

Jaarverslag

2025

Samen op weg naar de
solidaire premieregeling

**Pensioen
Schoonmaak**

Inhoudsopgave

Voorwoord

Voorwoord	3
-----------	---

Belangrijke cijfers

Over Pensioenfonds Schoonmaak

Over Pensioenfonds Schoonmaak	7
-------------------------------	---

Verslag van het bestuur

Communicatie	10
Financieel beleid	12
Pensioenbeheer	17
Beleggingen	21
Kosten	28
Risicobeheer	34

Hoe ons fonds wordt bestuurd

Organisatie en model	43
Wie zaten er in 2025 in het bestuur?	44
Sleutelfunctiehouders, bestuurscommissies en uitvoeringsorganisaties	45
Wat doen de bestuurscommissies?	45
Verantwoordingsorgaan	47
Uitvoeringspartners	47
Regels voor pensioenfonds	49
Intern toezicht	53
Verslag en oordeel van het verantwoordingsorgaan	56
Vaststelling van het jaarverslag door het bestuur	62

Jaarrekening

Balans per 31 december 2025	64
Staat van baten en lasten over 2025	65
Kaastroomoverzicht over 2025	66
Algemene toelichting	67
Toelichting op de balans	77
Toelichting op de staat van baten en lasten	99
Gebeurtenissen na balansdatum	105
Vaststelling van de jaarrekening door het bestuur	107

Overige gegevens

Statutaire regeling voor de bestemming van het saldo van baten en lasten	108
Actuariële verklaring	109
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	111

Bijlage

Relevante nevenfuncties per 31 december 2025	121
SFDR	121

Voorwoord

Voor Pensioenfonds Schoonmaak, en vooral voor onze deelnemers en werkgevers, was 2025 een bijzonder jaar. Want op 1 januari 2026 zijn we overgestapt op het nieuwe pensioenstelsel. We hebben een nieuwe pensioenregeling. En in het verslagjaar is hard gewerkt om die overgang tot in de puntjes voor te bereiden.

Waarom een nieuwe regeling?

De cao-partijen vinden dat deelnemers aan ons pensioenfonds het vooruitzicht van een goed pensioen moeten hebben. En dat als het pensioen is ingegaan, dit zekerder wordt dan dat het was. Met een duidelijke kans op verhogingen. In het nieuwe pensioenstelsel kan dit, omdat met de nieuwe regels er anders belegd kan worden voor jongeren en voor gepensioneerden. Voor jongeren kunnen de beleggingen iets risicovoller zijn, omdat het langer duurt voordat zij met pensioen gaan. Voor gepensioneerden is het juist belangrijk dat hun pensioenuitkering nu zo stabiel mogelijk blijft.

Hoe we de overstap hebben voorbereid

Op 19 december 2024 had ons pensioenfonds het implementatieplan en alle andere noodzakelijke informatie gedeeld met DNB; het wettelijk communicatieplan hebben we naar de AFM gestuurd. Deze twee toezichthouders hebben de plannen grondig beoordeeld. Met hun bevindingen en opmerkingen heeft het bestuur de plannen verbeterd. Dat hebben we gedaan in nauw overleg met het verantwoordingsorgaan. Ons interne toezicht heeft ook dit verbeterproces beoordeeld. In augustus 2025 gaf DNB aan geen bezwaar te hebben dat het fonds zou overgaan naar de nieuwe solidaire premieregeling.

Het bestuur heeft in december 2025 nog een laatste keer alle voorbereidingen doorgenomen. Hierbij werd er gekeken of alle computersystemen werkten zoals ze zouden moeten werken. Of alle informatie over de pensioenen goed gecontroleerd was. Of er andere risico's waren waarom het bestuur zou moeten besluiten om toch niet over te gaan. En of het op financieel vlak mogelijk was om op een eerlijke manier over te stappen. De financiën bleken op dat moment veel beter te zijn dan in de plannen was opgenomen. Eind 2025 was de dekkinggraad 132 procent. Hierdoor konden wij een deel van de reserves zo verdelen dat de overgang én eerlijk verliep én dat iedereen een flinke verhoging kreeg. Uiteindelijk hebben we besloten om op 1 januari 2026 te starten met de nieuwe pensioenregeling en de oude regeling daarin over te zetten.

Onze deelnemers zo goed mogelijk informeren

We hebben veel aandacht besteed aan de communicatie over de verandering. Want we vinden het belangrijk dat onze deelnemers en werkgevers goed op de hoogte zijn. Ons fonds telt meer dan 100 nationaliteiten. Ongeveer de helft van de deelnemers heeft een migratieachtergrond. Veel deelnemers hebben moeite met geschreven Nederlandse taal. En pensioen is voor heel veel mensen sowieso al een moeilijk onderwerp.

Daarom hebben wij TextBuddy ontwikkeld. TextBuddy is een app die onze pensioencommunicatie in ongeveer twintig talen kan vertalen. De app kan ook tekst makkelijker maken, bijvoorbeeld door voor te lezen.

In de zomer van 2025 hebben we dit hulpmiddel voor het eerst ingezet. TextBuddy is gebruikt bij de speciale pensioencommunicatie over de veranderingen: de Pensioenkrant en het voorlopig overzicht. In de Pensioenkrant stond een algemene uitleg over de nieuwe regels. Wat er verandert en wat er hetzelfde blijft. Op het voorlopig overzicht stonden persoonlijke bedragen van het pensioen volgens de nieuwe regels. Dit overzicht gaf een eerste inschatting van wat het pensioen wordt.

De resultaten zijn heel positief. Deelnemers geven aan dat het ze echt geholpen heeft. En ook leuk: TextBuddy heeft de juryprijs en de publieksprijs van de Pensioenwegwijzer 2025 gewonnen.

Dankwoord

Dat de overstap gelukt is, is te danken aan de inzet van heel veel mensen: de sociale partners, het verantwoordingsorgaan, de sleutelfunctiehouders, en onze toezichhouders. Er is ook heel hard gewerkt bij onze uitbestedingspartijen APG en Achmea IM. De overstap heeft veel extra tijd, aandacht en flexibiliteit gevraagd van zoveel mensen. Ook van ons als bestuur. Maar we willen hierbij ook onze deelnemers en werkgevers bedanken: voor hun vertrouwen dat zij in ons hebben en voor de waardevolle feedback die zij met ons hebben gedeeld.

Onze focus in 2026

In 2026 gaan we hard aan het werk om de nieuwe regeling goed uit te voeren. Deelnemers kunnen dit jaar zien hoeveel geld er in hun persoonlijke pensioenpot zit en hoe de beleggingen het doen. Omdat we vanaf 2026 de rendementen over drie jaar verdelen, zullen de verhogingen de komende twee jaren wel lager zijn dan de eenmalige extra verhoging in 2025. En natuurlijk blijft communicatie met onze deelnemers en werkgevers onverminderd belangrijk.

Heeft u vragen of opmerkingen? Stel ze aan ons, via onze Facebook-pagina facebook.com/pensioenschoonmaak/ of via onze website pensioenschoonmaak.nl.

Het bestuur van Pensioenfonds Schoonmaak,

Anne Vermeulen
Semih Eski
Daan Muusers
Esli Demirel
Gerrie Westenbrink
Rob van Dijk
Rebecca Wortman
Tarik Uçar
Walther Schapendonk
Cathrin van der Werf

Belangrijke cijfers

Hieronder ziet u de belangrijkste cijfers van Pensioenfonds Schoonmaak. U ziet hoe het ging in 2025, maar ook hoe het ging in de jaren daarvoor.

	2025	2024	2023	2022	2021
<i>Aantal werkgevers en werknemers</i>					
Aantal aangesloten werkgevers in jaar	3.804	3.737	3.634	3.580	3.582
Aantal aangesloten werkgevers einde jaar	3.722	3.659	3.544	3.508	3.496
Aantal actieve deelnemers in jaar	157.795	154.360	146.592	146.128	144.231
Aantal actieve deelnemers einde jaar	118.706	116.644	110.541	112.293	114.258
Aantal gewezen deelnemers einde jaar	291.973	278.717	276.186	277.519	379.994
<i>Aantal pensioengerechtigden (einde jaar)</i>					
Ouderdomspensioen	42.170	38.590	35.336	32.392	29.720
Partnerpensioen	5.099	4.946	4.850	4.730	4.646
Wezenpensioen	283	427	250	246	245
Arbeidsongeschiktheidspensioen	270	300	334	361	397
<i>Opbouwpercentage per dienstjaar</i>					
Ouderdomspensioen	1,382%	1,577%	1,388%	1,121%	1,104%
<i>Premie (als percentage van de pensioengrondslag)</i>					
Ouderdomspensioen	21,40%	21,40%	21,40%	21,40%	21,40%
<i>Pensioenuitvoering (bedragen in € 1.000)</i>					
Feitelijke premie	332.681	303.438	268.144	261.464	244.309
Zuivere kostendeekkende premie	341.671	336.795	256.946	317.446	322.448
Gedempte kostendeekkende premie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	255.771	235.467
Uitkeringen en afkopen	118.200	114.069	100.258	86.609	84.185
<i>Uitvoeringskosten (bedragen in € 1.000)</i>					
Pensioenuitvoeringskosten *	24.773	19.895	19.438	15.530	15.697
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer in euro's	149	124	129	104	105
Kosten vermogensbeheer exclusief transactiekosten	14.336	12.397	10.743	10.100	10.922
Kosten vermogensbeheer exclusief transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,21%	0,19%	0,19%	0,17%	0,16%
Totale kosten exclusief transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,58%	0,51%	0,53%	0,42%	0,39%

*Pensioenuitvoeringskosten zijn de uitvoeringskosten (administratiekosten + fondskosten minus de toerekening aan kosten vermogensbeheer).

	2025	2024	2023	2022	2021
<i>Beleggingen (bedragen in € 1.000)</i>					
Belegd vermogen	6.779.873	6.715.842	6.112.709	5.371.008	7.018.828
Opbrengst beleggingen	-117.391	453.780	571.482	-1.600.873	193.682
Beleggingskosten (excl. transactiekosten)	8.292	6.931	6.245	5.960	4.858
Beleggingsrendement, incl. risicoafdekking	-1,8%	7,5%	10,3%	-23,2%	2,8%
Beleggingsrendement benchmark	-2,6%	7,3%	10,6%	-23,1%	2,6%
Z-score	0,59	0,19	-0,20	-0,04	0,25
Performancetoets	1,64	1,53	1,52	1,67	1,82
<i>Vermogen, verplichtingen en solvabiliteit (bedragen in € 1.000)</i>					
Pensioenvermogen	6.856.864	6.790.244	6.177.174	5.434.681	7.079.114
Pensioenverplichtingen	5.194.454	5.966.571	5.582.050	4.950.091	7.026.548
Stichtingskapitaal en reserves	1.662.410	823.673	595.124	484.591	52.566
Vereist eigen vermogen	976.399	977.465	944.878	866.864	1.031.417
Reservetekort of overschot	686.011	-153.792	-349.754	-382.274	-978.851
Vervangende interest (RTS) verplichtingen	3,2%	2,1%	2,3%	2,5%	0,6%
Duratie verplichtingen (in jaren)	18	20	20	21	23
Aanwezige dekkingsgraad	132,0%	113,8%	110,7%	109,8%	100,7%
Vereiste dekkingsgraad	118,8%	116,4%	116,9%	117,5%	114,7%
Reële dekkingsgraad	88,8%	83,6%	82,5%	82,5%	77,4%
Beleidsdekkingsgraad	123,3%	113,2%	115,3%	110,2%	96,2%
<i>Indexatie (opgebouwde) pensioenen</i>					
Toeslag actieven	0,0%	0,5%	3,0%	4,0%	0,0%
Toeslag inactieven	0,0%	0,5%	3,0%	4,0%	0,0%

Over Pensioenfonds Schoonmaak

Wat is Pensioenfonds Schoonmaak?

Officieel heet ons pensioenfonds Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf. In het jaarverslag gebruiken we 'Pensioenfonds Schoonmaak' en 'het fonds'. Pensioenfonds Schoonmaak voert de pensioenregeling uit voor schoonmakers en glazenwassers. We bedoelen met schoonmakers de werknemers van een bedrijf dat valt onder de cao in de Schoonmaak- en Glazenwassersbranche. Of de mensen die bij zo'n bedrijf hebben gewerkt. Het fonds bestaat sinds 30 december 1968 en is gevestigd in Amsterdam. Het fonds is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Utrecht, onder nummer 41177936.

Missie: wat doet Pensioenfonds Schoonmaak?

Pensioenfonds Schoonmaak zorgt voor een goede uitvoering van de pensioenregeling die de cao-partijen in onze sector hebben afgesproken. En we zorgen voor de pensioenuitkering als deelnemers met pensioen gaan.

Vakbonden FNV en CNV en werkgeversorganisatie Schoonmakend Nederland zijn de cao-partijen (sociale partners). Zij onderhandelen samen over de arbeidsvoorwaarden en maken afspraken over de pensioenregeling in onze sector. Pensioenfonds Schoonmaak zorgt voor een goede uitvoering van deze regeling. Sociale partners geven daarbij aan welke pensioenpremie zij gebruiken. Vanuit de pensioenregeling en de premie stellen wij de pensioenopbouw vast. Pensioenfonds Schoonmaak wil dat het pensioen van alle deelnemers voor een deel meestijgt met de prijzen: daarvoor proberen we genoeg beleggingsrendement te halen. Maar we vinden het nog belangrijker dat de pensioenen niet verlaagd hoeven te worden.

Ons werk voor de deelnemer

Er zijn verschillende groepen deelnemers aan de pensioenregeling:

- werkende schoonmakers zijn de actieve deelnemers. Zij bouwen op dit moment pensioen bij Pensioenfonds Schoonmaak op door premie te betalen;
- een werknemer die arbeidsongeschikt wordt, bouwt bij ons in sommige gevallen pensioen op zonder premie te betalen;
- mensen die eerst actief deelnemer waren en daarna in een andere sector zijn gaan werken of zijn gestopt met werken, zijn gewezen deelnemers. Zij gaan wel pensioen van Pensioenfonds Schoonmaak ontvangen, maar betalen geen premie meer en bouwen geen extra pensioen meer op;
- mensen die al met pensioen zijn en hun pensioenuitkering ontvangen, zijn pensioengerechtigden. Zij betalen geen premie meer;
- partners en kinderen van overleden deelnemers, die van ons pensioen ontvangen.

Werknemers in de schoonmaaksector zijn automatisch aangesloten bij het fonds. De werknemers en de werkgevers betalen premie voor het pensioen. Zo wordt ouderdomspensioen opgebouwd. Maar wij regelen bijvoorbeeld ook pensioen voor partner en kinderen bij overlijden van een deelnemer. De premies die aan ons worden betaald, beleggen we. Want dat brengt naar verwachting geld op. We noemen dat rendement. Van de premies en het rendement betalen we de pensioenen.

Visie: wat willen we bereiken?

We zijn er voor onze deelnemers en werkgevers in de sector. We werken aan en voor hun pensioen vanuit drie sterke overtuigingen, waar wij voor staan.

- Begrijpelijk - we vinden het belangrijk dat iedereen weet wat we voor hen doen. We gebruiken duidelijke en begrijpelijke taal voor iedereen, zodat onze deelnemers altijd weten waar ze aan toe zijn. We maken verantwoorde keuzes in onze beleggingen. Keuzes die we kunnen uitleggen.

- Betrokken – we kennen onze sector. We handelen vanuit deze kennis en baseren onze keuzes op de behoeften van deelnemers en werkgevers. En we komen op voor de pensioenbelangen van de sector.
- Betaalbaar - doordat alle schoonmakers samen pensioen bij ons opbouwen, kunnen we de kosten lager houden. Hierdoor blijft er meer geld over voor het pensioen. Wij zijn een pensioenfonds zonder poespas: het gaat voor ons alleen om de pensioenen van onze mensen.

Wat wij willen is dat de deelnemer uiteindelijk een zo hoog mogelijk pensioen krijgt. En we willen een betrouwbaar en dienstverlenend fonds zijn. We hebben oog voor onze deelnemers en anderen voor wie het pensioen belangrijk is. We zijn de werkgevers zo goed mogelijk van dienst. Het kost veel geld om een pensioenregeling uit te voeren. Toch vinden wij lage kosten niet het allerbelangrijkst. Wij vinden betrokken, begrijpelijk en betaalbaar alle drie even belangrijk. Dus als het bijvoorbeeld iets meer kost om duidelijke informatie te kunnen geven, dan vinden we dat het geld waard.

Strategie

Eenvoudig en met een duidelijk doel. Dat zijn de uitgangspunten bij alles wat het fonds doet. Het vraagt om slimme keuzes, waarmee we goede, betaalbare dienstverlening mogelijk maken. Hiervoor hebben we acht uitgangspunten:

1. Een pensioen dat niet daalt

Weten waar je aan toe bent. Dat is belangrijk voor onze deelnemers in de schoonmaak. Zowel de mensen die met pensioen zijn als de mensen die nog werken willen graag zekerheid. Zekerheid over hoeveel pensioen ze gaan krijgen en over hoeveel geld zij daar nu samen met hun werkgever voor betalen. Daarom willen we voorkomen dat we de pensioenuitkeringen moeten verlagen. Ook willen we dat de premie die wordt betaald, niet veel op en neer gaat. We willen er niet alleen morgen, maar ook over tien, twintig en vijftig jaar voor zorgen dat iedere deelnemer krijgt waar hij of zij recht op heeft.

2. Solidair en evenwichtig beleid

We weten dat de verantwoordelijkheid voor het besturen van ons pensioenfonds groot is. Voor ons fonds zijn drie dingen belangrijk: solidariteit, evenwichtigheid en draagvlak. Solidariteit betekent samen de consequenties dragen. We sparen met z'n allen en zorgen voor elkaar in slechte tijden.

Evenwichtigheid betekent dat we geld eerlijk verdelen tussen de generaties. Draagvlak betekent dat iedereen in de branche meebetaalt aan een eerlijk pensioen. Daar zien we streng op toe. We geven iedereen dezelfde behandeling.

3. Eenvoudige, betaalbare uitvoering

Samen met de werkgevers en werknemers proberen we de regeling zo goed mogelijk in te richten. Zodat we de uitvoering eenvoudig en betaalbaar kunnen houden. Dan blijft er zoveel mogelijk geld van de premies over voor de pensioenopbouw.

4. Goede gegevenskwaliteit voor een eerlijk pensioen

We willen werken met 100 procent volledige en juiste gegevens van werkgevers en deelnemers. Ook al weten we dat dit door vele wisselingen bij werkgevers en werknemers soms moeilijk te halen is. Deze gegevens zijn voor ons belangrijk, bijvoorbeeld voor de juiste berekening van premies en voor de communicatie. We zien er daarom streng op toe dat werkgevers juist en op tijd gegevens aanleveren en premies betalen. De kosten voor naleving daarvan worden zoveel mogelijk neergelegd bij de werkgever die extra werk veroorzaakt. Met strenge handhaving zorgen we ervoor dat elke werkgever premie betaalt, voor een pensioen waar een werknemer recht op heeft.

5. Goede zorg en begrijpelijke communicatie

Pensioen en geldzaken zijn voor deelnemers vaak moeilijke onderwerpen. Toch moeten deelnemers zo goed mogelijk kunnen begrijpen waar zij recht op hebben en waar ze op kunnen rekenen. We moeten goed uitleggen waar de hoogte van het pensioen van afhangt. Het helpt om de regeling eenvoudig te houden. Ook is het belangrijk dat we de deelnemers kunnen bereiken. Zodat zij begrijpen wat zij aan ons hebben en makkelijk contact kunnen opnemen met Pensioenfonds Schoonmaak. Als deelnemers contact opnemen,

willen we hen begrijpelijk informeren en goed helpen.

Digitale communicatiemiddelen bieden veel mogelijkheden. E-mail en de berichtenbox zijn sneller en goedkoper dan brieven. Ook gaan er minder snel dingen mis dan bij de post, en is het beter voor het milieu. Bovendien kunnen we meer inzicht geven met plaatjes. Naar een video kijken of naar een verhaal luisteren is makkelijker dan lezen. Ook zijn teksten digitaal makkelijker te vertalen.

6. Een beheerste overgang naar het nieuwe stelsel

We willen een rustige en veilige overgang naar de nieuwe pensioenregeling. We willen stoppen met ingewikkelde regels die we in 2025 nog in de regeling hadden. Ook willen we met de juiste gegevens van deelnemers en pensioengerechtigden starten in de nieuwe regeling. Graag betrekken we de deelnemers bij alle dingen die we doen, maar we willen hen niet lastigvallen met details. De overgang is voor ons en de uitvoeringsorganisaties een grote verandering. Als we bedrijven vragen ons daarbij te helpen, willen we dat dat betrouwbare bedrijven zijn, die niet te veel geld vragen.

7. Degelijk en verantwoord beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is erg belangrijk om onze deelnemers een pensioen te bieden dat vaak stijgt en niet vaak daalt. Daarvoor moeten we een passend rendement halen. Dit passende rendement is niet een maximaal rendement, maar het best mogelijke rendement dat past bij de missie en de risicohouding van ons fonds. Daarom hebben we als onderdeel van ons beleggingsbeleid ook een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. Het beleid wordt steeds goed gemonitord, onderzocht en zo nodig bijgesteld. We streven ook naar een zo eenvoudig mogelijk beleggingsbeleid.

8. Beheersbare risico's voor goed pensioen

Het fonds geeft veel aandacht aan risico's en zorgt ervoor dat we die risico's zo veel mogelijk onder controle hebben (beheersen). Dat gaat over risico's die met geld te maken hebben (de financiële risico's) en andere risico's (de niet-financiële risico's). Bijvoorbeeld de overlijdensrisico's van alle deelnemers en pensioengerechtigden en het risico van de uitvoering. We willen risico's goed begrijpen en onze maatregelen daarop afstemmen. We leggen vast hoeveel risico we bereid zijn te lopen. Ook kijken we welke risico's we willen nemen en hoe we ze kunnen beheersen tegen acceptabele kosten.

Omdat het fonds vanaf 2026 de Solidaire Premiereregeling (nieuwe pensioenregeling) gaat uitvoeren, wil het bestuur in 2026 de huidige missie, visie en strategie (en de bovenstaande acht uitgangspunten) aanpassen. Het bestuur is in 2025 hiermee gestart. Het verantwoordingsorgaan is daar nauw bij betrokken.

Verlag van het bestuur

Communicatie

In 2025 stond de communicatie van Pensioenfonds Schoonmaak vooral in het teken van de voorbereiding op de overgang naar de solidaire premiereregeling (SPR) op 1 januari 2026. Het was een jaar waarin deelnemers en werkgevers meer dan ooit behoefte hadden aan duidelijke uitleg, herkenbaarheid en vertrouwen. Met het communicatiebeleid 2023–2025 hebben wij opnieuw uitvoering gegeven aan onze kernwaarden begrijpelijk, betrokken en betaalbaar. Deze kernwaarden vormden de basis voor al onze communicatie-uitingen.

Meer persoonlijke communicatie

In eerdere jaren was er vooral aandacht voor het uitleggen van de nieuwe pensioenregels. In 2025 richtte onze communicatie zich steeds meer op de vraag: *wat betekent dit voor mij persoonlijk?* Het wettelijk communicatieplan (WCP) vormde hierbij het kader. De communicatieactiviteiten waren erop gericht om deelnemers zorgvuldig te begeleiden in de aanloop naar het voorlopige pensioenoverzicht, dat zij in het najaar van 2025 ontvingen. En om realistische verwachtingen te scheppen over het definitieve overzicht dat zij in 2026 ontvangen.

In de eerste fase lag de nadruk op algemene kennis over de nieuwe regels voor pensioen. In de tweede fase, vanaf het derde kwartaal 2025, werden deelnemers gestimuleerd om hun voorlopige pensioenoverzicht te bekijken en hun gegevens te controleren via MijnPensioenschoonmaak.nl.

Begrijpelijke communicatie voor een diverse doelgroep

Pensioenfonds Schoonmaak heeft verschillende deelnemers. Sommige deelnemers hebben moeite met Nederlands, veel deelnemers weten niet veel van pensioen, andere deelnemers zijn digitaal minder vaardig. In 2025 hebben wij daarom gelet op laagdrempelige communicatie-uitingen in begrijpelijke taal. Die lijn zetten we voort in 2026.

De drie kernboodschappen uit het WCP zijn: *Wat blijft hetzelfde? Wat verandert er? En wat betekent dit voor mij persoonlijk?* Deze hoofdboodschappen kwamen terug in digitale nieuwsbrieven, op sociale media, het kennisdossier op de website en in de speciale Pensioenkrant. De Pensioenkrant werd in september 2025 naar alle deelnemers gestuurd. Daarmee konden we ook deelnemers bereiken die minder digitaal vaardig zijn.

Tijdens webinars kregen werkgevers uitleg over de nieuwe regels en wat dit betekent voor hun werknemers.

TextBuddy: een prijswinnende innovatie in begrijpelijke communicatie

In 2025 is TextBuddy gelanceerd: een digitaal hulpmiddel dat met behulp van kunstmatige intelligentie (AI) informatie vertaalt en vereenvoudigt. TextBuddy ondersteunt bij het begrijpen van pensioeninformatie. De tool maakt het mogelijk om teksten te vertalen naar ongeveer twintig talen en om deze in een vereenvoudigde vorm te laten zien en voor te lezen. TextBuddy is in 2025 voor het eerst ingezet voor de Pensioenkrant en het voorlopig pensioenoverzicht.

TextBuddy kreeg landelijke erkenning: Pensioenfonds Schoonmaak won samen met Hyfen de juryprijs en de publieksprijs van de PensioenWegwijzer 2025. Dat was nog niet eerder gebeurd in de geschiedenis van deze prijs. De jury was positief over TextBuddy als hulpmiddel voor de hele sector en waardeerde vooral het bereik onder deelnemers die moeite hebben met de Nederlandse taal en complexe pensioeninformatie.

Digitale bereikbaarheid

Het hele jaar hebben we ons ingezet om meer mailadressen van onze deelnemers te verzamelen. Dat is gelukt: we kunnen meer mensen digitaal bereiken. De website en de MijnPensioenschoonmaak-omgeving werden positief beoordeeld in tevredenheidsonderzoeken. Dit waren dan ook belangrijke informatiekanalen gedurende de overgang naar de nieuwe pensioenregeling. Hoewel digitale communicatie steeds belangrijker wordt, blijft een flink deel van de deelnemers niet digitaal bereikbaar. Daarom bleef het fonds in 2025 inzetten op digitale communicatie én communicatie op papier.

Vooruitblik

Met het voorlopig overzicht in het najaar van 2025 hebben deelnemers voor het eerst een persoonlijk beeld gekregen van hun pensioen in het nieuwe stelsel. Daarmee is een belangrijke stap gezet naar het definitieve transitieoverzicht, dat in 2026 volgt. In 2026 blijven we toegankelijk en begrijpelijk communiceren, met als doel deelnemers en werkgevers rust, duidelijkheid en vertrouwen te bieden.

Financieel beleid

In dit hoofdstuk lichten we het financiële beleid toe dat het bestuur in 2025 heeft gevoerd. In 2025 hadden we nog de oude pensioenregeling, gebaseerd op het wettelijke Financieel toetsingskader (FTK). Vanaf het jaarverslag over 2026 gaan we rapporteren in lijn met de nieuwe pensioenregels.

In 2025 boekte Pensioenfonds Schoonmaak een rendement van –1,8 procent op de beleggingen. De waarde van onze beleggingen steeg van 6,8 miljard euro naar 6,9 miljard euro. Dat is een stijging van ongeveer 1,0 procent. Dit kwam doordat de toename door premie-inleg groter was dan de afname door uitkeringen en het negatieve beleggingsrendement.

Geld voor het betalen van de pensioenen

Wij betalen iedere maand pensioen aan iedereen die nu met pensioen is (pensioengerechtigden). Ook houden we geld apart voor iedereen die straks met pensioen gaat (actieve en gewezen deelnemers). Pensioenfonds Schoonmaak moet ervoor zorgen dat er voldoende geld is om al die pensioenen te kunnen betalen. Het bedrag dat we daarvoor nodig hebben, was eind 2025 5,2 miljard euro. In 2024 was dat nog ongeveer 6,0 miljard euro. Dit bedrag is onze pensioenverplichting aan alle deelnemers en pensioengerechtigden.

We hebben genoeg geld om naar verwachting de pensioenen van nu én later volledig te kunnen betalen. Het geld dat we daarvoor nodig hebben, moeten we berekenen met een rente. Dit noemen we de rekenrente. Deze rekenrente was in 2025 hoger dan in 2024. Als deze rente hoger is, hebben we nu minder geld nodig om later alle pensioenen te kunnen uitbetalen.

Dekkingsgraad

Of wij voldoende geld hebben om alle pensioenen te kunnen betalen, maten we in 2025 met de dekkingsgraad. Bij een dekkingsgraad van 100procent was er precies genoeg geld om alle pensioenen te betalen. Op dat moment en in de toekomst. De hoogte van de dekkingsgraad hangt af van:

- Hoeveel geld het fonds bezit (het vermogen). Eind 2025 hadden we 6,9 miljard euro.
- Hoeveel pensioen het fonds nu én later moet betalen (de pensioenverplichtingen): dat was eind 2025 5,2 miljard euro.

Hiermee kwam de dekkingsgraad eind 2025 uit op 132,0 procent.

Op 1 januari 2026 is Pensioenfonds Schoonmaak overgegaan naar het nieuwe pensioenstelsel. Dat betekent dat de pensioenen niet meer worden verhoogd (geïndexeerd) volgens de oude regels van het FTK. Elke deelnemer en uitkeringsgerechtigde krijgt in de nieuwe situatie een persoonlijke pensioenvermogen. De reserves van het fonds zijn evenwichtig verdeeld over alle deelnemers. Dit leidde voor iedereen tot een verhoging van het verwachte pensioen en van de lopende uitkeringen. De verhoging is niet voor iedereen gelijk. Als we in het oude stelsel waren gebleven had niet iedereen evenveel nadeel gehad van de beperkte verhogingen die er zouden zijn geweest. Het uitblijven van verhogingen zou in het nadeel van gepensioneerden zijn geweest. De verhogingen in het nieuwe stelsel zijn juist in het voordeel van de gepensioneerden. Om op een evenwichtige manier van het oude stelsel naar het nieuwe stelsel te gaan, waarbij het voordeel van het overstappen wordt verdeeld over de generaties, zijn de verhogingen verschillend. De verschillen zijn met name afhankelijk van de leeftijd van deelnemers en pensioengerechtigden.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad steeg van 113,2 procent aan het eind van 2024 naar 123,3 procent aan het eind van 2025. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraden van de afgelopen twaalf maanden.

Reële dekkingsgraad

Bij de reële dekkingsgraad letten we op de verwachte stijging van de prijzen. Een reële dekkingsgraad van 100 procent betekent dat de pensioenen jaarlijks zo kunnen stijgen, dat deelnemers hetzelfde kunnen blijven kopen wanneer de prijzen stijgen. Een reële dekkingsgraad lager dan 100 procent betekent dat het pensioenfonds te weinig geld heeft om pensioenen (volledig in lijn met de gemiddelde prijsstijging in Nederland) te verhogen. Of dat de pensioenen misschien moeten worden verlaagd. De reële dekkingsgraad van ons fonds eind 2025 was 88,8 procent. We hoefden de pensioenen niet te verlagen.

Eigen vermogen

Het is belangrijk dat we meer geld hebben dan het bedrag dat we aan pensioenen moeten betalen. Onze bezittingen moeten dus groter zijn dan onze pensioenverplichtingen. Dan hebben we een positief eigen vermogen. Hoe hoog dit eigen vermogen moet zijn, is in de (oude) wet opgenomen. Deze wet stelde dat we geld opzij moesten zetten om risico's op te vangen (zie ook het hoofdstuk Risicobeheer). De berekening daarvan is door DNB vastgelegd. Daarbij gelden er regels voor het minimaal vereiste eigen vermogen en het vereiste eigen vermogen.

Minimaal vereist eigen vermogen

Het minimaal vereist eigen vermogen is 4,3 procent van de pensioenverplichtingen. Dat betekent dat we een beleidsdekkingsgraad nodig hebben van 104,3 procent of hoger. De beleidsdekkingsgraad was 123,3 procent aan het eind van 2025. Ons eigen vermogen was dus hoger dan het minimaal vereist eigen vermogen.

Vereist eigen vermogen

Het vereist eigen vermogen is het vermogen waarmee we het komende jaar bijna alle risico's kunnen opvangen. Dat wil zeggen: in 39 van de 40 gevallen. Eind december 2025 was dat 18,8 procent van de pensioenverplichtingen. Dat betekent dat de beleidsdekkingsgraad 118,8 procent of hoger moet zijn.

Overschot

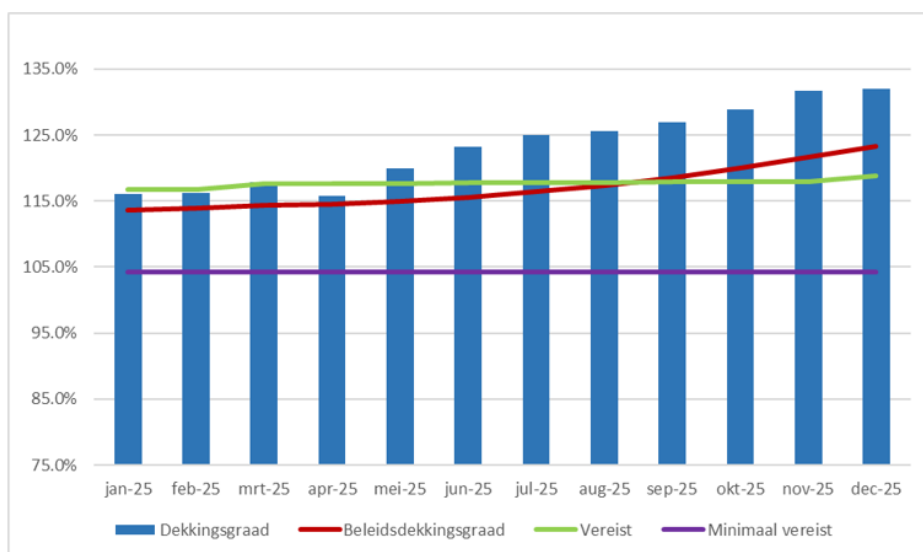
Omdat de beleidsdekkingsgraad eind 2025 123,3 procent was en het vereist eigen vermogen 118,8 procent moest zijn, hebben we nog een overschot op het vereist eigen vermogen.

Reserves

Het fonds heeft twee reserves: één om beleggingsrisico's op te vangen en één om andere risico's op te vangen, zoals in de uitvoering en rondom verzekeringen.

Als het eigen vermogen hoger is dan het vereiste eigen vermogen, dan heeft het fonds een vrije reserve. In 2025 was dat het geval. De vrije reserve was eind 2025 686 miljoen euro.

Ontwikkeling dekkingsgraad

Tabel 1 Factoren die invloed hadden op de dekkingsgraad in 2025

	Dekkingsgraad
Stand per 31 december 2024	113,8%
Premie	-0,1%
Uitkeringen	0,3%
Indexering	0,0%
Renteverandering	26,9%
Overrendement	-4,7%
Wijziging actuariële grondslagen	0,4%
Overig	-4,6%
Stand per 31 december 2025	132,0%

De dekkingsgraad steeg het afgelopen jaar met 18,1 procentpunt. Dit komt vooral door de daling van de rente.

- Door de premie daalde de dekkingsgraad 0,06 procentpunt. Met de premie konden we ongeveer 112 procent van de pensioenopbouw in 2025 betalen en dat was lager dan de dekkingsgraad begin 2025 van 113,8 procent.
- Door de uitkeringen steeg de dekkingsgraad met 0,28 procentpunt, omdat de 14 procentpunt-buffer uit de dekkingsgraad niet wordt uitgekeerd.
- De rente is belangrijk. Het pensioenfonds rekent daarmee uit wat we nodig hebben om alle pensioenen te kunnen betalen. Onze pensioenverplichtingen stijgen als de rente daalt en dalen als de rente stijgt. Als de rente stijgt, hoeven wij dus minder geld hebben om alle pensioenen, nu en later, te betalen. De gemiddelde rente steeg in 2025 van 2,1 procent naar 3,2 procent. Hierdoor is het bedrag dat we nodig hebben voor pensioenen lager geworden. Dit zorgde voor een stijging van de dekkingsgraad met 26,9 procentpunt.
- De waarde van onze beleggingen daalde met 3,3 procent. Maar de rente veranderde ook. Het fonds heeft maatregelen getroffen om zich tegen rentedalingen en ook koerswijzigingen in valuta te beschermen. Samen met het rendement van deze bescherming is de waarde van onze beleggingen in 2025 gedaald met 1,8 procent. Dit zorgde voor een daling van de dekkingsgraad van -4,7 procentpunt.

- De dekkingsgraad is met 0,4 procentpunt gestegen, met name doordat de waardering van de onvindbare deelnemers onder de nieuwe regeling is aangepast.
- De wijzigingen aan de regeling die zijn doorgevoerd bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel zorgen voor een daling van de dekkingsgraad van 1,4 procentpunt. Door verhoging van het opbouwpercentage vanaf 2026 is er meer pensioenopbouw voor arbeidsongeschikten. Dit zorgde voor een daling van de dekkingsgraad met 0,2 procentpunt. De renteverandering en het extra rendement boven de rente, die we nodig hebben (overrendement) hebben invloed op elkaar. Dit zorgde voor een daling van de dekkingsgraad. Samen zorgde dit voor een daling van de dekkingsgraad met 4,6 procentpunt. Dit staat bij 'overige' in de bovenstaande tabel.

Herstelplan, korten en gebruik vrijstellingsregeling

De beleidsdekkingsgraad van Pensioenfonds Schoonmaak was op 31 december 2024 lager dan het vereiste eigen vermogen. In de wet staat dat een pensioenfonds met een tekort een plan moeten maken om ervoor te zorgen dat de dekkingsgraad weer hoog genoeg wordt. Daarom heeft het fonds in het eerste kwartaal van 2025 een aangepast herstelplan ingediend.

In de overgangstijd naar de nieuwe solidaire premiereregeling hoefden we geen overbruggingsplan in te dienen. De beleidsdekkingsgraad was op 31 december 2025 hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

Premie in 2025

In het jaar 2025 was de premie 21,4 procent van de pensioengrondslag. Dit noemen we de feitelijke premie. De pensioengrondslag is het deel van het salaris waarover een deelnemer pensioen opbouwt. De opbouw van het ouderdomspensioen voor 2025 was 1,382 procent van de pensioengrondslag.

De werknemer betaalde 10,7 procent premie. Het overige deel, ook 10,7 procent, betaalde de werkgever.

Premie in 2026

De cao-partijen hebben besloten om voor 2026 de premie op 21,4 procent te houden.

Kostendekkende premie

Pensioenfonds Schoonmaak gaat vanaf 1 januari 2023 uit van de zuivere kostendekkende premie. De kosten van pensioen worden berekend met de rentetermijnstructuur (RTS).

De premies staan hieronder.

Tabel 2 Berekende premies

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Zuivere kostendekkende premie	341.671	336.795
Feitelijke premie	332.681	303.438

De feitelijke premie is 9,0 miljoen euro lager dan de zuivere kostendekkende premie. Hoe de feitelijke premie is samengesteld laten we hieronder zien.

Tabel 3 Samenstelling feitelijke premie

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Werknemersgedeelte	166.340	151.719
Werkgeversgedeelte	166.341	151.719
	332.681	303.438

De tabel hieronder laat zien hoe de zuivere kostendekkende premie is samengesteld.

Tabel 4 Samenstelling zuivere kostendekkende premie

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Kosten pensioenopbouw	279.724	273.375
Pensioenuitvoeringskosten *	18.490	18.699
Mutatie dekking voor excassokosten in technische voorzieningen	-2.368	-2.300
Solvabiliteitsopslag	45.825	47.021
	341.671	336.795

*Dit is de inschatting voor de kosten op basis van het kostenopslag (1.1 procent) die in de premie zit en de kostenopslag (2 procent) op de uitgekeerde uitkeringen in 2025. Dit zijn dus niet de werkelijk gemaakte kosten.

Pensioenbeheer

Transitie uitgevoerd

In 2023 hebben cao-partijen gekozen voor de solidaire premiereregeling (SPR) en een transitieplan opgesteld. In 2025 heeft het bestuur het transitieplan uitgevoerd zodat de bestaande pensioenen op 1 januari 2026 konden invaren. Het fonds heeft in 2025 onder leiding van het uitvoerend bestuur, bijgestaan door een projectmanager, daarnaar toegewerkt. Dit is gebeurd in intensief overleg met APG, Achmea IM en Bell.

Datakwaliteit voor het invaren

Voor de overgang moesten de bestaande digitale gegevens (data) van de huidige regeling goed genoeg zijn. Juiste data zijn nodig om voor alle deelnemers en pensioengerechtigden de juiste vergelijking te kunnen maken tussen de oude regeling en de nieuwe regeling. Volgens de Wet toekomst pensioenen moet het fonds kunnen aantonen dat de datakwaliteit voor, tijdens en na transitie geborgd is. Met het databeleid van het fonds en het Kader Datakwaliteit Wtp van de Pensioenfederatie konden we bij het invaren de datakwaliteit duidelijk en aantoonbaar onderbouwen en vastleggen. Van tevoren waren er 58 kritieke data-elementen (KDE) vastgesteld. Een KDE is een gegeven dat nodig is voor het kunnen aantonen dat een deelnemer krijgt waar hij of zij recht op heeft. Het fonds bleef alle KDE's voor de pensioenuitvoering op deze manier continu bekijken en verbeteren, ongeacht het doel van de gegevens. Ook als voor de SPR nieuwe KDE's nodig bleken te zijn, stelden we dat vast. Toen eenmaal was vastgelegd hoe we dat zouden doen en het dataherstel was uitgevoerd, hielden we de KDE's voortdurend in de gaten en bleven we fouten herstellen. Of het dan voor het invaren werd gebruikt of voor de uitvoering van de SPR nodig was, was dan niet meer belangrijk.

Invaren naar de nieuwe regeling

Het uitvoerend bestuur heeft in 2025 intensief overleg gevoerd met DNB. Vragen van DNB zijn beantwoord. DNB heeft aangegeven welke verbeteringen nodig zijn om goedkeuring te krijgen. Van de gewenste verbeteringen zijn verbetervoorstellen gemaakt, die zijn voorgelegd aan het bestuur, aan sociale partners en het verantwoordingsorgaan. De wijzigingsvoorstellen zijn verwerkt in de documenten. In augustus 2025 gaf DNB toestemming om in te varen.

Het bestuur heeft in het verlengde van het implementatieplan zogenoemde go-/no go-criteria vastgesteld. De criteria zijn de voorwaarden die het bestuur stelt aan de beheersing van de technische uitvoerbaarheid van de transitie en de juiste, volledige en beheerste uitvoering van de nieuwe pensioenregeling. Het bestuur heeft gekeken of het fonds de nieuwe regeling vanaf 1 januari 2026 kan uitvoeren zonder daarbij risico's te lopen die we niet kunnen oplossen. Alle voorwaarden, zekerheden en risico's zijn daarbij afgewogen. Het bestuur heeft eigen waarnemingen gedaan en de documenten, verklaringen van APG en Achmea IM en gesprekken met die uitbestedingspartijen beoordeeld.

Het bestuur heeft op 9 oktober 2025 besloten de voorlopige overzichten van de overgang aan alle deelnemers en pensioengerechtigden te versturen. APG heeft de overzichten opgemaakt en verzonden.

Het bestuur heeft op 9 december 2025 vastgesteld dat de activiteiten om de overgang te kunnen maken naar behoren zijn uitgevoerd. En dat er geen belangrijke of blokkerende belemmeringen waren om de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2026 uit te voeren. Het bestuur heeft daarom unaniem besloten om over te gaan naar het nieuwe stelsel. Daarbij heeft het bestuur de voorschriften van DNB om in te varen opgevolgd en is het implementatieplan uitgevoerd.

Het bestuur heeft de dekkingsgraad in 2025 goed in de gaten gehouden. De dekkingsgraad van de uitkeringsregeling mag niet te laag zijn om het invaren evenwichtig uit te kunnen voeren. In het

najaar van 2025 bleek de dekkinggraad zelfs hoger te kunnen worden dan in het implementatieplan stond aangegeven.

Dit gaf het bestuur de mogelijkheid om een deel van de reserves zo te verdelen dat in de toekomstberekeringen de verschillen tussen de (oude) uitkeringsregeling en de pensioenverwachtingen in de nieuwe regeling binnen de gestelde bandbreedtes bij slechte en goede economische tijden bleven. Het verantwoordingsorgaan heeft op 2 december 2025 ingestemd met deze maatregelen. Op deze manier kan het fonds het invaren evenwichtig uitvoeren.

Bij al deze stappen is rekening gehouden met de opinies van de sleutelfunctiehouders, de adviezen van het verantwoordingsorgaan en het oordeel van het intern toezicht.

Pensioenopbouw

De opbouw van het ouderdomspensioen is verlaagd van 1,577 procent in 2024 naar 1,382 procent in 2025. Ook het partnerpensioen en het wezenpensioen zijn verlaagd. De gevolgen voor deelnemers zijn zichtbaar in MijnPensioenschoonmaak.nl en in het voorlopige overzicht voor de overgang. In dat overzicht vergelijken we de pensioenen van de oude regeling met de verwachte pensioenen van de nieuwe regeling. Dat is een inschatting. In 2026 versturen we de definitieve opgave van het persoonlijke pensioenvermogen en de verwachte pensioenen.

Klachten

Elke “uiting van ongenoegen” is een klacht. Dat staat in het pensioenreglement. Iemand kan een klacht over het pensioenfonds indienen bij de Geschilleninstantie Pensioenen (GIP). Dat kan bij de GIP als hij of zij ontevreden is over de afhandeling van de klacht door het pensioenfonds of als het pensioenfonds niet tijdig een besluit heeft genomen. De Ombudsman Pensioenen maakt deel uit van de GIP.

Volgens de Code Pensioenfondsen en de gedragslijn Goed Omgaan met Klachten moet het bestuur zorgen voor een goede klachten- en geschillenprocedure die makkelijk en bereikbaar is. Elk kwartaal ontvangt het uitvoerend bestuur een klachtenrapportage. De klachtenrapportage geeft inzicht in de klachten die bij het fonds worden ingediend en de afhandeling van die klachten.

Een belanghebbende kan een klacht aan het fonds doorgeven via de MijnPensioenschoonmaak of door te bellen, te mailen, te chatten, een brief te schrijven of het online klachtenformulier in te vullen. Via de website is de klachtenpagina in twee klikken bereikbaar.

Aantal klachten 2025

Over 2025 heeft Pensioenfonds Schoonmaak 170 klachten ontvangen (2024: 169 klachten).

De klachten worden volgens de gedragslijn bijgehouden in twaalf rubrieken. In de onderstaande tabel staat, per rubriek, aangegeven hoeveel klachten er over 2025 zijn ingediend en behandeld.

Tabel 5 Klachten in 2025

Categorieën	Aantal 2025	Geëscaleerd	Geschillen	Aantal 2024
Behandelingsduur	7			8
Deelnemersportaal	16			25
Duurzaamheid	0			0
Financiële situatie	1			10
Informatieverstrekking	30	1	1	15
Keuzebegeleiding	2			6
Overig	23	1	1	6
Pensioenberekening en -betaling	46	2		44
Registratie werknemersgegevens/datakwaliteit	2		1	4
Service en klantgerichtheid	31			30
Toepassing wet- en regelgeving algemeen	6		1	21
Toepassing wet- en regelgeving invaren, transitie	6			0
Totaal	170	4	4	169

De meeste klachten (46) gaan over de berekening van het pensioen of de betaling van het pensioen. De service en klantgerichtheid die deelnemers ervaren heeft tot 31 klachten geleid. De informatieverstrekking leidde tot dertig klachten.

Van een geëscaleerde klacht is volgens de gedragslijn sprake als klachten niet meteen in één keer naar tevredenheid van de deelnemer kunnen worden afgehandeld. Dan wordt de klacht volgens de gedragslijn voorgelegd aan een gespecialiseerd (klant)team. In 2025 zijn er vier klachten geëscaleerd.

Hardheidsclausule

Het fonds volgt het pensioenreglement streng. Als het fonds vindt dat dit niet tot een eerlijk resultaat leidt, kan het fonds afwijken van het pensioenreglement. Dat staat in de zogenaamde hardheidsclausule van het reglement. In 2025 kregen we vijf keer het verzoek om de reglementaire hardheidsbepaling toe te passen.

Tabel 6 Beroepen op hardheidsbepaling in 2025

Verzoeken hardheidsbepaling	
Ingediend	5
Afgewikkeld	5
Waarvan aanpassing besluit (toegewezen)	2
Waarvan handhaving besluit (afgewezen)	2
Waarvan ingetrokken door de belanghebbende	1

Geschillen

In dit verslag gebruiken wij de term 'geschil' voor alle klachten die in 2025 door een externe geschillenbeslechter (GIP, Ombudsman of rechter) zijn behandeld waarbij degene die de klacht heeft ingediend het niet eens is met de uitkomst van onze interne klachtenprocedure.

In 2025 zijn er vier geschillen ingediend bij de Ombudsman Pensioenen.

Verbeteringen

Het fonds wil leren van klachten. En naar aanleiding van een klacht verbeteringen doorvoeren als dat kan. In 2025 zijn voorbereidingen getroffen om alle systemen, processen en middelen klaar te maken voor de nieuwe SPR. Bij die aanpassing zijn alle verbetervoorstellen naar aanleiding van klachten waar mogelijk direct meegenomen. Ook het deelnemersportaal is compleet vernieuwd en opnieuw ingericht. Het fonds blijft doorlopend verbeteringen aanbrengen in interne werkprocessen en werkinstructies, waardoor we doorlooptijden verkorten en de kwaliteit verbeteren.

Wezenpensioen

Wezen die door het overlijden van de deelnemer voor 1 januari 2026 geen recht hadden op wezenpensioen, kunnen in de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2026 wel recht hebben op wezenpensioen. We hebben eind 2025 130 wezen aangeschreven, van wie de uitkering was beëindigd. Deze wezen hebben in het verleden een wezenpensioenuitkering ontvangen. Doordat zij niet meer studeerden, hadden zij daar geen recht meer op. Van de aangeschreven wezen hebben vijftig wezen gereageerd. Hun wezenpensioen keren we vanaf 1 januari 2026 weer uit. Daarnaast hebben we 42 wezen aangeschreven in de leeftijd van 18 tot 25 jaar. Deze wezen hebben op eerdere verzoeken niet gereageerd. Van deze groep hebben negen wezen gereageerd. Ook zij ontvangen vanaf 1 januari 2026 een wezenuitkering.

Er is een grote groep wezen die niet bekend zijn, en/of nooit eerder hebben gereageerd omdat zij niet studeerden in het verleden. Deze groep had in de (oude) regeling geen recht op wezenpensioen. We gaan in 2026 onderzoeken of het mogelijk is deze wezen te vinden en ze op de juiste wijze aan te schrijven.

Overname van pensioenpremie door het UWV

Als een bedrijf failliet gaat, is de kans groot dat er al een tijdje geen pensioenpremie is betaald. Nu moet de werknemer dit zelf binnen 26 weken na het faillissement bij het UWV melden. Anders betaalt het UWV geen achterstallige premie aan het fonds. Pensioenfonds Schoonmaak vindt de aanvraagformulieren die een werknemer in zo'n geval moet invullen onnodig en te ingewikkeld. Het blijkt ook dat niet iedere werknemer die er recht op heeft, ze invult. Wij vinden het beter als we de pensioenpremie direct bij het UWV kunnen opvragen, op het moment dat het UWV haar eigen gegevens met die van ons vergelijkt. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is in 2022 niet met een structurele oplossing gekomen. Het fonds heeft daarom in 2023 de premies namens de werknemers rechtstreeks bij het UWV gevorderd. Het UWV bleek niet bereid deze premies aan het pensioenfonds te betalen en daarom zijn we in december 2023 naar de rechter gestapt. In november 2024 hebben we helaas te horen gekregen dat de rechter het niet met ons eens is. Maar we laten het er niet bij zitten en zijn in beroep gegaan bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB). De CRvB heeft de uitspraak aangehouden.

Beleggingen

Pensioenfonds Schoonmaak belegt het pensioengeld. In ons Beleidsplan Vermogensbeheer (hierna: beleggingsbeleid) staat hoe wij omgaan met beleggingen. Het is belangrijk dat onze beleggingen zorgen voor een goed rendement. Het is ook belangrijk dat we niet te veel risico nemen.

Rendement

Pensioen wordt voor het grootste deel betaald uit het rendement op beleggingen. Daarom is het behalen van rendement op de beleggingen belangrijk.

Wat gebeurde er op de financiële markten in 2025?

2025 begon onrustig. De Verenigde Staten voerden hoge invoerheffingen in. Daardoor ontstond een handelsoorlog en zakten de beurzen eerst flink. Later werden de regels weer versoepeld en herstelden de markten. Er waren spanningen in het Midden-Oosten- en in Europa, maar die hadden geen blijvend effect. De wereldeconomie bleef redelijk goed groeien en centrale banken verlaagden voorzichtig hun rentes.

Aandelenkoersen gingen in 2025 veel op en neer. In het voorjaar daalden de koersen door de handelsoorlog. Toen duidelijk werd dat de invoerheffingen van de VS zouden worden afgezwakt, trokken de aandelenmarkten weer aan. De rest van het jaar deden aandelen het goed. Vooral grote technologiebedrijven stegen in koerswaarde. Dit komt onder andere door de ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie. Ook aandelen in Japan en opkomende landen presteerden sterk. De rendementen op vastrentende waarden waren in 2025 laag of zelfs negatief. Dit komt omdat de rente voor een korte looptijd daalde en de rente met een lange looptijd steeg. Vastgoed presteerde in 2025 redelijk, vooral doordat de vraag naar huurwoningen hoog bleef en winkelpanden op goede locaties goed verhuurd konden worden.

Beleggingen

In Tabel 7 staat onze beleggingsportefeuille. Daarin staat van alle beleggingen hoeveel wij daarin hebben belegd. Wij hebben onze beleggingen verdeeld over een matchingportefeuille en een returnportefeuille.

Matchingportefeuille

Met de matchingportefeuille zorgen we ervoor dat veranderingen in de rente minder invloed hebben op de dekkingsgraad. Het afdekken doen we zoveel mogelijk met Europese staatsobligaties. Maar we hebben ook renteswaps nodig. Dat zijn speciale beleggingsproducten die worden gebruikt om het renterisico te verminderen.

Returnportefeuille

De beleggingen in de returnportefeuille hebben als doel om rendement te maken, dus om geld te verdienen. Wij beleggen in aandelen van bedrijven over de hele wereld. We hebben ook beleggingen waarvoor we een vaste rente krijgen. Zoals obligaties van landen en bedrijven, obligaties van opkomende landen en hypotheek. Verder beleggen we in woningen en winkels. Ook hebben we altijd geld op onze bankrekening en liquide beleggingen. Dat zijn beleggingen die we heel snel kunnen verkopen, waarvoor we dan geld ontvangen.

Eerder hebben we besloten om te stoppen met beleggen in infrastructuur en private equity. De verkoop van deze beleggingen kost veel tijd. We zijn daar ook in 2025 mee bezig geweest. Die categorieën zijn nu nog maar een heel klein deel van de portefeuille (in de tabel aangegeven met 'alternatieve beleggingen').

Tabel 7 De beleggingsportefeuille van het fonds

(bedragen in € 1.000)

	2025			2024	
	Bedrag	Percentage	Normportefeuille	Bedrag	Percentage
Matching					
Staatsobligaties en renteswaps	2.265.801	33,48%	38,00%	2.619.974	38,79%
Return					
Aandelen	1.924.607	28,44%	26,00%	1.900.106	28,13%
Vastrentende waarden	1.623.705	23,99%	23,50%	1.454.694	21,54%
Alternatieve beleggingen	1.924	0,03%	0,00%	3.549	0,05%
Vastgoed	852.794	12,60%	12,00%	734.386	10,87%
Liquide middelen	98.545	1,46%	0,50%	41.610	0,62%
Totaal	6.767.376	100,00%	100,00%	6.754.319	100,00%
Valuta-afdekking	14.356			-30.794	
Totaal met valuta-afdekking	6.781.732			6.723.525	

Voortgang beleggen algemeen

Ieder jaar kijken we opnieuw naar onze beleggingen. We kijken of onze keuzes goed zijn voor onze deelnemers en gepensioneerden. Helpen onze beleggingen om een goed resultaat te behalen? En houden we de risico's goed onder controle?

In 2025 stond veel werk in het teken van de voorbereiding op de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2026. Zo hebben we het beleggingsbeleid volledig onderzocht en hebben we vastgesteld hoe de portefeuille er vanaf 2026 uit moet zien. We bepaalden hoeveel we in de nieuwe regeling willen beleggen in aandelen, obligaties, hypotheek, vastgoed en andere categorieën.

In 2025 hebben we alvast voorgesorteerd op de nieuwe situatie. We hebben de bescherming tegen rentebewegingen stap voor stap verlaagd omdat dit in de nieuwe situatie minder nodig is. Dit deden we vooral met eenvoudig verhandelbare rente-instrumenten-. Door dit goed te plannen, verkleinden we het risico dat we de transacties zouden uitvoeren als veel andere pensioenfondsen dit ook deden. Dat had als voordeel dat we de transacties rustig en tegen lage kosten konden uitvoeren.

Ook stuurden we de portefeuille langzaam naar de nieuwe verdeling die hoort bij de nieuwe regeling. Grote aanpassingen waren niet nodig. We deden dit vooral met de maandelijkse geldstromen. Beleggingen die moeilijker te verkopen zijn, zoals hypotheek en vastgoed, hebben we bewust laten staan om onnodige kosten te voorkomen.

We hebben daarnaast onderzocht hoe we onze matchingportefeuille konden verbeteren. We hebben besloten om extra landen toe te voegen. Hiermee verwachten we op lange termijn een beter rendement en betere verdeling van de risico's.

Ook het onderpandbeleid is aangepast. Het onderpandbeleid zorgt ervoor dat er altijd genoeg geld of veilige beleggingen klaarstaan om afspraken uit financiële contracten na te komen. We hebben onderzocht hoeveel onderpand we straks nodig hebben en hoe we dit veilig en efficiënt kunnen regelen. Op basis hiervan hebben we het onderpandbeleid vernieuwd.

Verder hebben we gekeken naar ons valutabeleid. Ook in 2025 hebben we alleen het valutarisico van de Amerikaanse dollar afgedekt. Dit doen we voor 75 procent. We wilden dit eigenlijk verlagen naar 50 procent. Maar door de onzekere situatie in de wereld hebben we na onderzoek besloten dit nu niet te doen.

Daarnaast hebben we veel tijd besteed aan de voorbereidingen voor de nieuwe pensioenregeling. Samen met Achmea IM en APG hebben we afgesproken welke gegevens nodig zijn en hoe die veilig en op tijd worden uitgewisseld. Dit was belangrijk om goed te kunnen starten met de nieuwe regeling.

Tot slot hebben we goed naar onze aandelenbeleggingen gekeken. We vonden dat we te veel belegden in Amerikaanse aandelen. Wij vonden dit een te groot risico. Daarom hebben we besloten om vanaf begin 2026 minder in Amerikaanse aandelen te gaan beleggen.

Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)

Wij vinden het belangrijk dat bedrijven waarin wij beleggen goed met hun werknemers omgaan. Ook vinden we het belangrijk om goed te kijken naar de gevolgen van de klimaatverandering voor onze beleggingen. We gaan ook na of we met onze beleggingen kunnen helpen bij het verminderen van klimaatverandering. Maatschappelijk verantwoord beleggen is belangrijk voor ons en daarom hebben wij hiervoor beleid opgesteld. Het MVB-beleid van het fonds is in de afgelopen jaren doorgevoerd in bijna alle beleggingscategorieën. De resultaten van dit beleid lichten we toe in ons Maatschappelijk Verantwoord Beleggen- jaarverslag, dat op onze website staat. Hierna geven we kort een aantal belangrijke resultaten weer.

Eind 2024 hebben we de deelnemers en gepensioneerden van het pensioenfonds gevraagd naar hun voorkeur over maatschappelijk verantwoord beleggen. De uitkomst van dat onderzoek heeft er in 2025 toe geleid dat het MVB-beleid is aangepast. Deelnemers geven aan dat maatschappelijk rendement geen prioriteit moet hebben in het beleggingsbeleid. En dus hebben we besloten om het financieel rendement voorop te stellen, omdat dit belangrijk is voor onze deelnemers. Tegelijkertijd beheersen we beleggingsrisico's door te letten op criteria als arbeidsnormen en mensenrechten.

Wij hebben ons tabaksbeleid strenger gemaakt. We beleggen niet meer in bedrijven die tabak maken. Ook hebben we het onderwerp biodiversiteit besproken. We volgen de ontwikkelingen hierover goed. Ook kijken we naar het klimaat in de beoordeling en aanpassing van aandelenportefeuille en bedrijfsobligatieportefeuille. Onze beleggingen stoten steeds minder CO₂^[1] uit, gemiddeld 7 procent per jaar. We willen namelijk in 2030 onze CO₂-voetafdruk verlagen met 50 procent ten opzichte van de benchmark in 2020. Onze langetermijndoelstelling is een klimaatneutrale portefeuille in 2050.

In 2025 hebben wij met zestien bedrijven gesproken op het gebied van toegang tot gezondheidszorg en het terugdringen van CO₂-uitstoot. Dat zijn thema's die wij als fonds belangrijk vinden en die we bespreken met bedrijven waarin we beleggen. Het voeren van die gesprekken noemen we engagement. Daarnaast hebben we bedrijven gesproken over mensenrechten, over het maken van betere afspraken met het personeel en over eerlijk zakendoen. Dit deden we in 2025 met 88 bedrijven.

¹ CO₂ is een gas dat vrijkomt bij het verbranden van fossiele brandstoffen, zoals olie, gas en kolen. Door menselijke activiteiten is er veel meer CO₂ in de atmosfeer gekomen. CO₂ houdt warmte vast, waardoor de aarde opwarmt. Het wordt daarom een broeikasgas genoemd. Dit zorgt voor klimaatverandering, met gevolgen zoals extreem weer, hogere zeespiegels en schade aan natuur en economie. Voor pensioenfonds is CO₂ belangrijk omdat klimaatverandering financiële risico's veroorzaakt. Bedrijven kunnen schade oplopen door bijvoorbeeld overstromingen, of waarde verliezen door strengere klimaatregels en CO₂-heffingen. Naast CO₂ zijn er nog andere broeikasgassen. Daarom tellen pensioenfonds alle broeikasgassen bij elkaar op in één maat, uitgedrukt als CO₂. Dat maakt het makkelijker om de totale klimaatimpact van beleggingen te vergelijken en beter risico's te beheersen. Wij maken nog geen gebruik van compensatie. Hoe de route om uitstoot verder te verminderen eruit zal zien 2030 en welke middelen ingezet worden ten behoeve van CO₂-compensatie richting 2050, moet later nog worden bepaald.

Het pensioenfonds moet voldoen aan de *Shareholders' Rights Directive*. Dat is duurzaamheidswetgeving uit de Europese wet. Wij beleggen in bedrijven in de Europese Unie. Dat betekent dat wij een betrokken aandeelhouder moeten zijn en actief gebruik moeten maken van onze rechten als aandeelhouder. De beleggingen in deze aandelen moeten aansluiten bij onze doelen voor de lange termijn en daarom stemmen wij op aandeelhoudersvergaderingen om langetermijn-waardecreatie bij ondernemingen te stimuleren, om effectief toezicht te houden op ondernemingen en om sterk leiderschap te bevorderen.

We zijn ervan overtuigd dat goede bedrijfsvoering leidt tot een hogere waarde van bedrijven op de lange termijn.

Daarom gaan we in gesprek met bedrijven en maken we actief gebruik van het recht om tijdens aandeelhoudersvergaderingen te stemmen. Daarbij letten we niet alleen op een goede bedrijfsvoering, maar ook of een bedrijf rekening houdt met milieu en sociale en bestuurlijke onderwerpen.

In 2025 stemden we op 1.190 aandeelhoudersvergaderingen wereldwijd. In totaal deden we dat op 17.373 agendapunten. Het fonds stemde op 21 procent van deze agendapunten tegen. Dat ging vooral om de benoeming van directieleden van ondernemingen en beloningsbeleid. Bedrijven namen de voorstellen van aandeelhouders vaak over. Deze voorstellen gingen over milieu, sociale en bestuurlijke onderwerpen.

Wanneer stemmen en praten niet helpt, dan stoppen we met het beleggen in deze bedrijven. We hebben een lijst van bedrijven waarin we sowieso niet beleggen. Dit heet uitsluiten.

1. We beleggen niet in bedrijven waarvan is vastgesteld dat die betrokken zijn bij schendingen op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en corruptie. Ook bedrijven met een slecht bestuur volgens wet- en regelgeving worden uitgesloten. In totaal zijn hiervoor 85 bedrijven uitgesloten.
2. We beleggen niet in bedrijven die controversiële wapens produceren, zoals kernwapens, chemische wapens, biologische wapens, antipersoonsmijnen of clusterbommen maken: 121 bedrijven zijn uitgesloten.
3. We beleggen niet in bedrijven die betrokken zijn bij het opgraven van steenkool of die meer dan 1 procent van hun inkomsten hieruit halen. We beleggen ook niet in bedrijven die meer dan 10 procent van hun inkomsten halen uit thermische steenkool (inclusief bruinkool, bitumineuze, antraciet en stoomkolen). En we beleggen ook niet in bedrijven die meer dan 5 procent van hun inkomsten halen uit teerzanden, schaliegas en -olie en Arctische gas- en oliegerelateerde activiteiten. 408 bedrijven zijn uitgesloten.
4. Bedrijven die hun inkomsten halen uit tabak of daaraan gerelateerde goederen: 47 uitgesloten bedrijven.
5. Bedrijven in de uitgesloten landen, waarin de staat meer dan 50 procent van de aandelen heeft: 578 bedrijven van 52 landen zijn uitgesloten.

SFDR en EU Taxonomie

Pensioenfonds Schoonmaak voldoet aan de Verordening met betrekking tot informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële sector en de EU Taxonomie. Deze Verordening is beter bekend als de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). De SFDR maakt deel uit van het Action Plan for Financing Sustainable Growth van de Europese Commissie. Pensioenfonds Schoonmaak classificeert haar pensioenregeling als een artikel 8-product. De pensioenregeling promoot ecologische of sociale kenmerken of een combinatie van die kenmerken. Dat doet Pensioenfonds Schoonmaak door MVB-instrumenten in te zetten, zoals engagement, stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en uitsluiting. Daarnaast weegt Pensioenfonds Schoonmaak de belangrijkste negatieve impact op duurzaamheidsfactoren mee in investeringsbeslissingen.

Over 2025 droeg 75,2 procent (2024: 77,4) van de beleggingsportefeuille bij aan ESG-integratie:

- CO₂-reductie;
- het uitsluitingsbeleid;
- duurzame beleggingen.

Een volledige toelichting is opgenomen in de verplichte rapportage. De verplichte rapportage (SFDR Annex 4) is als bijlage opgenomen in dit jaarverslag.

De EU-taxonomie is een raamwerk waarmee wordt beoordeeld of economische activiteiten bijdragen aan milieudoelstellingen. Pensioenfonds Schoonmaak had voor 2025 geen concrete milieudoelstelling, zoals gedefinieerd in de EU Taxonomie. Hoeveel de onderliggende beleggingen in de portefeuille rekening houden met EU Taxonomie-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten en welk percentage een transitie-of faciliterende activiteit is, is opgenomen in de verplichte rapportage die als bijlage aan dit jaarverslag is toegevoegd. We verwachten dat in de komende jaren meer taxonomiedata beschikbaar zal komen. Op onze website staan onze MVB-rapportages en specifieke SFDR- en Taxonomie-toelichtingen.

Pensioenfonds Schoonmaak belegt het pensioengeld niet zelf. Hiervoor werken we met vermogensbeheerders. Deze worden ook beoordeeld op hun eigen beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen.

Beleggingsresultaten over 2025

Het rendement van het beleggingen over 2025 was -1,8 procent. In tabel 8 staat hoe dit rendement tot stand kwam. Wij vergelijken het resultaat van onze portefeuille met het resultaat van de markt waarin wij willen beleggen. Dat noemen we een 'benchmark'. De rendementen van de benchmark staan ook in de tabel. Het rendement van onze totale beleggingsportefeuille was in 2025 hoger dan de benchmark. Van de rendementen die we hebben behaald, hebben we de kosten voor het vermogensbeheer nog niet helemaal afgetrokken. Zie ook de toelichting op de kosten in 2025 verderop.

Tabel 8 Beleggingsresultaten van het fonds over 2025¹

	Rendement van het fonds	Rendement van de benchmark
Totaal Matching	-19,3%	-19,3%
Staatsobligaties en renteswaps	-19,3%	-19,3%
Totaal Return	6,7%	6,1%
Aandelen	8,8%	8,5%
Vastrentende waarden	3,2%	2,3%
Vastgoed	9,4%	8,6%
Liquide middelen	2,3%	2,2%
Totaal portefeuille	-3,3%	-4,4%
Totaal met valuta-afdekking	-1,8%	-2,6%

Resultaat op de matching portefeuille

In 2024 dekten we ongeveer 60 procent van het renterisico af. In 2025 hebben we deze aanpak stap voor stap aangepast, omdat we ons moesten voorbereiden op het nieuwe pensioenstelsel. Eerst veranderden we de renteafdekking van een percentage op basis van de dekkingsgraad naar een vaste afdekking van 70

¹ De alternatieve beleggingen zijn zo klein dat deze vrijwel geen bijdrage hebben aan het totale rendement, daarom zijn ze niet opgenomen in de tabel. De bijdrage van deze beleggingen aan het totale rendement was 0,0% in 2025.

procent van de verplichtingen. In oktober verlaagden we dit percentage naar 62 procent, omdat dit beter past bij de situatie vanaf 2026. In november hebben we de renteafdekking opnieuw verlaagd en zijn we begonnen met de nieuwe manier van afdekken. Daarbij hebben we de oude verdeling over verschillende looptijden losgelaten. Het rendement van de matchingportefeuille was met -19,3 procent negatief, omdat deze beleggingen in waarde daalden door de hogere rente.

Door de hogere rekenrente daalde de waarde van onze verplichtingen harder dan de waarde van de beleggingen die we gebruiken voor de renteafdekking. Hierdoor had de renteafdekking wel een positief effect op de dekkingsgraad.

Resultaat op de return portefeuille

Voor de returnportefeuille was 2025 een goed jaar. Het resultaat was 6,7 procent, dat is 0,6 procentpunt hoger dan de benchmark. Alle beleggingen in onze portefeuille deden het goed.

Aandelen

Aandelen deden het in 2025 erg goed, vooral in landen met een sterke en stabiele economie (ontwikkelde landen) én in landen die nog snel groeien (opkomende landen). Vooral de aandelen uit de opkomende landen haalden een heel goed rendement.

In ontwikkelde landen haalden we een rendement van 6,3 procent. Dit rendement komt vooral van een aantal grote bedrijven uit Amerika. In opkomende landen werden aandelen 19,3 procent meer waard. Dit kwam vooral door goed presterende technologiebedrijven in Zuid-Korea en China. Alle aandelen bij elkaar werden 8,8 procent meer waard. De benchmark haalde een rendement van 8,5 procent. Dat betekent dat wij het beter deden dan de benchmark.

Beleggingen met vaste rente

Wij beleggen het geld niet alleen in aandelen, maar ook in beleggingen met vaste rente. Dit noemen we vastrentende waarden. Dat zijn bijvoorbeeld leningen aan bedrijven of landen en hypotheekleningen. Op het geld dat wij uitlenen, krijgen wij een vast percentage aan rente terug. Deze beleggingen worden minder waard als de rente stijgt en meer waard als de rente daalt.

De obligaties in onze portefeuille behaalden een positief resultaat. Naast gewone (grijze) obligaties (dat zijn leningen aan bedrijven of landen) hebben wij groene obligaties in onze portefeuille. Dat zijn leningen die worden gebruikt om duurzame projecten te betalen, zoals energie besparen of minder CO₂ uitstoten.

Ook de Nederlandse hypotheekleningen deden het goed. Door de hogere lange rente werden ze minder waard, maar de rente-inkomsten maakten dit weer goed.

De leningen die wij geven aan bedrijven in opkomende landen en die opkomende landen zelf, deden het van alle vastrentende waarden het beste.

In totaal zijn de vastrentende waarden, die bestaan uit obligaties, hypotheekleningen, leningen aan bedrijven en staatsleningen aan opkomende landen, 3,2 procent meer waard geworden. Dat is beter dan de benchmark, die een rendement van 2,3 procent had. Op de beleggingen in opkomende landen na presteerden de beleggingen in vastrentende waarden beter dan hun benchmark.

Vastgoed

Onze beleggingen in vastgoed zijn in 2025 meer waard geworden. De vraag naar huurwoningen was groot, terwijl er weinig nieuwe woningen bijkwamen. Daardoor bleven de woningen goed verhuurd en gingen de

huren omhoog. Ook winkels op goede locaties en Europees vastgoed deden het beter doordat de rente daalde en meer beleggers belangstelling hadden.

Ons rendement voor onze beleggingen in vastgoed was in 2025 9,4 procent. De benchmark eindigde op 8,6 procent. Onze beleggingen in vastgoed deden het dus beter dan vergelijkbare beleggingen in de vastgoed-benchmark.

Valutarisico

Het pensioenfonds heeft beleggingen in veel landen met ander geld (valuta's) dan de euro. Wanneer de waarde van een andere valuta in vergelijking met de euro verandert, kan daaruit winst ontstaan, maar het kan ook geld kosten en dus verlies opleveren. Dit heet valutarisico. En dat risico willen wij beperken. Op dit moment doen we dat alleen voor de Amerikaanse dollar. De beleggingen in andere landen zijn zo klein dat de kosten van het beperken van het risico er niet tegen opwegen. In 2025 werd de Amerikaanse dollar minder waard ten opzichte van de euro. Het pensioenfonds had dat risico afgedekt, waardoor het resultaat positief was. In totaal droeg het 1,5 procentpunt positief bij aan het resultaat.

Het pensioenfonds belegt wereldwijd in aandelen. Wij kijken ieder jaar of er niet te veel wordt gehandeld. Dat leidt tot hoge transactiekosten. Ook kijken we ieder jaar of de beheerkosten redelijk zijn. Het beleggen in aandelen doen we passief. Dat betekent dat het beleid de markt volgt. Wordt er meer gehandeld dan de markt? Dan moet dat komen door aankopen of verkopen en aanvullende beleggingsrestricties, zoals uitsluitingen. In 2025 liggen de aan- en verkoop van aandelen en de daarbij behorende transactiekosten van het mandaat in lijn met onze doelen voor de lange termijn.

Z-score

Schoonmaak- en glazenwassersbedrijven zijn verplicht aangesloten bij Pensioenfonds Schoonmaak. Zij kunnen vrijstelling krijgen als onze beleggingen niet genoeg opleveren. Ieder jaar meten wij het resultaat van onze beleggingen. Dat heet de 'Z-score'. Met de Z-scores over vijf jaar achter elkaar bepalen we of het rendement goed genoeg is geweest. Dit behaalde rendement van Pensioenfonds Schoonmaak wordt vergeleken met een door de wet bepaalde maatstaf (score). Dit heet de performancetoets. We zijn voor deze toets geslaagd als de uitkomst groter is dan 0. De Z-score over 2025 is 0,59. De performancetoets over 2021 tot en met 2025 komt uit op 1,64.

De uitkomst van de performancetoets ligt dus hoger dan 0. Dit betekent dat het pensioenfonds in deze periode goed genoeg heeft gepresteerd. En daarom blijft de verplichting gelden.

Kosten

Samen met cao-partijen willen we de pensioenregeling eenvoudig en betaalbaar uitvoeren. Dan blijft er zoveel mogelijk geld van de premies over voor de pensioenen. Het fonds besteedt het vermogensbeheer, het pensioenbeheer en de communicatie uit. Het fonds controleert de kosten en de uitvoering daarvan zorgvuldig. We vergelijken regelmatig wat de uitbestede werkzaamheden in de markt kosten. En of we de uitvoering tegen minder kosten met dezelfde of een hogere kwaliteit kunnen regelen.

De kosten van het fonds worden betaald uit de inkomsten. De inkomsten van het fonds zijn in hoofdzaak de premie en het rendement. Als de kosten worden betaald uit het rendement, dan zeggen we dat de kosten zijn toegerekend aan het vermogensbeheer. Als de kosten worden betaald uit de premies, dan zijn de kosten toegerekend aan pensioenbeheer.

Hierna lichten we de kosten van vermogensbeheer toe en daarna de kosten van pensioenbeheer.

Kosten van vermogensbeheer

We kopen en verkopen beleggingen. Dat kost geld. Ook het advies hierover kost geld. De kosten zijn meestal de werkelijke kosten. Soms weten we ze niet, of niet precies genoeg. Dan werken we met schattingen. Dit laatste geldt vooral bij onze beleggingen via beleggingsfondsen.

In het rendement in Tabel 8 Beleggingsresultaten van het fonds over 2025 (-1,8 procent) zijn nog niet alle kosten verwerkt. Het rendement waarin echt alle vermogensbeheerkosten zijn verwerkt is het netto rendement, dat is afgerond -1,9 procent. Het rendement waarin geen vermogensbeheerkosten zijn verwerkt is het bruto rendement. Dit is in 2025 afgerond -1,7 procent.

Het verschil tussen het bruto- en het nettorendement is 0,21 procentpunt. Dit zijn de kosten van het vermogensbeheer zoals ze in Tabel 10 staan. In deze tabel staan ook de transactiekosten in relatie tot het gemiddeld belegd vermogen. Transactiekosten zijn de kosten om beleggingen te kopen of te verkopen.

Tabel 9 Kosten vermogensbeheer 2025

(bedragen in € 1.000)

	Beheer- kosten	Performance gerelateerde kosten	Totaal excl. transactie- kosten	Transactie- kosten	Totaal 2025	Totaal 2024
Vastgoed	4.272	-	4.272	673	4.945	3.476
Aandelen	963	-	963	332	1.295	1.418
Private Equity *	9	-	9	-	9	11
Infrastructuur	15	-	15	7	22	6
Vastrentende waarden	2.956	-	2.956	946	3.902	4.139
Overige beleggingen	-	-	-	-	-	-
Overlay beleggingen	1.029	-	1.029	402	1.431	1.523
Fondskosten	2.158	-	2.158	-	2.158	1.541
Fiduciair beheer	2.448	-	2.448	-	2.448	2.509
Bewaarloon	471	-	471	-	471	436
Advieskosten	15	-	15	-	15	25
Totaal	14.336	-	14.336	2.360	16.696	15.084

Tabel 10 Gemiddeld belegd vermogen

	2025	2024
Gemiddeld belegd vermogen (in € 1.000)	6.688.918	6.385.779
Totale kosten vermogensbeheer als % gemiddeld belegd vermogen	0,25%	0,24%
Waarvan kosten vermogensbeheer	0,21%	0,19%
Waarvan transactiekosten	0,04%	0,04%

De kosten voor vermogensbeheer bestaan uit drie verschillende soorten kosten:

1. Beheerkosten

Vermogensbeheerders beleggen ons vermogen. Dit kost geld. We noemen dit 'beheerkosten'. In de Jaarrekening staat welke kosten wij rechtstreeks betalen. In Tabel 9 hierboven staan ook de beheerkosten die in de beleggingsfondsen zijn gemaakt.

De hoogte van de kosten van het vermogensbeheer hangen af van een aantal factoren.

- *Complexe beleggingen zijn duurder*

Het soort belegging is erg belangrijk voor de kosten. Is een product minder goed verhandelbaar? Dan kost dat meer geld. Want het is voor de beheerder moeilijker om dit te beleggen. Dat geldt ook voor de beheerder die belegt in beleggingen die heel complex zijn. De kosten voor beleggingen in vastgoed zijn daardoor bijvoorbeeld hoger dan de kosten voor aandelen.

- *Actief beleggen is duurder*

Een tweede reden waarom we meer zouden willen betalen aan een vermogensbeheerder is als we vragen om actief te beleggen. De vermogensbeheerder probeert dan door middel van kennis en kunde de juiste aandelen, obligaties of woningen te kopen. De praktijk leert dat het heel moeilijk is om de extra kosten daarvoor terug te verdienen. Daarom beleggen wij op een simpele manier. Dat noemen we passief beleggen.

- *Passief beleggen is goedkoper*

Ons doel is dat we ieder jaar het rendement van de benchmark halen. Dit noemen we passief beleggen. Passief beleggen is goedkoper dan actief beleggen. Wij beleggen veel passief. Daarom hoeven wij ook weinig aanpassingen in onze portefeuille te doen. Dat bespaart transactiekosten. Zo houden we meer van de premie en de beleggingsrendementen over voor een goed pensioen voor onze deelnemers.

- *Wij houden rekening met maatschappelijk verantwoord beleggen*

We willen alleen beleggen in landen en bedrijven die goed omgaan met mensen en met de wereld. Dat noemen wij verantwoord beleggen. Naast rendement, risico en kosten kijken we ook naar duurzaamheid. Dit kost geld. Maar hierdoor hebben we een grotere kans op een beter resultaat. Want bedrijven die duurzaam zijn, doen het vaak beter dan of net zo goed als bedrijven die niet duurzaam zijn. Door verantwoord te beleggen behouden we een goed pensioen en dragen wij bij aan een betere wereld.

- *Eén vermogensbeheerder is goedkoper*

Hoe meer een vermogensbeheerder voor ons kan beleggen, hoe lager de kosten zijn. Daarom willen we het vermogen niet te veel spreiden over verschillende vermogensbeheerders. We maken daarbij ook gebruik van onze fiduciair vermogensbeheerder Achmea IM. Achmea IM doet dit fiduciaire beheer niet alleen voor ons, maar ook voor andere pensioenfondsen. Als die pensioenfondsen dezelfde beleggingen hebben als wij, kan Achmea IM de kosten verlagen.

Vaak is beleggen in een beleggingsfonds voordeliger. Als het pensioenfonds groot genoeg is, kan die een eigen beleggingsportefeuille opbouwen. We zoeken er dan een vermogensbeheerder bij, die de portefeuille

volgens onze eigen richtlijnen wil beheren. Dit maatwerk heet een mandaat. Door de grote vermogens van Pensioenfonds Schoonmaak leidt een mandaat tot lagere kosten dan bij een vergelijkbaar beleggingsfonds. Onze beheerkosten zijn niet hoog. Dit komt doordat we vooral beleggingen willen die goed verhandelbaar en niet complex zijn. We beleggen ook een kleiner deel in beleggingscategorieën met wat hogere kosten voor de beheerder, omdat dit voor ons rendement goed is.

2. Prestatiekosten

Prestatiekosten zijn bedragen die wij aan vermogensbeheerders betalen als ze een goed resultaat halen. Bijvoorbeeld als het resultaat beter is dan we verwacht hadden. Of als ze het beter doen dan de markt. Dat doen we nog voor sommige van onze alternatieve beleggingen. Wij willen partijen niet extra betalen omdat ze het beter doen dan de markt. We denken dat voor de meeste beleggingscategorieën dat op de lange termijn niet zorgt voor een beter resultaat.

3. Performance gerelateerde beheerkosten

Dit betekent dat wij een vermogensbeheerder betalen wanneer ze een goed resultaat halen. Bijvoorbeeld als het resultaat beter is dan we verwacht hadden. Of dat ze het beter doen dan de markt. Dat doen we nog voor sommige van onze alternatieve beleggingen. Wij willen partijen niet extra betalen, omdat ze het beter doen dan de markt. We denken dat voor de meeste beleggingscategorieën dat op lange termijn niet zorgt voor een beter resultaat.

Verklaring van de ontwikkeling van de kosten 2025

De totale kosten over 2025 zijn 16,7 miljoen euro (15,1 miljoen euro in 2024). Dat is ongeveer 0,25 procent van wat we gemiddeld in 2025 hebben belegd (0,24 procent in 2024). De vermogensbeheerkosten bedroegen 0,21 procent (0,19 procent in 2024) en de transactiekosten bedroegen 0,04 procent (0,04 procent in 2024).

De totale kosten in euro's zijn in 2025 hoger dan in 2024

Dit komt voornamelijk door hogere beheerkosten. De transactiekosten vielen in euro's juist lager uit in 2025 ten opzicht van 2024.

In 2025 zijn de transactiekosten in euro's lager dan in 2024

De transactiekosten zijn in 2025 lager dan in 2024. Op vastgoed na daalde in 2025 de transactiekosten voor alle categorieën.

In 2025 zijn de beheerkosten in euro's hoger dan in 2024

De beheerkosten in euro's zijn in 2025 ruim 1,9 miljoen euro hoger dan in 2024. Dit komt voornamelijk doordat de kosten voor het beheer van de beleggingen is gestegen, doordat het belegd vermogen is gestegen. Verder zijn de kosten van vastgoed gestegen door een nieuwe categorie, die is toegevoegd in 2025. Ook zijn de kosten van het fonds die toegewezen worden aan vermogensbeheer gestegen.

De kosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen zijn in 2025 licht hoger dan in 2024.

Het gemiddeld belegd vermogen in 2025 is 6,7 miljard euro. Dit is een stijging van ruim 300 miljoen euro ten opzicht van 2024. De kosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen zijn licht gestegen. Dit komt door de stijging van de beheerkosten.

De totale kosten passen bij onze beleggingsportefeuille

We beleggen vooral in goed verhandelbare beleggingscategorieën. Daarbij willen wij daar waar mogelijk onze portefeuille simpel inrichten. Maar wel met oog voor duurzaamheid en een goede verhouding tussen rendement en risico.

Aansluiting met kosten in de staat baten en lasten (jaarrekening)

De kosten van ons vermogensbeheer zijn opgeschreven zoals de Pensioenfederatie heeft aanbevolen. Hierin nemen we de directe kosten, de indirecte kosten en de transactiekosten mee. De kosten zoals opgenomen in tabel 9 'Kosten vermogensbeheer 2025' komen niet overeen met de staat baten en lasten op pagina 100. In de staat van baten en lasten komen alleen de direct betaalde kosten terug. In 2025 was dit een bedrag van 8,3 miljoen euro. Plus de indirecte vermogensbeheerkosten van 6,0 miljoen euro en de transactiekosten van 2,4 miljoen euro, is dit tezamen de totale vermogensbeheerkosten van 16,7 miljoen euro zoals opgenomen in tabel 9.

Kostenvergelijking van onze vermogensbeheerkosten

In 2025 hebben we de gemaakte kosten voor vermogensbeheer vergeleken met pensioenfondsen die ongeveer even groot zijn als wij. Dat zijn vijftig andere pensioenfondsen met een pensioenvermogen eind 2024 tussen 2 miljard euro en 16 miljard euro. Uit de vergelijking blijkt dat de vermogensbeheerkosten van ons pensioenfonds lager liggen dan het gemiddelde van de andere pensioenfondsen over de afgelopen drie jaar. Hetzelfde geldt voor de transactiekosten.

Kosten van pensioenbeheer en de communicatie

Wij willen dat iedereen onze informatie begrijpt. En bij ons terecht kan voor vragen. Ook willen wij de administratie zo goed mogelijk uitvoeren. En we willen dat pensioen betaalbaar blijft. De kosten voor pensioenbeheer en communicatie noemen we de administratiekosten. De kosten voor bestuursondersteuning horen hier ook bij.

De totale kosten van pensioenbeheer (inclusief communicatie, transitiekosten, het fonds en bestuursondersteuning) waren in 2025 26,9 miljoen euro (2024: 21,4 miljoen euro).

Prijs per deelnemer

We hebben met APG afgesproken dat we in 2025 per deelnemer 85,10 euro (exclusief btw) blijven betalen. Inclusief btw is dat 102,97 euro. Dit noemen we de prijs per deelnemer. De deelnemers zijn in dit geval alle actieve deelnemers en alle pensioengerechtigden. Deelnemers met een arbeidsongeschiktheidspensioen zijn ook actieve deelnemers. Eind 2025 zijn dat er 166.258. De afspraak met APG in 2025 is dat het fonds voor meer dan 165.399 deelnemers niet hoeft te betalen. Met APG maken we in 2026 nieuwe afspraken over de prijs per deelnemer.

De administratiekosten kwamen uit op 23,3 miljoen euro.

In de administratiekosten van APG zijn opgenomen de kosten voor pensioenbeheer, communicatie en bestuursondersteuning.

In de administratiekosten zijn ook de transitiekosten opgenomen. Dat zijn de kosten voor de voorbereiding van de overgang naar de nieuwe pensioenregeling. Deze kosten vallen niet onder de prijs per deelnemer van APG. Het zijn tijdelijke kosten voor extra werkzaamheden, die naast de normale uitvoering van de pensioenregeling moesten worden uitgevoerd. In 2025 zijn de transitiekosten gemaakt voor advisering, de programmamanager, de voorbereiding van het invaren en het voorlopig overzicht van de transitie, en data-onderzoek en dataherstel. De totale transitiekosten in 2025 van APG bedragen 6,3 miljoen euro (2024: 3,1 miljoen euro).

Naast deze kosten heeft het pensioenfonds ook fondskosten. Dat zijn de eigen kosten van het fonds, bijvoorbeeld de vergoedingen en vergaderkosten van het bestuur en kosten voor advies, de accountant en sleutelfunctiehouders, en bijdragen aan De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Deze kosten waren in 2025 3,6 miljoen euro. In 2024 was dat 2,3 miljoen euro. De overgang naar de nieuwe pensioenregeling zorgde voor hogere fondskosten omdat bestuurders, adviseurs, sleutelfunctionhouders en accountants meer uren hieraan hebben besteed. Deze transitiekosten kwamen uit op 494 duizend euro (2024: 181 duizend euro).

Tabel 11 Uitvoeringskosten pensioenbeheer
(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Pensioenbeheer	22.615	18.354
- bestuursondersteuning	348	380
Fondskosten	1.810	1.161
Subtotaal	24.773	19.895
Kosten vermogensbeheer	14.336	12.397
- transactiekosten	2.360	2.687
Totale kosten	41.469	34.979
- totale kosten exclusief transactiekosten	39.109	32.292
Kosten per deelnemer (in €)	149	124
Kosten in percentage van de premie	7	7

Door de helft van de fondskosten en kosten bestuursondersteuning toe te rekenen aan vermogensbeheer (in 2025 2,1 miljoen euro, in 2024 1,5 miljoen euro) zijn de totale kosten voor pensioenbeheer (inclusief communicatie, transitiekosten, het fonds en bestuursondersteuning) 24,8 miljoen euro (2024: 19,9 miljoen euro).

De kosten die aan pensioenbeheer wordt toegerekend, worden uit de premies betaald. De kosten per deelnemer (alle actieve deelnemers, plus alle pensioengerechtigden) zijn dan in 2025 149 euro (2024: 124 euro). De totale kosten per deelnemer zijn toegenomen. Dit komt vooral door de kosten die we hebben moeten maken voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

De kosten zijn ongeveer 7 procent (2024: 7 procent) van de premie.

Vergelijking van de pensioenbeheerkosten

Voor een goede en betaalbare dienstverlening vergelijkt het fonds de kosten met andere pensioenfondsen. Die andere pensioenfondsen hebben kenmerken (aantal deelnemers en aard van de sector) die ook enigszins overeenkomen met Pensioenfonds Schoonmaak. Het fonds heeft ten opzichte van die vergelijkbare fondsen een hogere prijs per deelnemer. We streven naar een verdere verlaging van de kosten. Daarover maken we afspraken met APG.

De invoering van de nieuwe pensioenregeling heeft vanaf 2022 een verhogend effect op de kosten. In 2025 bedragen deze tijdelijke kosten ongeveer 6,3 miljoen euro (2024: 3,1 miljoen euro) bij APG en 494 duizend euro (2024: 181 duizend euro) aan fondskosten. Deze kosten zijn in 2025 betaald voor nieuwe processen en systemen en advies.

De totale pensioenpremie van werknemers en werkgevers ontvangen wij via de werkgevers. Werkgevers houden het deel dat werknemers moeten betalen in op hun salaris. De werkgever, die de gegevens van werknemers niet goed aanlevert of de premies te laat betaalt, moet ook incassokosten, administratiekosten of rente betalen. De werkgever moet dan betalen voor het extra werk dat nodig is om de premie te innen.

Vergelijking van de totale kosten

We geven dit jaar ook alle kosten van het beheer van een pensioenfonds (pensioenbeheer- en vermogensbeheerkosten exclusief transactiekosten) weer als een percentage van het belegd vermogen (zie pagina 28). Vanaf 2026 is niet de toegezegde uitkering maar het persoonlijke pensioenvermogen en de betaalde premie het uitgangspunt van het pensioenbeheer. De samenhang tussen vermogensbeheer en pensioenbeheer neemt toe, waardoor nog meer kosten niet direct zijn toe te rekenen aan pensioenbeheer of vermogensbeheer. Met de totale kostenratio (totale kosten zonder transactiekosten als een percentage van het belegd vermogen) zijn de kosten van het Pensioenfonds Schoonmaak beter te vergelijken met andere fondsen en verzekeraars.

Tabel 12 Verbijzondering uitvoeringskosten

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024	2023	2022	2021
Pensioenuitvoeringskosten	24.773	19.895	19.438	15.530	15.697
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer in euro's	149	124	129	104	105
Kosten vermogensbeheer exclusief transactiekosten	14.336	12.397	10.743	10.100	10.922
Kosten vermogensbeheer exclusief transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,21%	0,19%	0,19%	0,17%	0,16%
Totale kosten exclusief transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,58%	0,51%	0,53%	0,42%	0,39%

Risicobeheer

In dit hoofdstuk beschrijven wij hoe het fonds het risicobeheer heeft ingericht en wat wij in 2025 hebben gedaan om risico's te beheersen.

Hoe ons risicobeheer werkt

Kennis van de risico's die wij nemen en maatregelen om die risico's te beheersen helpen ons bij het bereiken van onze doelen. Daarvoor hebben wij integraal risicomanagement (IRM) ingericht.

Risico Management Pensioenfonds Schoonmaak	
Uitvoering	Verantwoordelijkheden Risicomanagement
UB CP UB VB UB FRI UB <ul style="list-style-type: none"> • Commissie CP • Commissie VB • Commissie FRI • UBO 	<ul style="list-style-type: none"> • Signaleren risico's / incidenten en handelen (Cie) • Monitoren / aansturen Uitvoerders (UB) • Risicoanalyse / risico-impact Beleidsadviezen (Cie) • Eigen Risico Beoordeling (Bestuur, elke 3 jaar) • Integrale risicorapportage aan bestuur (UB, kwartaal)
Monitoring en Beoordeling	
SFH Risicobeheer / SFH Actuarieel Compliance Officer	<ul style="list-style-type: none"> • Toetsen risicoanalyse / risico-impact Beleidsadviezen • Toetsen werking IRM / Beheersmaatregelen • Register Eigen risico beoordelingen • SFH Risicorapportage aan bestuur (kwartaal)
Intern toezicht / Interne Audit	
NUB SFH Interne Audit	<ul style="list-style-type: none"> • Beoordelen beheerde en integere bedrijfsvoering (inclusief uitbestede werkzaamheden) en evenwichtige belangenafweging • SFH auditrapportage aan bestuur (halfjaar)

Drie lijnen voor risicobeheer

Om goed met onze risico's om te gaan, hebben wij drie lijnen ingericht die elkaar aanvullen. Zo zorgt het fonds ervoor dat het risico's goed kan controleren. In de afbeelding is dat met verschillende kleuren aangegeven.

Eerste lijn (geel):

Het bestuur van het fonds is eindverantwoordelijk voor alle risico's die het fonds loopt. Het uitvoerend bestuur en de bestuurscommissies letten in de uitvoering op onze risico's en de maatregelen om die te beheersen. In de bestuurscommissies worden de belangrijke risico's voor de aandachtsgebieden van die commissie besproken. De commissie Financiën, Risicobeheer en ICT dient waar nodig als eerstelijns-sparringpartner voor de andere commissies als het gaat over risico's. De meer strategische risico's bespreken we met het hele bestuur. Als de risico's te groot zijn, kijken we hoe we daarmee om moeten gaan. Dan nemen we beheersmaatregelen om risico's kleiner te maken. Of om de gevolgen zo klein mogelijk te houden. Het uitvoerend bestuur maakt elk kwartaal een rapportage voor het bestuur. Zo zijn het bestuur en andere stakeholders altijd op de hoogte van de risico's die op dat moment belangrijk zijn en van de ingezette maatregelen.

Tweede lijn (rood):

De sleutelfunctiehouders (SFH) Risicobeheer en Actuarieel kijken vanuit de tweede lijn of de eerste lijn alles heeft gezien. Zij helpen om alles te controleren en maken elk kwartaal een rapportage. De SFH Risicobeheer kijkt op afstand (vanuit de tweede lijn) of het pensioenfonds risico's loopt en of de verantwoordelijken hun

taken zorgvuldig doen. Ook geeft de SFH Risicobeheer aan of er een eigen risicobeoordeling (ERB) gemaakt moet worden. Dat moeten we doen als er een grote verandering voor het pensioenfonds plaatsvindt. De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel is zo'n grote verandering. Daarom hebben we in 2024 een ERB gedaan.

De SFH Actuarieel maakt elk kwartaal een rapportage voor de actuariële risico's. Zoals de berekening van de technische voorziening en de verplichtingen.

Derde lijn (roze):

De sleutelfunctiehouder Interne Audit kijkt of de eerste en de tweede lijn en het bestuur hun taak goed hebben uitgevoerd. Het niet uitvoerend bestuur houdt toezicht op het bestuur. Daartoe stelt het niet uitvoerend bestuur een toezichtjaarplan op en verantwoordt ze haar onderzoek in het toezichtrapport.

Risicoregister

Alle risico's en beheersmaatregelen leggen we vast in het risicoregister. Dat risicoregister werken we regelmatig bij. In het risicoregister hebben we de risico's ingedeeld in drie hoofdgroepen:

- strategie en governance;
- financieel;
- niet-financieel.

In 2025 hebben we bestaande risico's opnieuw bekeken. We hebben ingeschat hoe groot de kans is dat een bepaald risico zich voordoet en wat dan de gevolgen kunnen zijn. We hebben besproken of we genoeg doen om het risico te voorkomen of om het te beheersen met het aanpassen van lopende maatregelen of het treffen van extra maatregelen.

Doelstellingen van ons risicobeheer

Wij hebben, in overleg met sociale partners en het verantwoordingsorgaan van het fonds, vastgesteld hoeveel risico's we willen nemen om onze missie, ambitie en visie te realiseren. De onderstaande vijf doelstellingen van ons risicobeheer zijn de strategisch meest kritische en daarmee onze belangrijkste doelen. Deze staan bij alles wat we doen voorop:

Doelstellingen	
Voorkomen van hoge nominale kortingen	1
Voorkomen van premiestijgingen	2
Voorkomen van grote daling koopkracht	3
Realiseren hoge mate koopkrachtbehoud	4
Realiseren hoge indexatieverwachting op korte termijn	5

Korte termijn risicohouding

Het pensioenfonds belegt om de premie van deelnemers meer waard te laten worden. Wij beleggen voorzichtig. Deze risicohouding komt tot uitdrukking in de samenstelling van de beleggingen. We beleggen in veel verschillende landen en bedrijven om risico's te spreiden en daardoor te verminderen.

Het kortetermijnrisico komt tot uitdrukking in het Vereist Eigen Vermogen (VEV). Dat geeft aan hoeveel extra geld we moeten hebben om tegenvallers op korte termijn te kunnen opvangen. Aan het eind van 2024 is het VEV op basis van de feitelijke beleggingsmix vastgesteld op 15,3 procent. Het VEV berekenen we met een standaardmodel van de toezichthouder DNB. Eind 2025 kwam het uit op 18,8 procent.

Risicobeheersing rondom de overgang

In 2025 hebben we alle voorbereidingen getroffen om op 1 januari 2026 te kunnen overgaan naar het nieuwe pensioenstelsel ('invaren'). Gedurende het jaar hebben we daarbij een aantal risico's gelopen die daarmee te maken hebben.

- Datakwaliteitsrisico:

Als data niet juist is of niet volledig, is er een risico dat verkeerde beslissingen worden genomen. Het op orde brengen van datakwaliteit is een belangrijk aandachtsgebied geweest voor het bestuur. Zo hebben we de administratie helemaal bekeken en ontbrekende data aangevuld. We hebben analyses uitgevoerd om fouten in de data op te sporen en de data daarna juist gemaakt.

- Invaarrisico:

Dit risico betekent dat bij invaren deelnemers financiële nadelen zouden kunnen hebben. Om dat te voorkomen hebben we op verschillende manieren gekeken naar de uitkomsten van de verdeling van het totale pensioenvermogen (oude regeling) over de individuele pensioenpotjes (nieuwe regeling). Ook hebben we van tevoren afgesproken wat we eerlijk vinden en wat niet.

- Key person-risico's

Omdat de voorbereidingen veel operationele capaciteit vroegen bij onze belangrijke uitbestedingspartners, hebben we gedurende 2025 het key person-risico bij de ketenpartners gemonitord.

- Change-risico's

In het nieuwe stelsel vindt intensievere en frequentere gegevensuitwisseling plaats tussen de pensioenuitvoerder en de fiduciair. We hebben de voortgang van deze operationele wijziging (change) gedurende 2025 samen met de projectleider Wtp gemonitord met als doel het zoveel mogelijk beheersen van risico's in de aanloop naar, tijdens en na het invaren. Ook binnen de afzonderlijke uitvoeringsorganisaties zijn veranderingen aan het ICT-landschap doorgevoerd die essentieel waren voor een goede overgang.

In onderstaande tabel geven we een overzicht gegeven van de andere belangrijkste risico's en de beheersmaatregelen in 2025.

Tabel 13 Belangrijkste risico's en beheersmaatregelen

Omschrijving financieel risico	Werking beheersmaatregel in 2025
Matching risico (rente, valuta, liquiditeit): is het risico als gevolg van het niet gematcht zijn van activa en passiva in termen van renteontwikkelingen, valuta en liquiditeit. Wij beleggen om nu en straks alle pensioenen te kunnen betalen. Om te berekenen hoeveel geld we nu moeten hebben om straks alle pensioenen te kunnen betalen, gebruiken we een door DNB voorgeschreven rente: de rekenrente. Hoe lager die rente is, hoe meer geld wij nu moeten hebben om later alle pensioenen te kunnen	Met de matchingportefeuille zorgen we ervoor dat het effect van het renterisico op de dekkingsgraad kleiner wordt. In 2025 schommelde de rente. Per saldo was de rente eind 2025 hoger dan begin 2025. We dekten in 2025 meer dan 60 procent van het renterisico af. Dat doen we zoveel mogelijk met veilige staatsobligaties. Maar we hebben daarvoor ook andere financiële producten zoals swaps (rentederivaten) nodig. De afdekking van het renterisico met de matchingportefeuille hebben we gelijk gehouden tot het laatste kwartaal. Vanaf 1 oktober 2025 zijn we de renteafdekking gaan afbouwen naar

Omschrijving financieel risico	Werking beheersmaatregel in 2025
<p>uitbetalen. Als de rente naar beneden gaat dan stijgen de verplichtingen en daalt de dekkinggraad. En wanneer de dekkinggraad te laag wordt, dan moeten wij in een uiterst geval de pensioenen verlagen.</p>	<p>het niveau dat nodig was om goed te kunnen starten in het nieuwe stelsel.</p>
<p>Het valutarisico is het risico dat de waarde van beleggingen kan veranderen door schommelingen in de wisselkoersen ten opzichte van de euro.</p>	<p>Met ingang van 2024 dekken we alleen nog maar het valutarisico van de Amerikaanse dollar af. Ongeveer 19 procent van ons vermogen is belegd in Amerikaanse dollars.</p> <p>Als minder dan 3 procent van ons vermogen is belegd in een vreemde valuta, bijvoorbeeld de Japanse yen of het Britse pond, dan dekken we dat valutarisico niet af. De kosten van het afdekken wegen dan niet op tegen het risico.</p>
<p>Het liquiditeitsrisico is het risico dat het geld van het pensioenfonds vastzit in de beleggingen. En dat we dan niet op tijd uitkeringen en andere betalingen kunnen doen.</p>	<p>Het liquiditeitsrisico is klein. Dat komt omdat de pensioenpremie die we maandelijks ontvangen veel meer is dan de pensioenen die we nu maandelijks moeten betalen. Voor het liquiditeitsrisico zorgen we dat onze beleggingen voor het grootste deel heel goed verkoopbaar zijn. We hebben als regel dat zeker 80 procent van de beleggingen snel verkoopbaar moet zijn. Daarnaast beperken we het gebruik van derivaten (bijvoorbeeld renteswaps). Daar moet je namelijk veel geld als onderpand voor opzijzetten. We zorgen ervoor dat er steeds genoeg geld beschikbaar is om alles te kunnen betalen, ook als we te maken krijgen met een crisis.</p>
<p>Kredietrisico is het risico dat een kredietnemer zijn afgesproken betalingen niet nakomt of dat de kredietwaardigheid van een kredietnemer afneemt, waardoor het pensioenfonds financiële schade oploopt.</p>	<p>Kredietnemers krijgen een beoordeling van hun kredietwaardigheid. Het fonds monitort de verdeling of spreiding van de kredietwaardigheid van alle kredietnemers van het fonds. Het fonds krijgt een waarschuwingssignaal wanneer de verdeling of spreiding zich buiten de vastgestelde bandbreedte begeven.</p> <p>Binnen de kredietcategorieën gelden, in de mandatering naar de managers, restricties ter beheersing van het kredietrisico zoals minimale kredietwaardigheid en spreiding. Als er geïnvesteerd wordt via beleggingsfondsen, wordt getoetst in welke mate de restricties overeenkomen met bovengenoemde richtlijnen.</p>

Omschrijving financieel risico	Werking beheersmaatregel in 2025
<p>Marktrisico (volatiliteit en concentratie) is het risico als gevolg van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten, voor zover deze instrumenten niet al zijn meegenomen binnen het matching risico.</p> <p>Actief beheer risico Er is actief beheer risico als het pensioenfonds veel afwijkt van de benchmark bij beleggingen. Dat willen we niet. We hebben voor de meeste beleggingscategorieën een passief beleid. Daarom is dit risico heel klein.</p>	<p>Voor het beheersen van het tegenpartijrisico van bilaterale, niet-centraal geclearde OTC-derivaten en centraal geclearde OTC-derivaten door Achmea IM worden restricties gehanteerd. Deze restricties hebben betrekking op de kredietwaardigheid van tegenpartijen, de mate van spreiding en het uit te wisselen onderpand.</p> <p>Deze risico's beheersen we zo goed mogelijk door de manier waarop we het strategisch beleggingsbeleid hebben ingericht en de verdeling van de beleggingen in een matchingportefeuille en een returnportefeuille.</p> <p>De beleggingen in de returnportefeuille (obligaties, aandelen, vastgoed) hebben als doel om rendement te maken. Maar het risico bestaat dat het slecht gaat met deze beleggingen.</p> <p>Er is concentratierisico als het pensioenfonds veel belegt in één soort belegging, bijvoorbeeld in een aandeel van één bedrijf. Dat doen we bewust niet. Door de beleggingen te spreiden over landen en bedrijven verlagen we dit risico.</p> <p>We beleggen over de hele wereld in verschillende soorten beleggingen. Binnen die soorten beleggen we weer in heel veel verschillende bedrijven en sectoren. In 2025 is de exposure naar de Verenigde Staten in de aandelenportefeuille afgebouwd vanwege de onrustige situatie daar.</p>
<p>ESG/MVB-<i>risico (incl. klimaatrisico)</i> is het risico dat milieu-, sociale- en governance beleggingen binnen de beleggingsportefeuille het rendement van deze portefeuille negatief kunnen beïnvloeden.</p>	<p>Klimaatrisico's: de opwarming van de aarde brengt risico's met zich mee. Ook het pensioenfonds moet hierop letten. Risico's die niet beloond worden met extra rendement, willen we vermijden. Omdat wij zorgen voor het pensioeninkomen van deelnemers in de toekomst, willen we beleggen in bedrijven die ook over klimaatrisico's nadenken en er iets aan doen. Het MVB-beleid van het fonds is in de afgelopen jaren doorgevoerd in bijna alle beleggingscategorieën.</p>
<p>Verzekeringstechnisch risico is onder meer het risico dat de levensverwachting van de deelnemers hoger wordt. We moeten dan meer pensioen gaan uitbetalen dan eerder gedacht. Ook de kans op arbeidsongeschiktheid is onderdeel van het verzekeringstechnisch risico.</p>	<p><i>Levensverwachting</i> Om dit risico te verkleinen doen we elke twee jaar onderzoek naar de levensverwachting van de deelnemers van het fonds en hun partners. Dit deden we in 2024. Toen hebben we de levensverwachting aangepast. De dekkingsgraad daalde hierdoor met 2,0 procentpunt.</p>

Omschrijving financieel risico	Werking beheersmaatregel in 2025
	<p><i>Arbeidsongeschiktheid</i></p> <p>Bij arbeidsongeschiktheid hoeven deelnemers en werkgevers misschien geen pensioenpremie meer te betalen, maar gaat de pensioenopbouw wel door. De premie wordt dan betaald door het fonds. Alle deelnemers zijn dan solidair met de langdurig zieke werknemer. Het is een risico voor het pensioenfonds als dit vaker gebeurt dan verwacht. Om dit risico te verkleinen, doen we elke drie jaar onderzoek naar hoeveel deelnemers naar verwachting arbeidsongeschikt worden. Ook kijken we hoeveel arbeidsongeschikten weer beter worden. Dit is in 2023 voor het laatst onderzocht. Toen bleek dat het risico op arbeidsongeschiktheid nog steeds stijgt. Daardoor moeten we iets meer premie op zij zetten om dit risico af te dekken. De onjuistheden in de administratie van het UWV hebben geen invloed gehad op de premievrije deelnemingen van het pensioenfonds.</p>

Omschrijving niet financieel risico	Werking beheersmaatregel in 2025
<p>Uitbestedingsrisico (vermogensbeheer, pensioenbeheer en effectenbewaring) is het risico dat de continuïteit, integriteit of kwaliteit van de aan de organisaties die voor ons de communicatie/pensioenbeheer (APG), het vermogensbeheer (Achmea IM) en de effectenbewaring uitvoeren, wordt geschaad.</p>	<p>We hebben heel vaak overleg met de verschillende partijen aan wie we werkzaamheden hebben uitbesteed. Van deze partijen ontvangen we rapportages over de risico's die zij zelf zien in hun organisaties, maar ook rapportages over de dienstverlening (SLA) die zij voor ons verzorgen. In deze overleggen worden deze rapportages besproken.</p>
<p>Communicatierisico's: als pensioenfonds delen we veel informatie met deelnemers en werkgevers. Daarbij bestaat het risico van fouten. Informatie over pensioen is heel belangrijk, dus we willen zorgen voor zo min mogelijk fouten en een zo duidelijk mogelijke uitleg.</p>	<p>Goede zorg voor de belangen van onze deelnemers en begrijpelijke communicatie stonden ook in 2025 centraal. Vanuit die overtuiging ontwikkelden we het meerjarenbeleid communicatie 2023-2025. Dit beleid hebben we vertaald in concrete opdrachten, die we aan de hand van ons communicatiejaarplan hebben uitgevoerd. Naast het communicatiejaarplan stelden we in de aanloop naar de overgang naar het vernieuwde pensioenstelsel het wettelijk communicatieplan vast.</p>
<p>Compliance en juridische risico's zijn risico's die verband houden met het naleven van de bestaande codes en onze eigen gedragscode en met het risico dat het fonds niet voldoet aan de (veranderende) wet- en regelgeving.</p>	<p>Het fonds monitort de (veranderende) wet- en regelgeving en neemt hiervoor (in samenwerking met de uitbestedingspartijen) de nodige maatregelen om hieraan te voldoen.</p>

Omschrijving niet financieel risico	Werking beheersmaatregel in 2025
<p>ICT-risico's zijn alle risico's die te maken hebben met de administratie en automatisering die het pensioenfonds en de organisaties in de uitbesteding gebruiken. Ook informatiebeveiliging valt hieronder.</p>	<p>De compliance officer heeft in 2025 geen materiële tekortkomingen geconstateerd, maar wel enkele aandachtspunten.</p> <p>Het fonds monitort of de uitbestedingspartijen op het gebied van informatiebeveiliging voldoen aan de gewenste en vereiste volwassenheidsniveaus.</p> <p>De DORA-vereisten zijn verwerkt in het Beleidsplan ICT. Met de belangrijkste partijen zijn afspraken vastgelegd in contracten. De incidentenregeling van het fonds is aangescherpt en het informatieregister is gevuld. Dit informatieregister wordt regelmatig bijgewerkt.</p>
<p>Integriteitsrisico is het risico dat de integriteit van het fonds door niet-integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers of bestuurders, wordt beschadigd.</p>	<p>Het fonds heeft een compliance officer aangesteld die helpt bij het beoordelen van de naleving van de eigen gedragscode.</p>
<p>Operationeel risico is het risico op fouten in de administratie van de pensioenen en de beleggingen.</p> <p>Het operationeel risico gaat over verschillende risico's. Het is bijvoorbeeld ook het risico op uitbraak van een ziekte, oorlog of grote politieke onrust (omgevingsrisico's). Als dit gebeurt, proberen wij zoveel mogelijk de nadelige gevolgen klein te houden. Verder is operationeel risico ook computerproblemen (IT-risico), diefstal, fraude(integriteitsrisico) en andere overtredingen van de wet (juridisch risico).</p>	<p>De meeste operationele risico's lopen we via de uitbesteding aan uitvoeringsorganisaties APG, Achmea IM en Northern Trust. Om die risico's zoveel mogelijk te beperken, maken we vooraf afspraken over de kwaliteit van de dienstverlening (SLA's). Achteraf ontvangen we rapportages of die kwaliteit gehaald is aan de hand van uitgevoerde controles.</p> <p>We hebben strenge afspraken met de uitvoeringsorganisaties en letten hier scherp op. De door ons aangestelde accountant doet jaarlijks belangrijke controles hierop.</p> <p>Bij onze pensioenadministrateur APG zijn door hun accountant een aantal bevindingen gedaan. Er is extra aandacht besteed aan geconstateerde tekortkomingen in de beveiliging van de toegang tot gegevens in de administratie bij APG. We overleggen ieder kwartaal met APG over de voortgang van de verbeteringen.</p>

Andere belangrijke ontwikkelingen in 2025

Hierna lichten we een aantal risico's toe die in 2025 belangrijk waren.

DORA

DORA is Europese wetgeving voor financiële instellingen en is de afkorting voor Digital Operational

Resilience Act. Deze wetgeving is vanaf 17 januari 2025 van toepassing. Door deze wetgeving goed in te richten beschermt het fonds zich beter tegen een ernstige digitale verstoring, zoals bij een cyber-aanval.

Op een aantal onderdelen zijn we afhankelijk van onze pensioenuitvoeringsorganisatie APG. Bij APG loopt een programma waarin grootschalige IT-aanpassingen worden doorgevoerd. Hierdoor heeft APG niet alle vereisten volledig opgeleverd op 17 januari 2025. Aan het einde van 2025 is APG hier bijna mee klaar. Daarnaast moeten de contracten met derde partijen nog worden aangepast. Voor de grootste en belangrijkste partijen is dat al gebeurd. Hoe belangrijk de derde partijen voor ons zijn, stellen we vast op basis van een analyse, de Business Impact Assessments (BIA). Hoe belangrijker een derde partij voor ons is, en de uitkomst van de BIA dus hoger is, hoe meer we kijken naar de risico's en de beheersing ervan door deze partijen.

De implementatie van DORA is nog niet klaar. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld. Wij volgen de rapportages over dit plan van aanpak en hebben hierover regelmatig overleg met APG. Vooralsnog is onze inschatting dat de operationele restructureringen voor het fonds door de nog openstaande DORA-aandachtspunten bij APG beperkt zijn.

Dekkingsgraad en de kans op het verlagen van pensioenen

Het fonds houdt goed in de gaten of het risico bestaat dat we de pensioenen moeten verlagen. Dat moeten we doen wanneer de dekkingsgraad te laag wordt. Gelukkig was dit in 2025 niet nodig. Meer hierover staat in het hoofdstuk Financieel beleid.

Risico van schijnzelfstandigheid

In 2024 is duidelijk geworden dat de Belastingdienst per 1 januari 2025 weer gaat handhaven op schijnzelfstandigheid. In de uitvoering leidt dit alleen tot het probleem dat pas achteraf blijkt dat iemand mogelijk een werknemer is geweest. In het geval van pensioen betekent dat de werknemer recht op pensioenopbouw heeft zonder dat het pensioenfonds de mogelijkheid heeft gehad om de premie te innen bij de werkgever.

Als de premie niet geïncasseerd kan worden, wordt dit betaald uit de reserve van het fonds die door alle deelnemers, gepensioneerden en werkgevers is opgebouwd. Aangezien niet goed in te schatten is om hoeveel werknemers het gaat met terugwerkende kracht, heeft het pensioenfonds in samenspraak met sociale partners per 1 januari 2025 de terugwerkende kracht beperkt tot 1 jaar. Op deze manier wordt het risico dat er een te groot beroep op de solidariteit van het collectief wordt gedaan ingeperkt. Het pensioenfonds houdt ook in 2026 de ontwikkelingen op dit vlak goed in de gaten.

ICT, datakwaliteit en privacy

Door steeds snellere, nieuwe ontwikkelingen op het gebied van ICT, cybercriminaliteit en cloud-toepassingen blijven ICT, datakwaliteit en privacy als risico hoog op onze agenda staan. Dit hebben wij in 2025 ook vaak besproken met de uitvoerders.

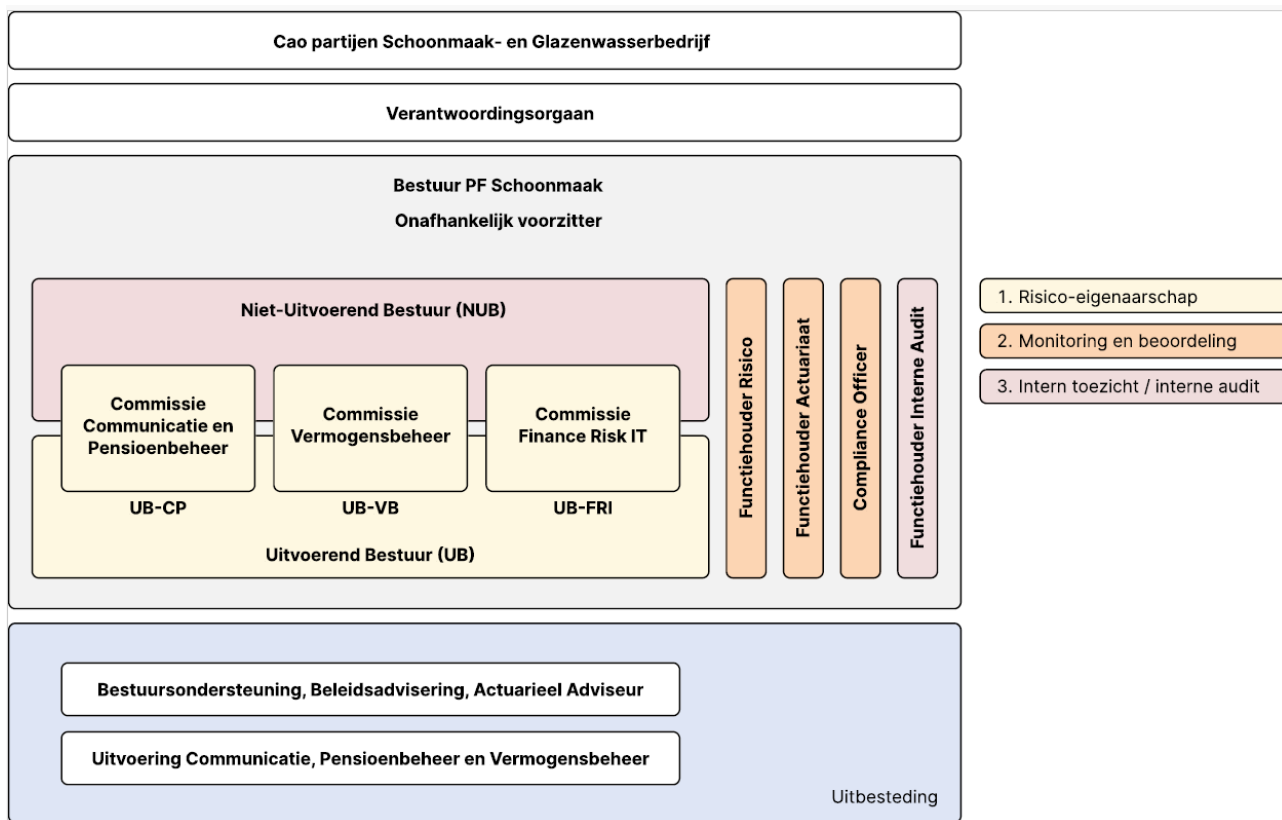
Focus in 2026?

In 2026 ligt de focus op het goed uitvoeren van de solidaire premiereregeling in het nieuwe stelsel en het verkrijgen van de juiste sturingsinformatie om de uitvoering door onze ketenpartners goed te kunnen monitoren.

In 2021 heeft het fonds voor het eerst een risicopreferentie-onderzoek (RPO) uitgevoerd onder haar deelnemers. Dit zullen we in 2026 opnieuw doen. Hierin vragen we deelnemers naar hun risicovoorkeuren voor pensioen en beleggingen. De uitkomsten van dit RPO vormen de input voor de eventuele aanscherping van ons beleggingsbeleid.

Het jaar 2026 is wereldwijd onrustig begonnen. Deze onrust wordt voornamelijk veroorzaakt door de ingreep van de VS in Venezuela, de oorlog in Iran en de onzekerheid over het al dan niet door de VS militair binnenvallen van Groenland. We houden de effecten van deze ontwikkelingen op de beleggingsportefeuille goed in de gaten.

Hoe ons fonds wordt bestuurd

Bestuursmodel

Het bestuur van het fonds werkt volgens het omgekeerd-gemengd bestuursmodel. Zo noemt de Pensioenwet dat model. Het bestuur bestaat uit tien mensen.

Het bestuur heeft een uitvoerend bestuur (UB) met drie leden. Zij zorgen ervoor dat het afgesproken beleid van het fonds goed wordt uitgevoerd, waarbij de onderwerpen zijn verdeeld over de drie leden. Zij zijn onafhankelijk, dat wil zeggen: ze worden niet voorgedragen door een cao-partij. Ook de voorzitter is onafhankelijk; deze wordt benoemd door het bestuur. Het uitvoerend bestuur overlegt ongeveer één keer per maand.

Het bestuur heeft zes niet-uitvoerende bestuurders (NUB). Deze bestuurders kijken hoe het fonds het doet.

Zij adviseren het uitvoerend bestuur en besturen samen met de uitvoerende bestuurders het fonds. De niet-uitvoerende bestuurders worden voorgedragen door de cao-partijen:

- Schoonmakend Nederland (werkgevers);
- Vakbonden FNV en CNV (werknemers);
- pensioengerechtigden.

Als er meer geschikte kandidaten zijn namens pensioengerechtigden, dan kiezen de pensioengerechtigden een bestuurder.

Het bestuur beoordeelt of het beleid goed is voor de deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers van het fonds. Dat betekent dat ze controleren of de belangen van al deze groepen in balans zijn. Ze kijken of de risico's bekend zijn en of we die risico's onder controle hebben. De niet-uitvoerende bestuurders voeren

samen met de voorzitter ook het interne toezicht uit. Dat betekent dat ze kijken of de uitvoering wel klopt met de beslissingen en het beleid. In dit jaarverslag staat op pagina 53 het verslag van het niet-uitvoerende bestuur over het interne toezicht in 2025.

Wie zaten er in 2025 in het bestuur?

Tabel 14 Overzicht bestuurders in 2025

Naam	Geboorte- jaar ⁴	Geslacht ⁴	Migratie- achtergrond ⁴	Functie	Sinds	Tot	Namens
Anne Vermeulen	1994	Vrouw	Ja	NUB	1-1-2023	1-1-2027	Werknemers (FNV)
Daan Muusers	1957	Man	Nee	NUB	1-9-2014	1-1-2027	Gepensioneerden (FNV)
Semih Eski	1989	Man	Ja	NUB	1-1-2021	1-1-2029	Werknemers (CNV)
Evelyne Simons ¹	1973	Vrouw	Nee	NUB	1-1-2013	15-5-2025	Werkgevers (Schoonmakend Nederland)
Rob van Dijk ¹	1978	Man	Nee	NUB	15-5-2025	15-5-2029	Werkgevers (Schoonmakend Nederland)
Jan Kerstens ²	1961	Man	Nee	NUB	1-9-2022	1-7-2025	Werkgevers (Schoonmakend Nederland)
Esli Demirel ²	1986	Vrouw	Ja	NUB	1-7-2025	1-7-2029	Werkgevers (Schoonmakend Nederland)
Gerrie Westenbrink	1960	Man	Nee	NUB	1-7-2020	1-7-2028	Nederland)
Cathrin van der Werf	1957	Vrouw	Nee	VZ	1-1-2020	1-1-2028	Onafhankelijk (op voordracht NUB)
Tarik Uçar Walther	1976	Man	Ja	UB	1-6-2019	1-6-2027	(op voordracht NUB)
Schapendonk	1968	Man	Nee	UB	1-1-2017	1-1-2029	(op voordracht NUB)
Gertrude Wallens ³	1974	Vrouw	Ja	UB	1-5-2023	1-1-2026	NUB)

¹ Evelyne Simons was in december 2024 herbenoemd totdat een geschikte opvolger was gevonden. In mei 2025 heeft het bestuur Rob van Dijk als haar opvolger benoemd en is Evelyne Simons afgetreden.

² Jan Kerstens is in verband met persoonlijke omstandigheden op 1 juli 2025 afgetreden en opgevolgd door Esli Demirel.

³ Gertrude Wallens is op eigen verzoek op 31-12-2025 binnen de zittingstermijn van vier jaar afgetreden. Zij is in 2026 opgevolgd door Rebecca Wortman.

⁴ Op pagina 49 leest u meer over diversiteit als onderdeel van de Code Pensioenfondsen en het diversiteitsbeleid van het fonds.

Sleutelfunctiehouders, bestuurscommissies en uitvoeringsorganisaties

Het bestuur heeft op grond van Europese regels drie sleutelfunctiehouders (SFH) benoemd. Zij ondersteunen vanuit hun onafhankelijke rol het bestuur op drie onderwerpen:

- actuariaat
- risicobeheer
- interne audit

Hun inbreng moet zorgen voor betere besluitvorming en een goede beheersing van de risico's.

Actuariaat

De sleutelfunctiehouder actuariaat beoordeelt bijvoorbeeld of de premies goed zijn, die het fonds berekent om later pensioen te kunnen uitkeren. Hij is ook betrokken bij het jaarverslag en geeft een onafhankelijk en deskundig oordeel over de actuariële berekeningen van het fonds.

Risicobeheer

De sleutelfunctiehouder risicobeheer beoordeelt of het fonds de risico's in beeld heeft, of die goed worden beheerst en of de maatregelen om de risico's te beheersen goed werken.

Interne audit

De sleutelfunctiehouder interne audit controleert of het bestuur en organisaties die werkzaamheden voor het fonds uitvoeren, hun werk goed doen en adviseert wat er beter kan.

Tabel 15 Sleutelfunctiehouders in 2025

Naam	Sleutelfunctiehouder	Sinds	Tot
Jan Tol	Actuariaat	1-7-2022	1-7-2026
Casper Lötgerink	Risicobeheer	1-5-2023	1-5-2027
Edward Mulder	Interne Audit	15-7-2022	1-7-2027

Het bestuur krijgt hulp van drie bestuurscommissies:

- de commissie Vermogensbeheer (CVB);
- de commissie Communicatie en Pensioenbeheer (CCP);
- de commissie Finance, Risk en IT (CFRI).

Wat doen de bestuurscommissies?

De commissies bespreken een onderwerp omdat het nieuw is of omdat een verandering van beleid nodig is. De commissie vormt een beeld van het onderwerp, beoordeelt de veranderingen en adviseert het bestuur over het besluit dat ze kunnen nemen. De relevante uitvoerend bestuurder is de voorzitter van de betreffende commissie.

Commissie Communicatie en Pensioenbeheer

In deze commissie worden zowel onderwerpen rondom communicatie en pensioenbeheer als actuariële zaken besproken.

Het fonds heeft een communicatiebeleid. Daarin staat hoe we pensioenzaken het beste kunnen uitleggen. De commissie adviseert het bestuur over nieuwe communicatieplannen voor de korte en de lange termijn. Het bestuur beslist over deze plannen. Vervolgens houdt de commissie in de gaten of de communicatie volgens deze plannen wordt uitgevoerd. Meer daarover staat in het hoofdstuk Communicatie op pagina 10 .

De commissie kijkt ook of het pensioen volgens de geldende regels goed wordt berekend en vastgelegd. De manier waarop we het pensioen berekenen, noemen we de actuariële berekeningen. Voor de vastlegging in de administratie is het belangrijk dat gegevens van werkgevers en deelnemers op tijd binnenkomen en worden verwerkt, dat er door werkgevers op tijd premie wordt betaald en dat het pensioen correct wordt uitgekeerd. Ook adviseert de commissie het bestuur over nieuwe ontwikkelingen in pensioenbeheer. De commissie kan daarvoor beleidsplannen aan het bestuur voorleggen. In het hoofdstuk Pensioenbeheer op pagina 17 leest u wat de commissie in 2025 heeft gedaan.

Commissieleden in 2025:

- Tarik Uçar (voorzitter)
- Anne Vermeulen
- Semih Eski
- Jan Kerstens, per 1-7-2025 opgevolgd door Esli Demirel.

Commissie Vermogensbeheer

De commissie Vermogensbeheer adviseert het bestuur over nieuwe onderwerpen en wijzigingen in het beleggingsbeleid. Ook denkt deze commissie na over duurzaam beleggen. Bijvoorbeeld wat het fonds wil doen om verandering van het klimaat te voorkomen of om de natuur te helpen. En om te zorgen dat mensen een eerlijk inkomen verdienen, veilig kunnen werken en dat bedrijven goed worden bestuurd.

In het hoofdstuk Beleggingen op pagina 21 lichten we toe wat de commissie Vermogensbeheer in 2025 heeft gedaan.

Commissieleden in 2025:

- Walther Schapendonk (voorzitter)
- Evelyne Simons, per 15-5-2025 opgevolgd door Rob van Dijk
- Daan Muusers
- Semih Eski
- Gerrie Westenbrink, toehoorder vanuit het niet-uitvoerend bestuur
- Rutger van Asselt, extern beleggingsadviseur, tot 31-12-2025

Commissie Finance, Risk en IT (FRI)

De commissie FRI controleert dat het fonds de risico's inventariseert, beoordeelt en daarvoor beheersmaatregelen neemt. De commissie FRI beheert het beleidsplan IRM en het Informatie- en Communicatie Technologie (ICT)-Beleid en beoordeelt de beheersing van de IT-risico's. Ook bewaakt de commissie dat het risicoregister, waarin de risico's worden vastgelegd, door alle commissies en het bestuur wordt bijgewerkt. De commissie kijkt ook naar de financiële rapportages voor de controle op de uitvoering van de financiële administratie.

Commissieleden in 2025:

- Gertrude Wallens (voorzitter)

- Anne Vermeulen
- Gerrie Westenbrink
- Jan Kerstens tot 1-7-2025

Verantwoordingsorgaan

In het verantwoordingsorgaan zitten zes leden. Zij worden voorgedragen door de sociale partners in de Schoonmaak- en Glazenwassersbranche: vier vertegenwoordigers namens de werknemers, één vertegenwoordiger namens de pensioengerechtigden en één vertegenwoordiger namens de werkgevers. Zij adviseren het bestuur over diverse onderwerpen en geven jaarlijks een oordeel over hoe het bestuur zijn taken heeft uitgevoerd.

Het bestuur spreekt met het verantwoordingsorgaan over wat het bestuur doet en waarom. Het verantwoordingsorgaan geeft hierover een oordeel. In dat oordeel kijkt het verantwoordingsorgaan of de belangen van alle deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers evenwichtig zijn afgewogen. Dus of alle belangen genoeg aandacht krijgen en in balans zijn. In 2025 heeft het verantwoordingsorgaan een positief advies gegeven over onder meer het wettelijke communicatieplan, het implementatieplan en het voorgenomen besluit van het bestuur om per 1 januari 2026 over te gaan naar de nieuwe pensioenregeling. Meer over de adviezen van het verantwoordingsorgaan in 2025 staat in het hoofdstuk met het verslag van het verantwoordingsorgaan.

Het verantwoordingsorgaan gebruikt voor zijn oordeel het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, zoals de verslagen van het intern toezicht. Het oordeel van het verantwoordingsorgaan over het werk van het bestuur in 2025 staat op pagina 56.

Tabel 16 Overzicht leden verantwoordingsorgaan in 2025

Naam	Geboortejaar	Geslacht	Migratieachtergrond	Functie	Sinds	Tot	Namens
Rob Westerlaken	1963	Man	Nee	Voorzitter	1-1-2024	1-1-2028	Schoonmakend Nederland
Dinand Diele ¹	1961	Man	Nee	Lid	23-9-2020	31-12-2025	FNV
Tim Edwards ¹	1954	Man	Ja	Lid	1-1-2021	1-7-2026	FNV
Marion Kieszl	1967	Vrouw	Nee	Lid	25-9-2024	25-9-2028	FNV
Leila Zariouh	1988	Vrouw	Ja	Lid	1-1-2024	1-1-2028	CNV
Trudy Schriemer ²	1948	Vrouw	Nee	Lid	1-7-2014	1-7-2025	ANBO
Jan Oosterbaan ²	1954	Man	Nee	Lid	1-7-2025	1-7-2029	ANBO

¹ Dinand Diele en Tim Edwards zijn in 2024 herbenoemd. Op eigen verzoek stoppen ze binnen vier jaar.

² Trudy Schriemer is in 2025 afgetreden en opgevolgd door Jan Oosterbaan.

Uitvoeringspartners

Pensioenfonds Schoonmaak werkt samen met organisaties die allerlei werkzaamheden voor het fonds uitvoeren:

- APG DWS en Fondsenbedrijf voor de pensioenadministratie, communicatie en bestuursondersteuning;
- Achmea Investment Management (Achmea IM) voor het vermogensbeheer, fiduciair beheer (dat alle beleggingen en het vermogen overziet) en beleggingsadministratie;
- Northern Trust voor het bewaren van de beleggingen;
- Hyfen BV voor TextBuddy;

- Compliance-i-Consultancy als compliance officer (die de bestuurders adviseert bij bijvoorbeeld het aangaan van nevenfuncties en mogelijke belangenverstremgeling);
- Bell als adviserend actuaaris;
- Triple A als certificerend actuaaris en als sleutelfunctiehouder Actuariaal;
- EY Accountants B.V. als accountant voor de controle van het jaarwerk;
- Forvis Mazars als sleutelfunctiehouder Internal audit;
- Montae & Partners voor bestuursondersteuning.

Regels voor pensioenfondsen

Code Pensioenfondsen

De Code Pensioenfondsen maakt duidelijk hoe we ons moeten gedragen als pensioenfondsbestuur. We mogen van deze code afwijken. We moeten dan wel goed kunnen uitleggen waarom. In totaal telt de Code Pensioenfondsen 49 normen. Het fonds heeft deze normen in 2025 doorgenomen en vastgesteld dat het fonds voldoet aan deze normen. Over de normen 1, 4 en 33 tot en met 35 hebben de pensioenfondsen afgesproken om verantwoording af te leggen in het jaarverslag.

Norm 1 Missie, Visie en Strategie

In het jaarverslag vertellen we hoe we de missie, visie en strategie in 2025 hebben uitgevoerd. De missie, visie en strategie van fonds staat op de website en in het hoofdstuk Organisatie op pagina 7 van dit jaarverslag.

Norm 4 Kennen van voorkeuren van belanghebbenden

Pensioenfonds Schoonmaak geeft invulling aan de kernwaarden begrijpelijk, betrokken en betaalbaar door jaarlijks klanttevredenheidsonderzoeken te doen onder deelnemers en gepensioneerden. Daarnaast doen we ook onderzoeken die zich richten op de (overgang naar de) nieuwe pensioenregeling en op maatschappelijk verantwoord beleggen. Daarbij nemen we ook werkgevers mee. Deze onderzoeken kunnen bestaan uit kwantitatieve onderzoeken (vragenlijsten met scores) en kwalitatieve onderzoeken (gesprekken, interviews en enquêtes).

We meten ook de klanttevredenheid en het ervaren gemak over de website www.pensioenschoonmaak.nl, de eigen omgeving van deelnemers op onze website, bij het ingaan van de deelname aan de pensioenregeling en wanneer deelnemers met pensioen gaan. Rapportages worden besproken in de commissie communicatie en pensioenbeheer. De conclusies worden meegenomen in het communicatiebeleid en het communicatiejaarplan.

Het bestuur bespreekt aan de zogenoemde Pensioentafel (het overleg met de sociale partners) regelmatig actualiteiten en ontwikkelingen met cao-partijen. De leden van het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigen deelnemers, gepensioneerden en werkgevers in de schoonmaak- en glazenwassersbranche. Zij geven elk kwartaal in het overleg met het bestuur gevraagd of ondervraagd adviezen. Daarnaast vindt het bestuur het belangrijk dat bestuurders een band hebben met de schoonmaak- en glazenwassersbranche.

Norm 33 Samenstelling van fondsorganen en evaluatie

Op grond van de Code Pensioenfondsen is de samenstelling en continuïteit van fondsorganen vastgelegd in beleid. Het beleid beschrijft waar leden aan moeten voldoen om geschikt te zijn, of ze elkaar aanvullen en hoe de diversiteit en inclusie zorgt voor een afspiegeling van belanghebbenden. Het fonds heeft dit vastgelegd in het geschiktheidsbeleid en -plan. Daarin staat wat voor ons een geschikte bestuurder en een geschikt bestuur zijn. Het bestuur evalueert dat. Er wordt besproken wat er goed gaat en wat er anders of beter kan.

Ieder jaar heeft het bestuur evaluatiegesprekken met de bestuurders. Ook het bestuur en de commissies evalueren ieder jaar hun werk. Ieder jaar bespreekt het bestuur hoe het besturen van het pensioenfonds gaat. Dit heeft in september 2025 plaatsgevonden. Daarbij is het functioneren van het bestuur onder leiding van een onafhankelijke deskundige besproken. Veel gaat goed. Het gesprek heeft ook een aantal aandachtspunten opgeleverd. Dat waren:

- Strategie/toekomst agenderen (maar staat al op de agenda)
- Planvorming (SMART) en verantwoording inregelen
- Mandatering beter afspreken
- Bestuursondersteuning versterken
- Elkaar waarderen maar ook aanspreken als dat nodig is
- Verwachtingen regelmatig blijven ijkken.

Alle aandachtspunten zijn opgepakt en krijgen in 2026 een vervolg.

Norm 34 en 35 Diversiteit

In Nederland wonen mensen uit de hele wereld. Het fonds wil dat ook in het bestuur en de andere fondsorganen laten zien. Het bestuur kijkt niet alleen of iemand man of vrouw is. Of hoe oud iemand is. Of waar iemand is geboren. Het bestuur wil ook leden met ouders uit het buitenland. Of iemand die zelf in het buitenland geboren is. Dat noemen we diversiteit. Ieder pensioenfonds moet een goede verdeling hebben van mensen binnen haar organisatie. Niet alleen wat betreft kennis en vaardigheden. Het fonds voldoet aan de normen van de Code Pensioenfondsen, en aan het eigen beleid, dat verder gaat dan de Code Pensioenfondsen.

Er moeten bestuurders jonger zijn dan veertig jaar. En er moet ten minste één lid een man en ten minste één lid een vrouw zijn. Eind 2025 waren er vier vrouwelijke bestuurders en zes mannelijke bestuurders. Eind 2025 waren er drie bestuurders jonger dan veertig jaar. Het bestuur bestaat uit vijf leden die zelf of van wie de ouders in het buitenland zijn geboren. Het bestuur heeft in 2025 ook een trainee gehad: een jong talent dat kennis en ervaring opdoet met het besturen van een pensioenfonds.

In het verantwoordingsorgaan moet minimaal één lid jonger zijn dan veertig jaar. En er moet ten minste één lid een man en ten minste één lid een vrouw zijn. Dat staat in norm 35 van de Code Pensioenfondsen en in onze eigen diversiteitsbeleid. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit verschillende leden die in het buitenland zijn geboren.

Wij vinden het belangrijk dat nieuwe bestuurders of leden van het verantwoordingsorgaan bijdragen aan de diversiteit. Eind 2025 voldeden we ook aan deze normen.

Bijzondere gebeurtenissen

In 2025 zijn er geen bijzondere dingen gebeurd die wij volgens de Pensioenwet moeten noemen.

- De toezichthouders DNB en AFM hebben geendwangsommen en boetes opgelegd.
- DNB heeft geen toezichthouder aangewezen (zoals bedoeld in artikel 171 Pensioenwet).
- DNB en AFM hebben geen bewindvoerder aangesteld (zoals bedoeld in artikel 173 van de Pensioenwet).
- Er heeft zich geen situatie voorgedaan waarin wij toestemming moesten vragen aan DNB en AFM (zoals bedoeld in artikel 172 van de Pensioenwet, dat gaat over de benoeming van een curator).
- De compliance officer heeft geen afwijkende situaties aangetroffen.

Focus in 2026

We gaan verder met het uitvoeren van het wettelijk communicatieplan (WCP). We gaan aangepaste processen en systemen optimaal inrichten en de mensen die ermee moeten werken goed begeleiden zodat de regeling wordt uitgevoerd zoals we dat hebben afgesproken en vastgelegd. We gaan toetsen of de bestaande pensioenen goed zijn omgezet (ingevaren). Dat houdt in dat we controleren of we de juiste gegevens en berekeningen hebben gebruikt om het persoonlijke pensioenvermogen vast te stellen. En we gaan in 2026 alle deelnemers en gepensioneerden een definitief overzicht van de overgang toesturen.

Opleidingen om goed te kunnen controleren

Onze bestuurders volgen voortdurend opleidingen en cursussen om hun kennis te verbeteren, ook op het gebied van risico's en risicomanagement. Zo zorgt het bestuur dat het goed zijn taken kan uitvoeren. In 2025 zijn er dagen besteed aan kennissessies over cybersecurity en het nieuwe pensioenstelsel. Individuele bestuurders hebben ook diverse opleidingen en cursussen gedaan. Daarnaast wonen bestuurders doorlopend kennissessies en seminars/webinars bij over allerlei onderwerpen bij de Pensioenfederatie, bij de partijen waaraan we werkzaamheden hebben uitbesteed of op een andere manier.

We hebben ook aandacht besteed aan de menselijke kanten van het bestuurswerk (de 'soft skills'). Daarbij gaan we uit van de Code Pensioenfondsen van de Pensioenfederatie. Hierin staan voorbeelden van goede soft skills. Ook staan er normen in over bijvoorbeeld de diversiteit in een fonds. Wij vinden diversiteit belangrijk en besteden er veel aandacht aan, vooral wanneer we nieuwe bestuurders zoeken, zie ook eerder in dit hoofdstuk.

Onderzoeken toezichthouders

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft in 2025 geen onderzoeken gedaan. Wel is er veel contact geweest met DNB over de voortgang van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Ook is de Integriteitsrapportage pensioenorganisaties 2025 ingediend in april 2025.

De AFM heeft in september 2025 een informatieverzoek ingediend in het kader van een nalevingsonderzoek bij verschillende pensioenuitvoerders naar de manier waarop deelnemers worden gewezen op de gevolgen van (gecombineerde) keuzes tijdens de keuzebegeleiding rondom pensionering. De vragen van de AFM zijn in november beantwoord.

Vergoedingen

Wij vinden het belangrijk om open en eerlijk te zijn over de betaalde vergoedingen.

De bestuurders krijgen een vergoeding. Dit krijgen zij op basis van het aantal dagen dat ze per week voor Pensioenfonds Schoonmaak werken. De standaardvergoeding voor een bestuurder die één dag per week voor het fonds werkt, is 35.086 euro voor een heel jaar.

Uitvoerend bestuurders zijn aangesteld vanwege hun specifieke deskundigheid op een bepaald gebied. Het bestuur wijkt soms van het beloningsbeleid af. Dat is nodig als bij de functie de marktconforme beloning afwijkt van het beloningsbeleid.

Het fonds betaalt vanaf 1 juli 2021 geen btw meer aan de bestuurders.

In het beloningsbeleid van het fonds staat geen prestatiebeloning of variabele beloning. Daarmee halen we de prikkel weg tot het nemen van risico's die niet in het belang van de deelnemers zijn. Vanaf 1 januari 2024 ontvangen bestuurders naast de bovenstaande vergoedingen:

- een reiskostenvergoeding per km, die 10 cent boven de onbelaste reiskostenvergoeding voor werknemers ligt of een kostenvergoeding van het openbaar vervoer op basis van reizen in de tweede klasse;
- een vergoeding voor gemaakte parkeerkosten, met als uitgangspunt dat duurzaam reizen de voorkeur krijgt.

Tabel 17 Overzicht vergoedingen bestuur 2025

Naam	VTE **	Functie	Vergoeding 2025	Vergoeding 2024	Vergoeding 2023
Cathrin van der Werf	0,3	NUB	€ 52.629	€ 50.948	€ 49.157
Daan Muusers	0,2	NUB	€ 35.086	€ 33.965	€ 32.724
Semih Eski	0,2	NUB	€ 35.086	€ 33.965	€ 32.724
Anne Vermeulen	0,2	NUB	€ 35.086	€ 33.965	€ 32.724
Evelyne Simons *	0,2	NUB	€ 14.619	€ 33.965	€ 32.724
Rob van Dijk *	0,2	NUB	€ 21.929		
Jan Kerstens *	0,2	NUB	€ 14.619	€ 33.965	€ 32.724
Esli Demirel *	0,2	NUB	€ 14.619		
Gerrie Westenbrink	0,2	NUB	€ 35.086	€ 33.965	€ 32.724
Gertrude Wallens	0,5	UB	€ 114.213	€ 93.970	€ 56.803
Tarik Uçar	0,7	UB	€ 159.882	€ 154.755	€ 149.108
Walther Schapendonk	0,7	UB	€ 183.980	€ 178.206	€ 171.801

* De vergoedingen zijn ontvangen over het hele jaar. Door een benoeming tijdens het kalenderjaar kan de vergoeding lager zijn in verhouding tot andere bestuurders.

- Op 1 januari 2023 zijn de vergoedingen van bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan met 5 procent verhoogd. Dit is minder dan de inflatie over 2022.
- Op 1 januari 2024 zijn deze vergoedingen met 3,8 procent (de inflatie over 2023) verhoogd.
- Op 1 januari 2025 zijn deze vergoedingen met 3,3 procent (de inflatie over 2024) verhoogd
- Op 1 januari 2026 zijn deze vergoedingen met 3,2 procent (de inflatie over 2025) verhoogd

** De Voltijd equivalent-score (VTE-score) is een norm die DNB hanteert voor de tijdsbesteding van bestuurders. In tegenstelling tot de DNB-norm staat de VTE in deze tabel voor de tijd die de bestuurder van het Pensioenfonds Schoonmaak volgens de benoeming besteedt aan zijn of haar functie. 0,2 VTE betekent dat de bestuurder gemiddeld 1 dag per week werkt voor het fonds.

De leden van het verantwoordingsorgaan krijgen een vergoeding per vergadering of bijeenkomst (en individueel voor de gemaakte reiskosten). De totale vergoeding is 720,35 euro. Voor de voorbereiding van een vergadering is de vergoeding 240,12 euro. En voor de tijdsbesteding per vergadering is de vergoeding 480,23 euro. Kan een lid niet bij een vergadering aanwezig zijn? Dan krijgt hij of zij dus 240,12 euro.

Intern toezicht

Samenvatting Jaarrapport Intern Toezicht 2025 - Pensioenfonds Schoonmaak

In 2025 stond het werk van het niet-uitvoerend bestuur (NUB) in het teken van de afrondende voorbereidingen op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel (Wtp) per 1 januari 2026. Het NUB heeft hierbij toegezien op de kwaliteit van bestuur, risicobeheersing, datamanagement, communicatie, governance en de gereedheid van uitvoeringspartners. Daarnaast is gewerkt aan de nieuwe strategie en aan verbetering van de bestuursondersteuning.

Transitie naar de Wet toekomst pensioenen

Het fonds bereidde zich sinds 2021 voor op de overstap naar de solidaire premiereregeling. In 2025 zijn de belangrijkste onderdelen van dit traject getoetst: uitvoering van het Wettelijk Communicatie Plan, beleggingsbeleid, risicobeheersing, datakwaliteit en fondsdocumenten.

Communicatie en verzending van transitiedocumenten

De uitvoering van het communicatieplan voldeed inhoudelijk aan de wettelijke eisen. Deze werd gedurende het jaar aangepast op basis van nieuwe inzichten, waaronder de aandachtspunten van de AFM. Ook is ingezet op begrijpelijke taal en ondersteuning via Textbuddy.

In de uitvoering ontstonden knelpunten door verhoogde complexiteit en aanvullende AFM-eisen, met name rond doelgroepsegmentatie en keuzebegeleiding. Hierdoor kwam de verzending van de voorlopige transitieoverzichten (VTO's) onder druk te staan. Ondanks aanvullende capaciteit, dagelijkse voortgangsoverleggen en pragmatische keuzes, hebben circa 3.000 deelnemers hun VTO te laat ontvangen. De AFM is hierover geïnformeerd. Een oorzaakanalyse wordt begin 2026 afgerond.

Het NUB beveelt aan om de resultaten van de aangekondigde oorzaakanalyse naar de onvoorziene uitval bij de verzending van de VTO's expliciet te betrekken bij de verdere inrichting en uitvoering van het proces voor de definitieve transitieoverzichten in 2026. Daarnaast beveelt het NUB aan om bij de verdere uitvoering van de wettelijke communicatie in 2026 expliciet aandacht te besteden aan de robuustheid van de planning, mede gezien de beperkte planningsruimte en de ervaren complexiteit in 2025. Ook omdat er nog fondsen in 2027 en 2028 van de uitvoeringsorganisatie zullen overgaan naar het nieuwe stelsel en dat daar ook tijd en aandacht aan zal worden besteed. Het NUB beveelt ook aan bij toekomstige besluiten rondom communicatie expliciet aandacht te houden voor de balans tussen uitvoerbaarheid, wettelijke termijnen en toezichtverwachtingen. Dit zodat bestuurlijke afwegingen hierover tijdig en transparant kunnen plaatsvinden.

Beleggingsbeleid

Het Vermogenstransitieplan (VTP) bood voldoende houvast en werd pragmatisch uitgevoerd. Door marktomstandigheden (stijgende rente) konden stappen in de afbouw van renteafdekking worden aangepast, waardoor de portefeuille sneller richting SPR-karakter bewoog. De zeer hoge dekkingsgraad eind 2025 (133,5 procent) viel binnen de doorgerekende scenario's. Aanvullende analyses bij hogere dekkingsgraden zijn uitgevoerd en afgestemd met sociale partners, het verantwoordingsorgaan en DNB.

Risicobeheersing

Het fonds heeft aan de voorkant van besluitvorming vastgelegd welke zekerheden ze nodig heeft om tot verzending van de voorlopige transitieoverzichten te kunnen besluiten en een 'go live'-besluit te nemen.

Ook is een proces ingericht om de risico's die rond de transitie spelen, gericht te volgen aan de hand van het beleid in het Transitieplan en het Implementatieplan en zo nodig bij te sturen (monitoring zoals DNB dit ook

als voorwaarde heeft gesteld). Ook is er een proces ingericht om de risico's gericht op de uitvoering bij APG en AIM te volgen en zo nodig te escaleren. Aantoonbaar is dat dit proces ook is gevolgd.

Een belangrijk aspect in het goed kunnen uitvoeren van de SPR is een adequaat functioneren van de verbindingfunctie tussen APG en AIM. Door omstandigheden zijn deze functie en de daarbij noodzakelijke afspraken over de gegevenslevering laat tot stand gekomen. De tijd om op alle wenselijke aspecten een onafhankelijke beoordeling van de derde lijn in handen te hebben voor het 'go live'-besluit ontbrak. In de eerste week van januari bleek een volledige automatische doorvoer van alle gegevens zonder problemen verlopen te zijn. Het NUB beoordeelt dit proces als voldoende.

Go/No go-besluitvorming en datakwaliteit

Het Get Clean-proces (datafouten herstellen vóór invaren) was tijdig gereed en proefmigraties verliepen goed. Stay Clean (datafouten continue herstellen en data schoon houden) is ingericht. Het NUB beveelt aan om aandacht te houden voor de gegevensketen en om datakwaliteit blijvend expliciet te blijven meewegen.

Fondsdocumenten

Het bestuur heeft nieuwe documenten zoals pensioenreglement, uitvoeringsreglement, ABTN en DVO's tijdig afgerond. Met AIM is de DVO eind 2025 afgerond, enkele bijlagen volgen in 2026. De nieuwe DVO/SLA met APG is gereed, behalve de kostenparagraaf.

Het NUB doet de suggestie om in de komende periode open te staan voor inzichten uit de praktijk en de fondsdocumenten waar wenselijk en/of noodzakelijk aan te passen. Het NUB vraagt hierbij aandacht voor proactieve communicatie over de mogelijke wijzigingen en gevolgen daarvan voor deelnemers en werkgevers.

Strategie en governance

Het bestuur heeft in het kader van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel besloten om de huidige strategie en governance van het pensioenfonds onder de loep te nemen. Het bestuur heeft voor dit traject een plan van aanpak opgesteld, met daarin de verschillende stappen om te komen tot een nieuwe strategie en in het verlengde daarvan een mogelijke aanpassing in de governance van het pensioenfonds.

Het verantwoordingsorgaan en sociale partners zijn als belangrijkste stakeholders betrokken in het proces en hebben input geleverd voor de strategie.

Ondanks een ambitieuze agenda en drukke werkzaamheden in het kader van de transitie naar de Wtp, heeft het bestuur conform plan en tijdspad het strategietraject doorlopen en de meerjarenstrategie 2027-2035 begin 2026 vastgesteld. Elke stap afzonderlijk en het traject als geheel zijn goed vastgelegd en meerdere keren getoetst aan de verwachtingen van het bestuur en van belangrijke stakeholders van het pensioenfonds. De nieuwe meerjarenstrategie 2027-2035 is een belangrijk fundament en geeft duidelijk richting voor keuzes van het pensioenfonds nu en in de toekomst. Het NUB doet de suggestie om ervoor te zorgen dat de inrichting en werking van het fonds (de governance in brede zin) goed aansluit op de conclusies van het strategietraject.

In het verleden is de keuze gemaakt om de bestuursondersteuning bij APG onder te brengen. Eind 2024 is besloten om een deel van de bestuursondersteuning bij Montae & Partners onder te brengen. Momenteel is de bestuursondersteuning kwantitatief goed ingevuld, maar omdat de ondersteuning bij twee verschillende partijen is ondergebracht is er extra afstemming nodig en lopen processen nog niet optimaal. Het NUB beveelt aan om in het lopende strategie/governance-traject aandacht te hebben voor de inrichting van de bestuursondersteuning, inclusief een archiefsysteem waarmee ondersteuners en bestuurders adequaat kunnen werken.

DORA-compliance

Het bestuur heeft zich maximaal ingespannen om volledig te voldoen aan de eisen van DORA. Tegelijkertijd is het fonds in belangrijke mate afhankelijk van pensioenuitvoeringsorganisatie APG als het gaat om afspraken in de (onder)uitbestedingsketen en adequate risicobeheersing voor informatiebeveiliging. APG was niet op tijd volledig compliant; hierover is melding gedaan bij DNB. DORA is niet eenmalig, maar een doorlopend proces dat aandacht vraagt van het bestuur. Het bestuur heeft in 2025 nieuwe stappen gezet om compliant te zijn en te blijven aan de eisen van DORA. Het NUB beveelt het bestuur aan om te inventariseren op basis van nieuwe inzichten, informatie, good practices uit de markt en publicaties van externe toezichthouders om te kijken of de huidige definitie en daarmee de reikwijdte/KOB-functies van DORA in het fondsbeleid nog goed aansluiten op de geldende wet- en regelgeving.

Beheersing transitierisico's bij uitbestedingspartijen

Het bestuur is door APG en AIM frequent geïnformeerd over de voortgang van de voorbereidingen van de transitie en de mogelijke risico's die beheerst moeten worden. Het inzicht in wat de nieuwe pensioenregeling van het fonds en de uitvoerders vraagt is aanwezig en groeit naarmate er meer ervaring mee is opgedaan.

Het risico in de koppeling tussen pensioenbeheer en vermogensbeheer is tijdig benoemd. Daarbij is ook door het fonds geïnventariseerd welke aanpassingen in systemen, processen en datamodellen bij de PUO's (Pensioen Uitvoering Organisatie) nodig zijn en aan wie welke verantwoordelijkheden toe zullen vallen. Een relevante vraag is of alle benodigde aanpassingen tijdig doorgevoerd kunnen worden én tegen welke kosten. Dit laatste is van belang met betrekking tot de DVO/SLA met APG. Het pensioenfonds moet hierin, vanwege de verantwoordelijkheid maar ook vanwege de belangen, zelf de regie voeren en dit meenemen in het lopende strategietraject.

Het NUB beveelt aan om te zorgen dat het bestuur op korte termijn helder heeft wat de uitvoering van de SPR vraagt van de bestuurlijke aansturing, om op basis van dat beeld te kunnen beoordelen of de SLA's van de PUO's daarop aansluiten. Regievoering is belangrijk, en dit betekent dat het bestuur de wensen, behoeftes en (on)mogelijkheden moet bespreken.

Opvolging aanbevelingen en naleving Code Pensioenfondsen

Het bestuur volgt aanbevelingen vanuit accountant, actuaris, sleutelfunctiehouders, verantwoordingsorgaan en toezichthouders nauwgezet op. De voorwaarden uit de DNB-invaarbeschikking zijn correct uitgevoerd. Het NUB heeft kennisgenomen van de Code Pensioenfondsen 2025 en is nagegaan of het bestuur de normen uit deze code toepast of uitleg geeft als het dat niet doet. Dit wordt toegelicht op pagina 49.

Functioneren intern toezicht

Het NUB heeft vijf bijeenkomsten gehouden en zijn werkwijze verder geprofessionaliseerd, onder meer door de introductie van een signaalmechanisme richting het bestuur en het aantrekken van een secretaris. Een zelfevaluatie onder leiding van een externe deskundige leverde concrete verbeterpunten op, zoals betere mandatering, scherpere planning en aandacht voor 'soft controls', zoals voorbeeldgedrag tonen in lastige dossiers en consistent handelen naar kernwaarden.

Verslag en oordeel van het verantwoordingsorgaan

1. Inleiding

Dit verslag gaat over het werk van het Verantwoordingsorgaan (VO) in het jaar 2025. In dit verslag leggen wij uit wat wij in 2025 hebben gedaan en hoe wij vanaf 2026 naar onze eigen rol kijken. Ook geven wij ons oordeel over het bestuur en over de kosten die zijn gemaakt voor de uitvoering van het pensioen. Wij beschrijven wat volgens ons goed ging en wat beter kan. Ons doel is om duidelijk en open te laten zien hoe wij ons werk hebben gedaan voor alle actieve deelnemers, gewezen deelnemers (slapers), gepensioneerden en werkgevers.

2. Verslag

Wat hebben we in 2025 gedaan

Het jaar 2025 stond vooral in het teken van de voorbereiding op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (WTP). De nieuwe pensioenregeling, ook wel solidaire premieregeling (SPR) genoemd, is op 1 januari 2026 ingegaan. Een ander belangrijk onderwerp tijdens de overleggen was de voortgang op de speerpunten zoals beschreven in het toezichtplan 2025 van het Niet Uitvoerend Bestuur (NUB). In 2025 heeft het VO 15 keer vergaderd.

Overzicht vergaderingen 2025

Datum	Soort vergadering/bijeenkomst
17-4-2025	Vorbereiding overlegvergadering
18-4-2025	Overlegvergadering met bestuur
24-4-2025	Opleidingsdag samen met bestuur
6-5-2025	Overleg Jaarwerk met bestuur
13-5-2025	Schrijven Jaaroordeel
16-5-2025	Schrijven Jaaroordeel
5-6-2025	Ingelaste vergadering i.v.m. adviesaanvraag n.a.v. bevindingen DNB
20-6-2025	Vorbereiding overlegvergadering
27-6-2025	Overlegvergadering met bestuur
25-9-2025	Vorbereiding overlegvergadering
10-10-2025	Overlegvergadering met bestuur
24-10-2025	Zelfevaluatie VO en bespreken adviesaanvragen
1-12-2025	Ingelaste vergadering i.v.m. adviesaanvraag m.b.t. hogere dekkingsgraad
9-12-2025	Vorbereiding overlegvergadering
19-12-2025	Overlegvergadering met bestuur

Tijdens de overlegvergaderingen was steeds de voorzitter van het bestuur aanwezig. Afhankelijk van de onderwerpen waren ook andere bestuursleden en/of externe adviseurs aanwezig.

Bij de volgende adviesaanvragen heeft het VO ondersteuning gekregen van een vaste externe adviseur:

- het invaarbesluit naar aanleiding van bevindingen van de Nederlandse Bank (DNB)
- aanpassingen in de herverdeling van het collectieve vermogen bij een dekkingsgraad hoger dan het eerder vastgestelde maximum van 125%.

Deze adviesaanvragen bevatten veel technische informatie. De externe adviseur heeft het VO geholpen om deze informatie beter te begrijpen. Hierdoor kon het VO een beter advies geven over de voorgenomen besluiten van het bestuur, en vooral over de evenwichtigheid daarvan. De externe adviseur hielp ook bij het concreet maken van de onderwerpen en bij het stellen van de juiste vragen.

Tijdens de opleidingsdag is gesproken over de samenwerking tussen het VO en het bestuur. Deze samenwerking wordt als constructief ervaren. In 2024 is de afspraak gemaakt om verschillende bestuursleden te laten aansluiten bij de overlegvergaderingen. Afhankelijk van het onderwerp zou dan een inhoudsdeskundige aansluiten om een toelichting te geven. Dit is in 2025 te weinig gebeurd. Als verklaring hiervoor is gegeven dat de besproken onderwerpen meestal toegelicht moesten worden door hetzelfde bestuurslid vanwege de expertise op dit onderwerp. Het afgesproken overleg met het volledige Niet Uitvoerend Bestuur heeft wel plaatsgevonden ter voorbereiding op het oordeel van het VO over 2025.

Welke adviezen hebben we in 2025 uitgebracht

In 2025 heeft het Verantwoordingsorgaan zeven keer advies uitgebracht.

Datum	Onderwerp adviesaanvraag	Advies
30-1-2025	Wijzigen beloningsbeleid	Positief
10-6-2025	Aanscherpen voorgenomen besluit tot invaren	Positief
24-10-2025	Wettelijk communicatieplan	Positief
24-10-2025	Communicatieplan 2026	Positief
24-10-2025	Uitvoeringsreglement 2026	Positief
2-12-2025	Verdeling pensioenvermogen bij een dekkingsgraad hoger dan 125%	Positief
10-12-2025	Aangepast uitvoeringsreglement 2026	Positief

Toelichting bij adviesaanvragen

Overleg tussen het bestuur en DNB was aanleiding om het voorgenomen besluit tot invaren op een aantal punten aan te passen. Door deze aanpassingen is het invaarbesluit evenwichtiger geworden.

Het Wettelijk Communicatieplan (WCP) is een verplicht document in het kader van de Wet toekomst pensioenen (WTP). Het doel van dit plan is om duidelijk te maken hoe deelnemers en gepensioneerden worden geïnformeerd over belangrijke veranderingen bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

Naast het WCP is er ook een Communicatiejaarplan (CP). Dit is een plan voor één jaar. Het beschrijft wat, wanneer en hoe er wordt gecommuniceerd over pensioen. Het plan helpt om informatie duidelijk en op tijd te geven. Het WCP en het CP zijn twee verschillende plannen. Omdat de communicatie in 2026 grotendeels gaat over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, heeft het VO positief gereageerd op het voorgenomen besluit van het bestuur om voor beide plannen hetzelfde document te gebruiken.

Omdat de dekkingsgraad van het pensioenfonds mogelijk hoger zou uitkomen dan de maximale dekkingsgraad van 125% waarmee in de plannen rekening was gehouden, heeft het bestuur een denkrichting voorgesteld voor deze situatie. Het VO heeft vastgesteld dat deze denkrichting aansluit bij de aandachtspunten die het VO eerder heeft ingebracht tijdens het transitieproces naar de WTP. Dit betrof de evenwichtige verdeling van het vermogen onder alle deelnemersgroepen, waarbij het VO specifieke aandacht had gevraagd voor de slapers. Daarom heeft het VO hierover positief geadviseerd.

Bij de behandeling van adviesaanvragen vindt het VO het belangrijk om te weten welke alternatieven het bestuur heeft overwogen en welke afwegingen zijn gemaakt bij het nemen van een besluit. Bij niet alle

adviesaanvragen was dit direct duidelijk. Het VO heeft hierover aanvullende vragen gesteld. Deze vragen zijn door het bestuur naar tevredenheid beantwoord. Het VO heeft het bestuur ook gevraagd om bij toekomstige adviesaanvragen meer aandacht hieraan te besteden.

Hoe kijken we naar onze eigen rol in de toekomst

Na de transitie op 1 januari 2026 is de hoogte van het pensioen direct afhankelijk van de hoogte van de individuele pensioenpotten, de beleggingsresultaten en de afspraken over het gebruik van de solidariteitsreserve. Na de transitie is het premiebeleid geen instrument van het bestuur meer en daarom ook geen onderwerp van advies voor het VO.

Het is de taak van het bestuur om voor de deelnemers op de lange termijn een zo hoog mogelijk pensioenkapitaal te realiseren en de risico's op tegenvallers binnen aanvaardbare grenzen te houden. De hoogte van het pensioen wordt beïnvloed door:

- de ingelegde premie;
- de kosten van het fonds;
- de opbrengsten van de beleggingen, in samenhang met het gekozen risico.

Ook de manier waarop invulling wordt gegeven aan maatschappelijk verantwoord beleggen speelt hierbij een rol.

Om haar wettelijke rol ook in de toekomst goed te kunnen blijven vervullen en om een oordeel te kunnen geven over het gevoerde beleid en toekomstige beleidskeuzes, zal het VO in de komende periode nog meer aandacht besteden aan deze onderwerpen. Het is daarbij belangrijk dat het VO gedurende het jaar door het bestuur wordt betrokken bij het voortraject, zoals discussies over ontwikkelingen en keuzes op de lange termijn, de begroting en tussentijdse rapportages.

Verder zal het VO in 2026, samen met het bestuur, bepalen hoe haar rol in de toekomst wordt ingevuld en hoe deze aansluit bij de strategie, missie en visie van het fonds.

3. Oordeel

Oordeel over het gevoerde beleid van het bestuur

Het VO beoordeelt het beleid dat door het bestuur is opgesteld en de wijze waarop dit is uitgevoerd. Daarbij gebruikt het VO de onderwerpen uit het jaarplan en het toezichtrapport van het Niet Uitvoerend Bestuur (NUB) als leidraad. Hieronder staat per onderdeel het oordeel van het VO.

3.1. Wet toekomst pensioenen

Uitvoering wettelijk communicatieplan op grond van de WTP

Het NUB concludeert dat het communicatieplan WTP is bijgehouden en toegepast, maar dat de uitvoering in 2025 kwetsbaar was door problemen met planning en uitvoering. De opvolging van de oorzaakanalyse is een belangrijk aandachtspunt voor het interne toezicht.

Het VO is tijdig en open geïnformeerd en betrokken bij het proces. In overleg met het NUB heeft het VO regelmatig zorgen geuit over het tekort aan capaciteit bij de uitvoeringsorganisatie. Het VO constateert dat alles is gedaan om de gevolgen van dit capaciteitsgebrek zoveel mogelijk te beperken.

Voorbereiding en tijdige uitvoering beleggingsbeleid onder WTP en monitoring van de dekkingsgraad

Het NUB concludeert dat het Vermogenstransitieplan op tijd is opgesteld en op een praktische manier is uitgevoerd.

Het VO stelt vast dat dit plan het gewenste resultaat heeft opgeleverd en dat het fonds met een goede dekkingsgraad is overgegaan.

Risicobeheersing

Het NUB concludeert dat het fonds vooraf zekerheden heeft gedefinieerd en risicoprocessen heeft ingericht voor de transitie en uitvoering, en dat deze processen ook aantoonbaar zijn gevolgd. Ondanks de late totstandkoming van de koppeling tussen pensioenadministratie en vermogensbeheer is de overgang begin januari 2026 zonder problemen verlopen.

Het VO is tijdig en transparant geïnformeerd en concludeert op basis van de ontvangen informatie dat de risico's goed onder controle waren. Het VO sluit zich aan bij de conclusie van het NUB.

Go/No-Go besluit

Het NUB concludeert dat het Get Clean-proces (datafouten herstellen vóór invaren) volledig en op tijd is uitgevoerd en geen belemmering vormde voor de migraties. Het Stay Clean-proces moet in de toekomst structureel zorgen voor goede datakwaliteit. De datakwaliteit is zorgvuldig getoetst en meegenomen in de besluitvorming. Het Go/No-Go besluit is zorgvuldig genomen en goed uitlegbaar, met aanvaarde restrisico's.

Het VO is tijdig en transparant geïnformeerd en sluit zich aan bij de conclusie van het NUB.

Fondsdocumenten

Het NUB concludeert dat het bestuur de aangepaste fondsdocumenten in het kader van de solidaire premiereregeling op tijd heeft afgerond.

Het VO sluit zich aan bij deze conclusie, maar heeft zorgen over de vertraagde aanlevering van de kostenparagraaf in de overeenkomst met APG.

3.2. Onderzoeksonderwerpen toezicht 2025

Het VO heeft kennisgenomen van de bevindingen van het NUB en betreft daarbij ook de eigen betrokkenheid en de informatievoorziening door het bestuur in 2025.

Vorbereiding strategie solidaire premiereregeling (SPR)

Het VO stelt vast dat het bestuur bewust en gestructureerd heeft gewerkt aan het herijken van missie, visie, kernwaarden en strategie, passend bij het nieuwe pensioenstelsel. Dit is gedaan volgens een planmatige aanpak waarbij verschillende stappen zijn gevolgd en relevante partijen, waaronder het VO en sociale partners, actief zijn betrokken.

Het VO onderschrijft de conclusie van het NUB dat het bestuur, ondanks de zware belasting door de WTP-transitie, het strategietraject volgens planning en met voldoende diepgang heeft uitgevoerd.

Het VO stelt vast dat de meerjarenstrategie 2027–2035 een duidelijk kader biedt voor toekomstige beleidskeuzes. De vastlegging van kritische succesfactoren draagt bij aan de duidelijkheid en bestuurbaarheid van de strategie.

Het VO onderschrijft de aandachtspunten voor de vervolgfase en vindt het belangrijk dat het bestuur in 2026:

- de governance en bestuursondersteuning in lijn brengt met de strategie;
- duidelijk vastlegt hoe strategische doelen worden vertaald naar meetbare doelen;
- blijft zorgen voor samenhang tussen strategie, uitvoering en uitleg aan belanghebbenden.

Het VO oordeelt dat het bestuur in 2025 zorgvuldig en doordacht heeft gewerkt aan een strategie die past bij de SPR.

Governance – Bestuursondersteuning

Het VO onderschrijft dat de bestuursondersteuning de afgelopen jaren niet op alle onderdelen voldoende functioneerde. Dat eerdere gesprekken met de uitvoeringorganisatie niet tot verbetering hebben geleid, ziet het VO als een serieus aandachtspunt.

Het VO ondersteunt het besluit om een deel van de bestuursondersteuning bij een andere partij onder te brengen, maar constateert dat de huidige verdeling over twee partijen leidt tot extra afstemming en kwetsbaarheden, onder andere op het gebied van archivering en kennisborging.

Hoewel de inzet van Montae & Partners positief wordt beoordeeld, stelt het VO vast dat de inrichting van de bestuursondersteuning nog niet optimaal is en dat sprake is van achterstallig onderhoud, vooral bij het archiefsysteem.

Aangezien processen nog niet optimaal lopen en er sprake is van achterstallig werk met betrekking tot de inrichting van het archiefsysteem, is het oordeel van het VO dat de bestuursondersteuning op deze onderdelen onvoldoende is.

IT/IB – DORA

Het VO oordeelt dat het bestuur in 2025 zorgvuldig en verantwoord heeft gehandeld rond IT/IB en de naleving van DORA. Het bestuur heeft risico's tijdig onderkend en passende acties ondernomen. Het VO verwacht dat dit onderwerp ook in 2026 aandacht blijft houden.

Uitbestedingen

Het VO stelt vast dat het bestuur in 2025 goed is geïnformeerd over de risico's bij APG en AIM en dat deze risico's actief zijn gemonitord en beheerst. Het VO oordeelt dat de beheersing van transitierisico's voldoende is, met een aanbeveling.

Aanbeveling:

Het VO adviseert het bestuur om op korte termijn duidelijk vast te stellen welke eisen de solidaire premieregeling stelt aan de aansturing van uitbestedingspartijen.

Oordeel over de uitvoeringskosten

Het VO ziet een aanzienlijke stijging van de kosten per deelnemer van 124 euro in 2024 naar 149 euro in 2025. Het VO heeft hierover een goede uitleg ontvangen en heeft hiervoor begrip. De grootste kostenstijging komt voort uit het project 'pensioen van straks'. Deze kosten zijn onderdeel van de pensioenbeheerkosten en zijn gemaakt in het kader van de transitie. Het VO begrijpt de noodzaak van de kosten, maar kan de omvang ervan niet beoordelen. Aangezien het oordeel van het VO over uitvoeringskosten binnen de WTP steeds belangrijker wordt, vraagt het VO het bestuur om samen te kijken naar een manier waarop het VO de kosten in de toekomst beter kan beoordelen.

Bevindingen intern toezicht en samenwerking

Het VO concludeert dat het NUB zijn toezichttaak in 2025 zorgvuldig, onafhankelijk en professioneel heeft uitgevoerd. Het VO sluit zich aan bij de aanbeveling van het NUB om in 2026 een evaluatie van het WTP-proces uit te voeren.

Conclusie

Het VO concludeert op basis van gevoerde overleggen en verstrekte documenten dat het bestuur in 2025 veel werk heeft verzet om de transitie met succes te kunnen realiseren. Het bestuur heeft naar het oordeel van

het VO zorgvuldig, transparant en evenwichtig gehandeld. Het VO bedankt het bestuur voor de prettige en constructieve samenwerking in het afgelopen jaar.

Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft met interesse gekeken naar het oordeel van het verantwoordingsorgaan over het afgelopen jaar. Verschillen in denken en in wie we zijn, zijn waardevol. Het bestuur vindt het belangrijk dat er uiteenlopende ideeën en invalshoeken worden ingebracht vanuit het verantwoordingsorgaan. Ook wanneer dat soms leidt tot andere opvattingen over te maken keuzes. Een goed gesprek, waarin we open naar elkaar luisteren en elkaar proberen te begrijpen, vindt het bestuur belangrijk. De grote betrokkenheid en inhoudelijke bijdragen van het verantwoordingsorgaan helpen bij zorgvuldige besluitvorming, uitvoering en verantwoording, in het belang van onze deelnemers, slapers, pensioengerechtigden en werkgevers.

In het oordeel over het jaar 2025 noemt het verantwoordingsorgaan verschillende aandachtspunten. Uiteraard neemt het bestuur waar mogelijk deze punten mee in de activiteiten van 2026. Zo geeft het VO als aandachtspunt mee in 2026 te zorgen voor samenhang tussen strategie, uitvoering en uitlegbaarheid. Het bestuur is gestart met een breed onderzoek naar de uitvoering en verwacht in 2026 besluiten te kunnen nemen die hierbij behulpzaam zullen zijn. Tevens benoemt het VO de bestuursondersteuning als aandachtspunt. Het bestuur erkent dit punt en neemt dit mee in het onderzoek, discussies en besluiten in 2026. Ten aanzien van de archivering, onderschrijft het bestuur het belang en zijn de eerste stappen reeds gezet.

Het VO adviseert duidelijk vast te stellen op welke manier de solidaire premiereregeling vraagt de uitbestedingspartijen aan te sturen. Het jaar 2026 is nodig om te wennen aan de nieuwe wereld van de Solidaire premiereregeling, processen worden opgestart en rapportages worden ontwikkeld. Dit doen we in nauwe samenwerking met de uitbestedingspartijen

Het bestuur verwacht aan het einde van boekjaar 2026 inzicht te hebben in de kosten van de transitie sinds 2023 en vervolgens ook een punt te zetten achter de additionele transitiekosten. En daarna een nieuwe basislijn voor de structurele kosten te hebben op basis waarvan een benchmark kan worden uitgevoerd. Vanuit onze kernwaarde betaalbaarheid volgen wij op kritische wijze zowel de tijdelijke als structurele kosten. Het gaat immers om geld van onze deelnemers.

Het bestuur wil de leden van het verantwoordingsorgaan bedanken voor de betrokken, constructief kritische houding en de geleverde inspanningen in het afgelopen jaar. Het bestuur is vol overtuiging dat het bestuur en het verantwoordingsorgaan gezamenlijk het belang van het pensioen van de schoonmakers op een goede wijze dienen en kijkt uit naar het voortzetten van de goede samenwerking in het komend jaar.

Vaststelling van het jaarverslag door het bestuur

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf heeft het jaarverslag 2025 in de vergadering op 21 mei 2026 vastgesteld.

Cathrin van der Werf
Walther Schapendonk
Tarik Uçar
Rebecca Wortman
Anne Vermeulen
Eslı Demirel
Semih Eski
Daan Muusers
Rob van Dijk
Gerrie Westenbrink

Jaarrekening

Toelichting op de jaarrekening

Deze jaarrekening is zorgvuldig samengesteld. Pensioenfonds Schoonmaak probeert in de communicatie bovendien zo helder mogelijk te zijn en moeilijke woorden te vermijden. In de jaarrekening komen echter veel termen en omschrijvingen voor die we volgens de wet en verslaggevingsregels moeten gebruiken. We kunnen die daarom vaak niet eenvoudiger beschrijven. Wel leggen we zo veel mogelijk begrippen uit.

Balans per 31 december 2025

(Na bestemming van het saldo van baten en lasten, bedragen in € 1.000)

	toelichting	31-12-2025	31-12-2024
Activa			
Beleggingen voor risico pensioenfonds	(1)	7.083.675	6.881.367
Vorderingen en overlopende activa	(2)	58.250	57.612
Overige activa	(3)	22.451	21.969
Totaal activa		7.164.376	6.960.948
Passiva			
Stichtingskapitaal en reserves	(4)	1.662.410	823.673
Technische voorzieningen	(5)		
- Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		5.098.769	5.850.567
- Voorziening operationele kosten		95.685	116.004
Overige schulden en overlopende passiva	(6)		
- Derivaten		303.802	165.525
- Overige schulden en overlopende passiva		3.710	5.179
Totaal passiva		7.164.376	6.960.948

De cijfers tussen haakjes verwijzen naar de uitleg in de algemene toelichting op pagina 67 en verder.

Staat van baten en lasten over 2025

(bedragen in € 1.000)

	toelichting	2025	2024
Baten			
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds	(7)	332.681	303.438
Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds	(8)	-125.683	446.849
Saldo overdracht van rechten	(9)	1.174	-4.986
Overige baten	(10)	3.366	2.603
Totaal van de baten		211.538	747.904
Lasten			
Pensioenuitkeringen	(11)	118.200	114.069
Pensioenuitvoeringskosten	(12)	24.773	19.895
Mutatie technische voorzieningen	(5)		
- Mutatie voorziening pensioenverplichting risico pensioenfonds		-751.798	376.954
- Mutatie voorziening operationele kosten		-20.319	7.567
Overige lasten	(13)	1.945	870
Totaal van de lasten		-627.199	519.355
Saldo staat van baten en lasten		838.737	228.549

De cijfers tussen haakjes verwijzen naar de uitleg in de algemene toelichting op pagina 67 en verder.

Bestemming van het saldo van baten en lasten

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Beleidsreserve	839.803	195.962
Bestemmingsreserve beleggingen	-1.066	32.587
Saldo van baten en lasten	838.737	228.549

Kasstroomoverzicht over 2025

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	330.068	295.808
Ontvangen waardeoverdrachten	14.945	15.764
Betaalde pensioenuitkeringen	-118.233	-113.811
Betaalde waardeoverdrachten	-14.671	-19.422
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-25.212	-16.523
Overige mutaties	3.299	1.619
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	190.196	163.435
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	3.169.140	11.604.990
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	139.023	92.939
Aankopen en verstrekkingen beleggingen	-3.188.415	-11.900.150
Mutatie onderpand in geld	-57.535	30.256
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-8.292	-6.931
Overige kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-241.989	24.897
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-188.068	-153.999
Koers- en omrekenverschillen op geldmiddelen	342	405
Mutatie geldmiddelen	2.470	9.841
Stand geldmiddelen per 1 januari	30.566	20.725
Stand geldmiddelen per 31 december	33.036	30.566
Geldmiddelen onder beleggingen	10.585	8.597
Geldmiddelen onder liquide middelen	22.451	21.969
Totaal geldmiddelen	33.036	30.566

Algemene toelichting

Inleiding

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf (hierna Pensioenfonds Schoonmaak) is gevestigd in Amsterdam. Pensioenfonds Schoonmaak regelt de pensioenen voor werknemers en oud-werknemers in de schoonmaak- en glazenwassersbranche. Alle werkgevers in deze bedrijfstak moeten zich bij het fonds aansluiten. Pensioenfonds Schoonmaak betaalt uitkeringen bij ouderdom, overlijden en arbeidsongeschiktheid. Pensioenfonds Schoonmaak staat ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41177936.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening van Pensioenfonds Schoonmaak voldoet aan de eisen die in de Pensioenwet en in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek staan. Ook houdt Pensioenfonds Schoonmaak zich aan de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Het bestuur heeft de jaarrekening op 21 mei 2026 vastgesteld.

Stelselwijziging voorziening operationele kosten

De Richtlijn 610 'Pensioenfonds' is door de Raad voor de Jaarverslaggeving aangepast voor boekjaar 2025. Dit heeft ook te maken met invoering van de Wet toekomst pensioenen. De voorziening operationele kosten moeten we vanaf boekjaar 2025 apart opnemen op de balans. In eerdere jaren was dit onderdeel van de technische voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds. De vergelijkende cijfers over 2024 zijn aangepast. Deze stelselwijziging heeft geen effect op het vermogen en resultaat van het fonds.

Schattingswijzigingen voorziening pensioenverplichtingen

Wijziging partnerfrequentie

De technische voorzieningen voor partnerpensioenen die nog niet zijn ingegaan berekenen we met een partnerfrequentie. Eind 2025 zijn de partnerfrequenties gewijzigd. Vanaf 67 jaar gaan we uit van de werkelijke burgerlijke staat.

Hierdoor zijn de verplichtingen 2,4 miljoen euro lager (dekkingsgraad 0,1 procentpunt hoger).

Wijziging leeftijdsverschil man/vrouw

Het partnerpensioen berekenen we per eind 2025 volgens het uitgangspunt:

- de partner van een verzekerde man is 4 jaar jonger. Dit was eerder 3 jaar jonger.
- de partner van een verzekerde vrouw is 3 jaar ouder. Dit was eerder 4 jaar ouder.

Hierdoor zijn de verplichtingen 6,7 miljoen euro hoger (dekkingsgraad 0,2 procentpunt lager).

Wijziging wezenpensioen

Per eind 2025 bepalen we de voorziening wezenpensioen niet meer op basis van een percentage van de voorziening voor het opgebouwde partnerpensioen (0,5 procent), maar als voorziening op basis van het verwachte aantal kinderen en hun leeftijd. Ook houden we rekening met de aanpassing van de eindleeftijd naar 25 jaar met voor opgebouwd wezenpensioen een kans van 25 procent op eindleeftijd 27 jaar.

Hierdoor zijn de verplichtingen 1,4 miljoen euro hoger (dekkingsgraad 0,0 procentpunt lager).

Wijziging voorziening voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

De voorziening wordt in het nieuwe pensioenstelsel gelijk aan de contante waarde van de toekomstige totaalpremie, zonder het premiedeel voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Voor de toekomstige stijging van het pensioengevend inkomen en de franchise gaan we uit van een jaarlijkse loonstijging van 2,4 procent rekening houdend met het ingroeipad.

Het pensioengevend inkomen en de parttimegraad stellen we zodanig vast dat bestaande arbeidsongeschikten per 31 december 2025 er niet op achteruitgaan. Hierbij houden we rekening met de verlaagde spaarpremie (50 procent ten opzichte van actieven) en de toekomstige verhoging van het pensioengevend inkomen met de loonindex. Verder is een aanpassing dat de premievrijstelling doorloopt tot AOW-leeftijd in plaats van tot 67 jaar.

Per eind 2025 gaan we uit van een kans van 0 procent dat iemand die arbeidsongeschikt is weer arbeidsgeschikt wordt. In voorgaande jaren was dat 10 procent.

Hierdoor zijn de verplichtingen 64,9 miljoen euro hoger (dekkingsgraad 1,6 procentpunt lager).

Wijziging niet-opgevraagd pensioen

Per eind 2025 passen we de technische voorziening voor niet-opgevraagd pensioen alvast aan vanwege de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel.

Voor niet-opgevraagd ouderdomspensioen houden we voor leeftijden tussen 67 en 68 jaar 100 procent aan. Daarna wordt geen voorziening meer aangehouden. Dit was daarvoor tot 70 jaar: 100 procent, vanaf 70 jaar per jaar 10 procent minder, zodat op leeftijd 79 geen voorziening meer resteert.

Voor het bijbehorende latente partnerpensioen houden we voor alle leeftijden 100 procent aan. Eerder werd hiervoor geen voorziening aangehouden.

Voor niet-opgevraagd partnerpensioen nemen we een voorziening op tot 1 jaar na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde. Daarna houden we geen voorziening meer aan. Eerder werd hiervoor geen voorziening aangehouden.

Hierdoor zijn de verplichtingen 22,9 miljoen euro lager (dekkingsgraad 0,6 procentpunt hoger).

Schattingswijziging voorziening operationele kosten

Wijziging voorziening operationele kosten

De voorziening operationele kosten bedroeg in 2024 2,0 procent van de netto voorziening pensioenverplichtingen en maakte deel uit van de technische voorzieningen. Vanaf 2025 wordt de voorziening operationele kosten als aparte voorziening onder de technische voorzieningen in de balans opgenomen. De voorziening operationele kosten wordt gebaseerd op de contante waarde van de kasstromen van de verwachte toekomstige kosten. Deze bedraagt eind 2025 circa 2,0 procent van de (netto) voorziening pensioenverplichtingen.

Hierdoor zijn de verplichtingen 0,2 miljoen euro lager (dekkingsgraad 0,0 procentpunt hoger).

Jaarrekening

De jaarrekening geeft een jaarlijks overzicht van de financiële situatie van het fonds. De balans is het overzicht van alle bezittingen of vorderingen en alle schulden of verplichtingen op 31 december. De staat van baten en lasten is een overzicht van opbrengsten (inkomsten) en kosten (uitgaven) in het boekjaar. En het kasstroomoverzicht laat zien hoeveel geld er binnenkwam en hoeveel geld er uit ging. Pensioenfonds Schoonmaak maakt de jaarrekening elk jaar volgens vastgestelde (basis)regels. Al deze regels samen vormen het stelsel van de jaarrekening. Deze algemene toelichting beschrijft de regels van Pensioenfonds Schoonmaak.

Het bestuur gaat er van uit dat het fonds niet binnenkort ophoudt te bestaan. Daarom is de jaarrekening opgesteld volgens de zogenaamde continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering

In het stelsel van de jaarrekening staan ook regels om te bepalen wat de waarde van de bezittingen en schulden is. Dit zijn de grondslagen voor de waardering.

Algemeen

Pensioenfonds Schoonmaak waardeert beleggingen en pensioenverplichtingen op reële waarde. Dat is hetzelfde als de marktwaarde.

Alle andere activa (dat zijn bezittingen of vorderingen) en passiva (dat zijn schulden of verplichtingen) waardeert het fonds op nominale waarde. Behalve als specifieke grondslagen bepalen dat het anders moet. De nominale waarde is de waarde die de activa of passiva vanaf het begin hebben. Toch komt deze nominale boekwaarde in de buurt van de reële waarde. Want deze vorderingen en schulden hebben allemaal een korte looptijd.

Schattingen en veronderstellingen

Om een jaarrekening te maken moet het bestuur oordelen vormen, veronderstellingen doen en schattingen maken. Deze oordelen, veronderstellingen en schattingen bepalen hoe het fonds grondslagen gebruikt. Ook hebben ze invloed op de waarde van activa en verplichtingen en baten en lasten in de jaarrekening. Het bestuur baseert de schattingen en veronderstellingen op ervaring en op andere betrouwbare factoren. Samen vormen de oordelen, veronderstellingen en schattingen de basis voor de boekwaarde van activa en verplichtingen. Deze waarde kunt u niet zomaar uit andere bronnen afleiden.

Het bestuur beoordeelt de schattingen en veronderstellingen vaak. Als het nodig is, verandert het bestuur de schattingen. Heeft de verandering alleen gevolgen voor de periode waarin de schatting wordt herzien? Dan wordt de nieuwe schatting alleen opgenomen in die verslagperiode. Heeft de verandering gevolgen voor de verslagperiode én voor de toekomst? Dan wordt de nieuwe schatting opgenomen in de periode van verandering én in toekomstige perioden. In de toelichting bij de jaarrekening vindt u, waar nodig, meer uitleg over de oordelen, schattingen en veronderstellingen.

Opname van een actief, verplichting, bate of last

Een actief (dit is een bezitting) staat op de balans wanneer het waarschijnlijk is dat het fonds er in de toekomst economisch voordeel van heeft. Maar alleen als het fonds de waarde van dat voordeel betrouwbaar kan vaststellen. Een verplichting (dit is bijvoorbeeld een pensioen dat het fonds nu of in de toekomst moet uitkeren) staat op de balans als het waarschijnlijk is dat de verplichting leidt tot een uitstroom van geld. Maar alleen als het fonds de omvang van dat bedrag betrouwbaar kan vaststellen.

Baten (inkomsten) staan in de staat van baten en lasten wanneer het vermogen vergroot is door een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting. Maar alleen als het fonds de omvang betrouwbaar kan vaststellen. Lasten (uitgaven) staan in de staat van baten en lasten wanneer het vermogen is verkleind door een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting. Maar alleen als het fonds de omvang betrouwbaar kan vaststellen.

Een transactie kan ertoe leiden dat (bijna) alle toekomstige economische voordelen en (bijna) alle risico's van een actief of een verplichting naar een ander overgaan. Dan neemt het fonds het actief of de verplichting niet meer in de balans op.

Het fonds verwerkt transacties op handelsdatum (dit is het moment waarop het fonds de afspraak met de ander maakt) en niet op afwikkelingsdatum (dit is het moment waarop de afspraak uitgevoerd wordt, bijvoorbeeld betaald wordt). Daarom kan er een post 'nog af te wikkelen transacties' zijn. Deze post kan een actief of een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Salderen betekent verrekenen. Een financieel actief en een financiële verplichting kunnen we gesaldeerd in de balans opnemen. Een voorbeeld van een financieel actief is een vordering of een saldo op een bankrekening. Een 'gewoon' actief is bijvoorbeeld een voorraad of een huis. Salderen mag alleen als het volgens de wet of het contract is toegestaan en de betaling en de ontvangst op hetzelfde moment afgewikkeld worden. Ook moeten we het voornemen hebben om dit zo te doen. Als er rentebaten en rentelasten horen bij de gesaldeerde posten, salderen we deze ook.

Transacties, vorderingen en schulden in vreemde valuta

Een transactie is een zakelijke overeenkomst. Het gaat om aan- of verkoop van goederen, geld of beleggingen. Het fonds belegt in gebieden met verschillende muntsoorten. Daarom zijn er ook transacties in andere muntsoorten dan de euro. Dat zijn transacties in vreemde valuta. Vonden deze transacties in de verslagperiode plaats? Dan staan ze in de jaarrekening tegen de koers op het moment van de transactie (de transactiedatum). Monetaire activa (bezittingen in geld) en passiva (schulden in geld) in vreemde valuta rekent het fonds om naar de euro tegen de koers op balansdatum. De koersverschillen die hieruit voortkomen nemen we op als bate of als last bij Beleggingsresultaten voor risico pensioenfondsen in de staat van baten en lasten.

Beleggingen voor risico pensioenfondsen

Algemeen

Volgens de Pensioenwet moeten we beleggingen waarderen op reële waarde. Vorderingen en schulden uit beleggingen die bij een bepaalde beleggingscategorie horen, nemen we als beleggingsdebiteuren en -crediteuren op in die beleggingscategorie. Dit doen we ook voor liquide middelen (geld op bankrekeningen) die bij een beleggingscategorie horen.

Vastgoedbeleggingen

Niet-beursgenoteerde beleggingen in vastgoedfondsen waarderen we tegen de reële waarde. Eerst stellen we de waarde van de beleggingen in het vastgoedfonds vast. De waarde wordt bepaald door onafhankelijke taxateurs. Deze waarde wordt gecontroleerd door een accountant. Daarna bepalen we wat ons aandeel in het vastgoedfonds is. Ons aandeel in die waarde staat op de balans.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen waardeert Pensioenfonds Schoonmaak op reële waarde. Deze waarde is de beursnotering op de balansdatum. De reële waarde van niet-beursgenoteerde participaties in aandelenfondsen is gelijk aan de laatst bekende intrinsieke waarde (marktwaarde). Dit is ons aandeel in het zichtbare eigen vermogen op de balans van die aandelenfondsen.

Private equity-beleggingen waarderen we op reële waarde, oftewel op de intrinsieke waarde. Private equity zijn investeringen in ondernemingen buiten de aandelenbeurzen om. Deze intrinsieke waarde halen we uit de laatste rapportages van de fondsmanagers en de fonds-van-fonds-managers. Dit zijn de managers van de fondsen waarin we beleggen.

We passen deze waarde aan voor nog te ontvangen en nog te betalen bedragen in de periode tot de balansdatum. Ook houden we rekening met eventuele belangrijke financiële gevolgen van gebeurtenissen na ontvangst van de rapportages.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen waardeert Pensioenfonds Schoonmaak op reële waarde. De reële waarde is de beurskoers op de balansdatum, met toevoeging van rente.

Hypothekenfondsen worden gewaardeerd op reële waarde. Deze waarde wordt bepaald op basis van de door de fondsbeheerder gerapporteerde Net Asset Value (NAV).

Covered fondsen zijn fondsen waarvan de bezittingen gedekt worden. Pensioenfonds Schoonmaak waardeert deze fondsen ook op reële waarde.

Leningen waarden we op reële waarde. Deze waarde bepalen we door de toekomstige kasstromen (rente, aflossingen en verwachte boeterente bij vervroegde aflossingen) contant te maken op basis van de geldende marktrente. Hierin nemen we een opslag voor debiteurenrisico en liquiditeitsrisico mee.

Contant maken (of de contante waarde berekenen) van een toekomstige kasstroom betekent dat we zijn waarde op de balansdatum bepalen. Dit doen we door rekening te houden met verwachte rentepercentages in de toekomst. Dit is de periode tussen de balansdatum en het moment van de kasstroom (ontvangst of betaling).

Deposito's en vorderingen op banken waarden we op nominale waarde.

Derivaten

Derivaten is een verzamelnaam voor financiële contracten. Voorbeelden zijn opties, futures en swaps. Derivaten waardeert Pensioenfonds Schoonmaak op reële waarde (de marktwaarde) van het contract. Voor beursgenoteerde contracten is dit de beurskoers op de balansdatum. De waardering van niet-beursgenoteerde contracten baseren we op beschikbare marktinformatie. Deze informatie gebruiken we daarna in waarderingsmodellen. Schuldposities in derivaten staan onder de overige schulden.

Overige beleggingen

Geldmarktbeleggingen waardeert Pensioenfonds Schoonmaak op reële waarde, oftewel de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossing). Posities in rekening-courantsaldi waarden we op nominale waarde.

Niet-beursgenoteerde belangen in infrastructuurbeleggingen (bijvoorbeeld wegen) waarden we op ons aandeel in de reële waarde van de onderliggende beleggingen. Hierbij nemen we ook de overige onderliggende activa en onderliggende verplichtingen mee die daar bij horen.

Vorderingen en overlopende activa

Wanneer we verwachten dat vorderingen oninbaar zijn (dus niet betaald worden), maken we hiervoor een voorziening. Dat betekent dat we een bedrag opzij zetten op de balans. Voor gelijksoortige posten met gelijksoortige risico's maken we één schatting van verliezen en risico's op balansdatum.

Overlopende activa zijn bijvoorbeeld vooruitbetaalde kosten. Vorderingen en overlopende activa die horen bij beleggingen, staan onder de beleggingen.

Overige activa

Onder overige activa vallen bijvoorbeeld de banktegoeden die meteen opeisbaar zijn (dit noemen we liquide middelen). Dat betekent dat we er gebruik van kunnen maken wanneer we dat willen. Deze tegoeden zijn anders dan tegoeden uit beleggingstransacties. Liquide middelen die horen bij beleggingstransacties staan onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemeen

Stichtingskapitaal en reserves zijn het bedrag dat overblijft als alle actiefposten en schuldposten in de balans zijn opgenomen. Ook de technische voorzieningen horen bij de schuldposten.

Beleidsreserve

De beleidsreserve is gelijk aan de totale reserve, maar dan zonder de bestemmingsreserve beleggingen.

Bestemmingsreserve beleggingen

De bestemmingsreserve beleggingen is een buffer voor het opvangen van koersdalingen van beleggingen en andere risico's waarvoor we een buffer moeten aanhouden. De standaardtoets van De Nederlandsche Bank (DNB) bepaalt hoe groot deze buffer moet zijn. U leest hier meer over in de paragraaf Solvabiliteitsrisico in het hoofdstuk Risicobeheer en derivaten.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De voorziening voor pensioenverplichtingen waardeert Pensioenfonds Schoonmaak op reële waarde. Hiervoor kiezen we de beste inschatting van toekomstige pensioenuitkeringen die nodig zijn voor de onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen op de balansdatum. Daarna maken we deze inschatting van de waarde contant. Dat betekent dat we uitrekenen hoeveel geld we nu moeten hebben om straks aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de nominale aanspraken die deelnemers hebben opgebouwd en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen die het fonds heeft gedaan op of voor 31 december. De contante waarde bepalen we met de nominale rentetermijnstructuur.

De berekening van de voorziening pensioenverplichtingen baseren we op:

- het pensioenreglement dat geldt op de balansdatum;
- de aanspraken die over de afgelopen deelnemersjaren zijn verworven;
- actuariële uitgangspunten.

De post voorziening pensioenverplichtingen bestaat uit de volgende onderdelen: voorziening basisregeling, voorziening arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP) en voorziening premievrijstelling/IBNR.

1 Voorziening basisregeling

Dit zijn alle verplichtingen uit de basisregeling met betrekking tot het ouderdomspensioen/partnerpensioen.

2 Voorziening AOP

De voorziening arbeidsongeschiktheidspensioen is een voorziening voor ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen.

3 Voorziening premievrijstelling/IBNR

Pensioenfonds Schoonmaak houdt bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen rekening met premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. Hiervoor baseren we ons op de contante waarde van de toekomstige opbouw waarvoor vrijstelling bestaat.

De voorziening IBNR is voor zieke deelnemers waarvan we verwachten dat ze arbeidsongeschikt worden. De voorziening IBNR is een reservering voor de verwachte premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid voor de komende twee jaren. De voorziening IBNR is aan het eind van het boekjaar gelijk aan tweemaal de risicopremie voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid voor het komende jaar.

Actuariële uitgangspunten

Voor de voorziening pensioenverplichtingen hebben we ook actuariële uitgangspunten. Dat zijn uitgangspunten die de actuaaris gebruikt, zoals overlevingskansen (inschatting van de levensverwachting) en partnerfrequenties (inschatting van hoeveel deelnemers een partner hebben). Pensioenfonds Schoonmaak gebruikt daarvoor alleen grondslagen die de toezichthouder goed vindt. De toezichthouder is DNB. We houden ook rekening met de voorspelbare trend in overlevingskansen.

We maken de berekeningen volgens deze actuariële grondslagen en veronderstellingen (geldend op 31 december 2025):

- Rekenrente: deze baseren we op de rentetermijnstructuur (verwachte rente in de toekomst) die DNB maandelijks publiceert. Eind 2025 was de rente gemiddeld 1,99 procent (eind 2024: 2,20 procent). De voorziening pensioenverplichtingen is op basis van deze rente gelijk aan de voorziening pensioenverplichtingen volgens de rentetermijnstructuur.
- Overlevingstafels: wij gebruiken de Prognosetafel AG2024 voor de gehele Nederlandse bevolking. Door de prognosetafel te gebruiken houden we rekening met de ontwikkeling van de verwachte sterfte. We passen de sterftekansen van de Prognosetafel AG2024 aan. Dit hangt onder andere af van leeftijd en geslacht. De sterfte binnen ons fonds wijkt namelijk af van de sterfte van de hele Nederlandse bevolking. Deze aanpassing noemen we de ervaringssterfte.
- De technische voorzieningen voor nabestaandenpensioenen die nog niet zijn ingegaan berekenen we met een partnerfrequentie. Vanaf 67 jaar gaan we uit van de werkelijke burgerlijke staat. Het partnerpensioen berekenen we volgens het uitgangspunt:
 - de partner van een verzekerde man is 4 jaar (2024: 3 jaar) jonger,
 - de partner van een verzekerde vrouw is 3 jaar (2024: 4 jaar) ouder,
- Om de voorziening voor toekomstige pensioenopbouw van arbeidsongeschikte deelnemers te bepalen gaan we uit van een kans van 0 procent (2024: 10,0 procent) dat iemand die arbeidsongeschikt is weer arbeidsgeschikt wordt.
- Om de voorziening voor AOP te bepalen gaan we uit van een kans van 0 procent dat iemand die arbeidsongeschikt is weer arbeidsgeschikt wordt.
- Voor ouderdompensioen dat nog niet is ingegaan omdat de deelnemer onvindbaar is of niet reageert wordt voor de leeftijden tussen 67 en 68 jaar 100 procent van de voorziening aangehouden. Daarna wordt geen voorziening meer aangehouden. In 2024 was dit tot 70 jaar: 100 procent, vanaf 70 jaar per jaar 10 procent minder, zodat op leeftijd 79 geen voorziening meer resteerde. Voor het bijbehorende latente partnerpensioen bij niet-opgevraagd ouderdompensioen wordt voor alle leeftijden 100 procent voorziening aangehouden. Voor na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde niet-opgevraagd partnerpensioen nemen we in het eerste jaar dat iemand onvindbaar is of niet reageert 100

procent van de voorziening op. Daarna wordt geen voorziening meer aangehouden. In 2024 werd hiervoor geen voorziening aangehouden.

Het bestuur besluit ieder jaar of het de opgebouwde pensioenaanspraken indexeert. Indexatie is hetzelfde als toeslag verlenen. Het betekent dat uw pensioen dan meegroeit met (een deel van) de inflatie. Zodat u met uw pensioen evenveel kunt blijven kopen. Door de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel heeft het fonds besloten dat per 1 januari 2025 de laatste indexatie is gegeven.

Voorziening operationele kosten

De voorziening operationele kosten waardeert Pensioenfonds Schoonmaak op reële waarde. Het is een reservering voor de verwachte toekomstige uitvoeringskosten. We maken hiervoor ieder jaar een actuariële inschatting van de toekomstige kosten, zoals administratie, communicatie en het doen van uitkeringen. We passen de inschatting aan op basis van de meest recente informatie en verwachtingen. Voor boekjaar 2025 is dat 2,0 procent (2024: idem) van de netto pensioenverplichtingen. De verwachte kasstroom voor toekomstige kosten maken we contant. Daarvoor gebruiken we de rentetermijnstructuur per einde boekjaar.

Overige schulden en overlopende passiva

Onder overige schulden en overlopende passiva vallen onder andere de derivaten met een negatieve waarde en nog te betalen kosten.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten rekenen we toe aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De waarderingsgrondslagen voor de beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen bepalen voor een groot deel de posten in de staat van baten en lasten. We verantwoorden gerealiseerde én niet-gerealiseerde baten en lasten in het resultaat.

Premiebijdragen voor risico pensioenfonds

Premiebijdragen zijn bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen die werkgevers en werknemers aan ons betaalden of nog moeten betalen.

Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds

Directe beleggingsopbrengsten

Directe beleggingsopbrengsten zijn rentebaten en -lasten, dividenden (dit zijn inkomsten uit aandelen) en vergelijkbare opbrengsten. Dividend verantwoorden we op het moment van betaalbaar stellen. Rentebaten worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Indirecte beleggingsopbrengsten zijn de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, staan als indirecte beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten.

Aankoopkosten verwerken we in de reële waarde van de beleggingen. Verkoopkosten verantwoorden we als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen.

Kosten van vermogensbeheer

Kosten van vermogensbeheer bestaan vooral uit vergoedingen voor het beheer en bewaarloon. Dit zijn alleen de kosten die door het fonds zelf betaald worden. De kosten die via beleggingsfondsen in rekening worden gebracht worden verrekend.

Saldo overdracht van rechten

De post saldo overdracht van rechten is het saldo van overgenomen en overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige baten

De overige baten rekenen we toe aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen zijn de aan deelnemers uitgekeerde bedragen, inclusief de afkopen. Afkopen is het in één keer uitbetalen van kleine pensioenen. De pensioenuitkeringen rekenen we toe aan het verslagjaar waarin ze thuishoren.

Pensioenuitvoeringskosten

Dit zijn de kosten die het fonds maakt om de pensioenregeling te kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld administratiekosten. De pensioenuitvoeringskosten rekenen we toe aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

Pensioenopbouw

Dit is de contante waarde van de pensioenaanspraken die in het boekjaar zijn opgebouwd. De kosten pensioenopbouw bestaan uit de kosten voor inkoop van ouderdomspensioen, de éénjarige risicokoopsom voor overlijdensrisicodekking en de éénjarige risicokoopsom voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. De overlijdensrisicodekking dekt het risico voor het nabestaandenpensioen, het wezenpensioen en de ANW-hiaatcompensatie.

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen is gelijk aan de éénjaarsrente uit de DNB-rentetermijnstructuur op 1 januari van het boekjaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen

Verwachte pensioenuitkeringen berekenen we vooraf actuarieel. Dit nemen we op in de voorziening pensioenverplichtingen. Het bedrag dat we gebruiken voor de financiering van de pensioenen in de verslagperiode gaat van de voorziening af.

Wijziging marktrente

Ieder jaar berekenen we per 31 december de reële waarde van de voorziening pensioenverplichtingen op basis van de actuele rentetermijnstructuur. Het verschil tussen deze berekening en de berekening op basis van de rentetermijnstructuur van 31 december van vorig jaar laten we hier zien.

Wijziging door overdracht van rechten

Hier laten we de waardeverandering zien van de technische voorzieningen doordat deelnemers hun aanspraken overdragen van een ander pensioenfonds naar Pensioenfonds Schoonmaak of van Pensioenfonds Schoonmaak naar een ander pensioenfonds.

Wijziging door kanssystemen en overige

Hier laten we de resultaten zien die zijn ontstaan door afwijkingen ten opzichte van de veronderstellingen die gemaakt zijn, zoals langlevens, kortlevens en arbeidsongeschiktheid. Ook laten we hier de resultaten van overige mutaties zien.

Wijziging overige actuariële uitgangspunten

Het bestuur beoordeelt de actuariële grondslagen en/of berekeningsmethoden regelmatig. Het bestuur kan de grondslagen en methoden aanpassen om de reële waarde van de pensioenverplichtingen goed te berekenen. Dit doen we op basis van interne en externe actuariële deskundigheid.

Overige lasten

De overige lasten rekenen we toe aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht stelt Pensioenfonds Schoonmaak op volgens de directe methode. Bij deze methode halen we de kasstromen uit de staat van baten en lasten. We corrigeren de kasstromen voor de wijziging van de bijbehorende balansposities. We laten kasstromen uit pensioenactiviteiten (bijvoorbeeld betaalde uitkeringen en ontvangen premies) en kasstromen uit beleggingsactiviteiten (bijvoorbeeld ontvangen en betaalde rente op beleggingen) apart zien.

Toelichting op de balans

(bedragen in € 1.000, tenzij anders aangegeven)

1 Beleggingen voor risico pensioenfondsen

Overzicht totale waarde per beleggingscategorie

(bedragen in € 1.000)

	vastgoed- beleggingen	aandelen	vastrentende waarden	derivaten	overige beleggingen	totaal
Belegde waarden in beleggingscategorie	852.794	1.913.381	3.611.335	39.625	324.647	6.741.782
Beleggingsdebiteuren	-	4.774	57.515	275.188	-	337.477
Liquide middelen	-	-	-	665	9.920	10.585
Beleggingscrediteuren	-	-161	-4.420	-1.588	-	-6.169
Stand per 31 december 2025	852.794	1.917.994	3.664.430	313.890	334.567	7.083.675

	vastgoed- beleggingen	aandelen	vastrentende waarden	derivaten	overige beleggingen	totaal
Belegde waarden in beleggingscategorie	734.451	1.890.481	3.739.766	99.109	319.646	6.783.453
Beleggingsdebiteuren	-	4.488	59.064	33.434	-	96.986
Liquide middelen	-	-	-	529	8.068	8.597
Beleggingscrediteuren	-69	-	-6.543	-1.057	-	-7.669
Stand per 31 december 2024	734.382	1.894.969	3.792.287	132.015	327.714	6.881.367

Derivaten met een negatieve waarde staan als schuld op de creditzijde van de balans. In 2025 was de negatieve waarde van de derivaten 303.802 (2024: 107.990). Eind 2024 stond ook het ontvangen onderpand in geld op derivaten met een waarde van 57.535 als schuld op de creditzijde van de balans.

Pensioenfondsen Schoonmaak belegt niet actief in premiebijdragende instellingen.

We hebben, net als in 2024, geen beleggingen uitgeleend.

Verloopoverzicht van belegde waarden per beleggingscategorie

(bedragen in € 1.000)

	vastgoed- beleggingen		vastrentende waarden		overige beleggingen		totaal
Stand per 1 januari 2025	734.451	1.890.481	3.739.766	99.109	319.646	6.783.453	
Aankopen/verstrekkingen	71.494	223.243	1.492.590	103.373	1.355.250	3.245.950	
Verkopen/aflossingen	-14.185	-339.790	-1.372.797	-86.093	-1.356.275	-3.169.140	
Waardeontwikkeling	61.034	139.447	-248.224	-215.041	6.026	-256.758	
	852.794	1.913.381	3.611.335	-98.652	324.647	6.603.505	
Mutatie derivaten passiva				138.277		138.277	
Stand per 31 december 2025	852.794	1.913.381	3.611.335	39.625	324.647	6.741.782	

	vastgoed- beleggingen		vastrentende waarden		overige beleggingen		totaal
Stand per 1 januari 2024	652.915	1.673.477	3.453.122	66.249	261.529	6.107.292	
Aankopen/verstrekkingen	53.230	356.807	1.566.029	8.255.178	1.638.650	11.869.894	
Verkopen/aflossingen	-24.943	-534.985	-1.163.762	-8.291.114	-1.590.186	-11.604.990	
Waardeontwikkeling	53.249	395.182	-115.623	17.976	9.653	360.437	
	734.451	1.890.481	3.739.766	48.289	319.646	6.732.633	
Mutatie derivaten passiva				50.820		50.820	
Stand per 31 december 2024	734.451	1.890.481	3.739.766	99.109	319.646	6.783.453	

Reële waarde

Schattingen en oordelen

De beleggingen van het fonds hebben we allemaal gewaardeerd tegen reële waarde op de balansdatum.

Voor de meeste beleggingen van het fonds kunnen we marktprijzen gebruiken. Bij directe genoteerde marktprijzen wordt de waarde door een beurs bepaald. Bij afgeleide marktnoteringen wordt er via een beleggingsfonds belegd en hebben de beleggingen in dat fonds een waarde die door een beurs bepaald is. In deze groep zitten verder beleggingen waarbij de reële waarde bepaald wordt met markt- en beursinformatie (bijvoorbeeld valutakoersen) en informatie van onafhankelijke partijen. Voor sommige beleggingen zijn er geen marktnoteringen. Dan gebruiken we waarderingsmodellen en -technieken, zoals contante waardeberekeningen of intrinsieke waarde.

(bedragen in € 1.000)

	genoteerde marktprijzen	contante waardeberekening	intrinsieke waarde	totaal
Waarde per 31 december 2025				
Vastgoedbeleggingen	-	-	852.794	852.794
Aandelen	1.507.105	-	406.276	1.913.381
Vastrentende waarden	3.103.561	-	507.774	3.611.335
Derivaten	-	39.625	-	39.625
Overige beleggingen	-	-	324.647	324.647
	4.610.666	39.625	2.091.491	6.741.782

	genoteerde marktprijzen	contante waardeberekening	intrinsieke waarde	totaal
Waarde per 31 december 2024				
Vastgoedbeleggingen	-	-	734.451	734.451
Aandelen	1.549.331	-	341.150	1.890.481
Vastrentende waarden	3.237.652	-	502.114	3.739.766
Derivaten	-	99.109	-	99.109
Overige beleggingen	-	-	319.646	319.646
	4.786.983	99.109	1.897.361	6.783.453

Schattingen van de reële waarde zijn een momentopname. We baseren ze op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. De schattingen zijn subjectief, ze bevatten onzekerheden en een oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, beweeglijkheid van de koers (volatiliteit) of schatting van kasstromen).

In de tabellen hierboven worden alleen de derivaten met een positieve waarde getoond. De derivaten met een negatieve waarde die op de passivazijde van de balans staan, zijn ook gewaardeerd op basis van contante waardeberekening.

Belegde waarden in vastgoedbeleggingen

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Vastgoed in fondsen	852.794	734.451
Totaal	852.794	734.451

Belegde waarden in aandelen

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Aandelen in eigen portefeuille (beursgenoteerd)	1.507.105	1.549.331
Aandelen in beleggingsfondsen	405.533	339.992
Private equity (niet beursgenoteerd)	743	1.158
Totaal	1.913.381	1.890.481

Belegde waarden in vastrentende waarden

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Staatsobligaties	2.602.424	2.784.336
Hypotheekfondsen	507.774	502.114
Bedrijfsobligaties	389.655	348.731
Covered fondsen	68.086	70.054
Overige	43.396	34.531
Totaal	3.611.335	3.739.766

Belegde waarden in derivaten (met een positieve waarde)

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Rentederivaten	31.134	99.109
Valutaderivaten	8.491	-
Totaal	39.625	99.109

Belegde waarden in overige beleggingen

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Geldmarktfondsen	323.465	317.391
Infrastructuur	1.182	2.255
Totaal	324.647	319.646

2 Vorderingen en overlopende activa

Specificatie vorderingen en overlopende activa

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Vorderingen op werkgevers	57.469	56.722
Te vorderen waardeoverdrachten	270	299
Terug te vorderen uitkeringen	78	146
Overige vorderingen	433	445
Totaal	58.250	57.612

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd die korter is dan één jaar.

Specificatie vorderingen op werkgevers

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Nog te ontvangen gefactureerde premie	36.254	33.204
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.724	-2.388
Nog te factureren premie	34.530	30.816
Totaal	57.469	56.722

In 2025 voegden we een bedrag van 1.329 (2024: 645) aan de voorziening toe toegevoegd. We schreven een bedrag van 1.993 (2024: 873) aan premies over voorgaande jaren als oninbaar af.

3 Overige activa

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Liquide middelen	22.451	21.969
Totaal	22.451	21.969

Liquide middelen zijn tegoeden op bankrekeningen die direct of op korte termijn vrij beschikbaar zijn. Pensioenfonds Schoonmaak heeft bij ING Bank nv een kredietfaciliteit van 3 miljoen euro. Hiervan wordt eind 2025 geen gebruik gemaakt. We maken dus geen gebruik van mogelijkheden om geld voor korte tijd te lenen.

4 Stichtingskapitaal en reserves

Mutatieoverzicht eigen vermogen

(bedragen in € 1.000)

	Beleidsreserve	Bestemmingsreserve beleggingen	Totaal
2025			
Stand per 1 januari 2025	-153.792	977.465	823.673
Uit bestemming saldo van baten en lasten	839.803	-1.066	838.737
Stand per 31 december 2025	686.011	976.399	1.662.410

Volgens het besluit van het bestuur in de vergadering van 21 mei 2026 is het positieve saldo van baten en lasten over 2025 van 838.737 verwerkt in de reserves.

	Beleidsreserve	Bestemmingsreserve beleggingen	Totaal
2024			
Stand per 1 januari 2024	-349.754	944.878	595.124
Uit bestemming saldo van baten en lasten	195.962	32.587	228.549
Stand per 31 december 2024	-153.792	977.465	823.673

Solvabiliteit

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025		31-12-2024	
Aanwezig vermogen	6.856.864	132,0%	6.790.244	113,8%
Af: technische voorziening	5.194.454	100,0%	5.966.571	100,0%
Eigen vermogen	1.662.410	32,0%	823.673	13,8%
Af: vereist eigen vermogen	976.399	18,8%	977.465	16,4%
Vrij vermogen	686.011	13,2%	-153.792	-2,6%
Minimaal vereist eigen vermogen	223.362	4,3%	256.563	4,3%
Dekkingsgraad		132,0%		113,8%

Voor het bepalen van het vereist eigen vermogen gebruiken we het standaardmodel. Wij vinden dat de uitgangspunten van het standaardmodel goed aansluiten bij het risicoprofiel dat Pensioenfonds Schoonmaak heeft.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad berekenen we door:

$$\frac{\text{Aanwezig vermogen}}{\text{Technische voorzieningen}} \times 100\%$$

Het aanwezig vermogen in deze berekening bestaat uit alle bezittingen verminderd met de overige schulden.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraden van de afgelopen twaalf maanden. Per 31 december 2025 was de beleidsdekkingsgraad 123,3 procent. Eind 2024 was dit 113,2 procent.

De minimaal vereiste dekkingsgraad is 104,3 procent (2024: 104,3 procent) en de vereiste dekkingsgraad is 118,8 procent (2024: 116,4 procent). Met een beleidsdekkingsgraad van 123,3 procent heeft het fonds dus geen tekort ten opzichte van de minimaal vereiste dekkingsgraad.

Herstelplan

In 2015 hebben we een herstelplan opgesteld volgens de regels van het nieuwe FTK. Dit herstelplan is goedgekeurd door toezichthouder DNB.

De belangrijkste maatregelen uit het herstelplan zijn;

- Het toekennen van lagere of geen toeslagen
- Het aanpassen van de premie
- Het korten van aanspraken.

Elk jaar moet er een geactualiseerd herstelplan worden opgesteld. In 2025 is het herstelplan dan ook geactualiseerd. Volgens dit herstelplan zou de beleidsdekkingsgraad van Pensioenfonds Schoonmaak eind 2025 gelijk zijn aan 114,8 procent. Omdat de beleidsdekkingsgraad eind 2025 123,3 procent is lopen we voor op dat herstelplan. De beleidsdekkingsgraad is per 31 december 2025 hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

5 Technische voorzieningen

Specificatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds naar regeling

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Basisregeling	4.834.307	5.638.809
Voorziening AOP	6.177	5.586
Voorziening premievrijstelling/IBNR	258.285	206.172
Totaal	5.098.769	5.850.567

Mutatieoverzicht voorziening pensioenverplichtingen

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Stand per 1 januari	5.850.567	5.473.613
Pensioenopbouw	275.003	268.800
Rentetoevoegingen	139.329	191.888
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-118.391	-114.998
Wijziging marktrente	-1.118.880	136.324
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	62.974	-122.850
Wijziging door overdracht van rechten	2.169	-6.760
Wijzigingen door kanssystemen en overige	6.794	2.179
Wijziging door indexatie	-796	22.371
	-751.798	376.954
Stand per 31 december	5.098.769	5.850.567

Meer uitleg over de verschillende posten vindt u in de toelichting op de staat van baten en lasten (zie pagina 99).

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn verhoogd met een rente van 2,330 procent (2024: 3,439 procent positief), dat is 139.329 (2024: 191.888). Het rentepercentage is afgeleid van de eenjaarsrente uit de rentetermijnstructuur aan het begin van het boekjaar. DNB publiceert deze rentetermijnstructuur.

Wijziging marktrente

Door de wijziging van de rentetermijnstructuur is de voorziening 1.118.880 gedaald (2024: 136.324 gestegen).

Overige wijzigingen in de voorziening pensioenverplichtingen

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Wijzigingen door kanssystemen en overige		
Sterfte	-1.723	-4.757
Arbeidsongeschiktheid	9.678	5.079
Mutaties	-1.161	1.857
	6.794	2.179
Wijzigingen overige actuariële uitgangspunten	62.974	-122.850
Totaal	69.768	-120.671

In totaal steeg de voorziening in 2025 door de veranderingen in de actuariële grondslagen met 62.974:

- door aanpassing van de voorziening voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid steeg de voorziening met 67.752;
- per eind 2025 passen we de technische voorziening voor niet-opgevraagd pensioen alvast aan vanwege de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel. Hierdoor daalde de voorziening met 22.249;
- in 2025 is het opbouwpercentage vanaf 1 januari 2026 verhoogd. Hierdoor is de schadevoorziening gewijzigd. De voorziening steeg hierdoor met 9.518;
- door aanpassing van de partnerfrequenties en het leeftijdsverschil man/vrouw steeg de voorziening met 4.228;
- door het verlengen van de expiratedatum van tijdelijke pensioenen steeg de voorziening met 3.591;
- door overige kleine aanpassingen steeg de voorziening met 134.

In totaal daalde de voorziening in 2024 door de veranderingen in de actuariële grondslagen met 122.850:

- door de wijziging van de sterftetafel en ervaringssterfte daalde de voorziening met 95.900;
- door de wijziging van de IBNR-reserve daalde de voorziening met 783;
- In 2024 is het opbouwpercentage vanaf 1 januari 2025 verlaagd. Hierdoor is de schadevoorziening gewijzigd. De voorziening daalde hierdoor met 26.167.

Naast bovengenoemde wijzigingen is in 2024 besloten om de pensioenen per 1 januari 2025 te verhogen met 0,46 procent. Door de indexatie steeg de voorziening met 22.371.

Wijzigingen door overdracht van rechten

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Toekenning	17.118	21.185
Onttrekking	-14.949	-27.945
Totaal	2.169	-6.760

Specificatie voorziening pensioenverplichtingen naar categorieën deelnemers

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025		31-12-2024	
	aantal	bedrag	aantal	bedrag
Actieve deelnemers	118.706	2.134.033	116.644	2.611.724
Gewezen deelnemers	291.973	1.459.258	278.717	1.805.888
Pensioengerechtigden	47.552	1.240.985	43.963	1.221.162
Overige deelnemers		264.493		211.793
Totaal		5.098.769		5.850.567

De voorziening pensioenverplichtingen heeft een langlopend karakter. Het bedrag voor overige deelnemers betreft de voorziening voor premievrijstelling en arbeidsongeschiktheid.

Mutatieoverzicht voorziening operationele kosten

De voorziening operationele kosten is een reservering voor verwachte toekomstige uitvoeringskosten die horen bij pensioenverplichtingen. Deze kosten zijn onder andere kosten voor administratie, communicatie, en het doen van uitkeringen.

De Richtlijn 610 'Pensioenfondsen' is door de Raad voor de Jaarverslaggeving aangepast voor boekjaar 2025. De voorziening operationele kosten moeten we vanaf boekjaar 2025 apart opnemen op de balans. In eerdere jaren was dit onderdeel van de technische voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds. Dit noemen we een stelselwijziging. Deze stelselwijziging heeft geen effect op het vermogen en resultaat van het fonds. De vergelijkende cijfers over 2024 zijn aangepast.

Het verloop van de voorziening operationele kosten is als volgt:

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Stand per 1 januari	116.004	108.437
Dotatie premies	4.721	4.575
Onttrekkingen	-2.368	-2.300
Dotatie éénjaarsrente	2.787	3.838
Actuariële dotatie	-25.459	1.454
Stand per 31 december	95.685	116.004

6 Overige schulden en overlopende passiva

Specificatie overige schulden en overlopende passiva

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Derivaten met een negatieve waarde	303.802	107.990
Ontvangen onderpand in geld op derivaten	-	57.535
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.249	2.356
Te betalen uitvoeringskosten	1.450	1.889
Uitkeringen	9	3
Waardeoverdrachten	2	931
Totaal	307.512	170.704

Alle schulden behalve Derivaten met een negatieve waarde hebben een resterende looptijd die korter is dan één jaar. De overige schulden bestaan vooral uit kosten die we nog moeten betalen.

Specificatie derivaten met een negatieve waarde

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Rentederivaten	303.536	73.426
Valutaderivaten	266	34.564
Totaal	303.802	107.990

De rentederivaten met een negatieve waarde hebben een looptijd van langer dan vijf jaar.

De valutaderivaten met een negatieve waarde hebben een looptijd van korter dan een jaar.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Ontvangen en verstrekte zekerheden en garanties

Dit heeft betrekking op de onderpanden die ontvangen zijn voor derivaten. Zie de toelichting op pagina 97.

Contractuele verplichtingen

Pensioenfonds Schoonmaak besteedt de administratieve uitvoering uit aan APG DWS en Fondsenbedrijf N.V. Het fonds heeft met APG een overeenkomst voor onbepaalde tijd afgesloten, met een opzegtermijn van één jaar. De totale verplichting voor 2026 bedraagt ongeveer 22,2 miljoen euro.

Voor de beleggingen heeft Pensioenfonds Schoonmaak overeenkomsten voor onbepaalde tijd afgesloten met meerdere vermogensbeheerders. Deze contracten zijn op korte termijn opzegbaar. De totale verplichting voor 2026 is ongeveer 4,8 miljoen euro (schatting op basis van 2025).

Investerings- en stortingsverplichtingen

Vooruitlopend op verwachte inkomende kasstromen heeft het fonds op de balansdatum investerings- en stortingsverplichtingen.

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Private equity	2.068	2.068
Infrastructuur	541	652
Vastgoed	-	70.600
Hypotheken	-	4.500
Totaal	2.609	77.820

We verwachten dat we deze verplichtingen in het volgende boekjaar bijna helemaal afwikkelen. Pensioenfonds Schoonmaak kiest er voor om geen nieuwe investeringen in private equity te doen. De bestaande portefeuilles worden afgebouwd, maar de lopende verplichtingen moeten we wel nakomen. We verkopen de beleggingen in private equity als we er een goede prijs voor kunnen krijgen.

Risicobeheer en derivaten

Pensioenfonds Schoonmaak belegt ook indirect. Dat betekent dat we meedoen in beleggingspools en -instellingen, die gespecialiseerd zijn in bepaalde beleggingen. Dat heet participeren in een beleggingsfonds. Om te kijken naar de risico's die het fonds loopt kijken we naar de beleggingen in de pools. Dit heet ook wel de doorkijkbenadering. De tabellen in deze paragraaf zijn opgesteld op basis van de doorkijkbenadering en wijken daarom af van de tabellen in de balans en de toelichting op de balans.

Solvabiliteitsrisico

Het beheer en de financiering van de pensioenverplichtingen brengen risico's met zich mee. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Daarvoor streeft het fonds naar genoeg solvabiliteit ten opzichte van de reële waarde van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit is de verhouding tussen de pensioenverplichtingen en het eigen vermogen op de balans. Als de solvabiliteit hoger is, kan het pensioenfonds beter aan zijn verplichtingen voldoen.

Het grootste risico voor het fonds is het solvabiliteitsrisico. Als de solvabiliteit lager dan nul is, dan heeft het fonds niet genoeg geld om de pensioenuitkeringen in de toekomst te betalen. Er zijn algemene normen en specifieke normen (opgelegd door de toezichthouder) om de solvabiliteit te bepalen. Als de solvabiliteit zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen (voor de werkgevers en de deelnemers). Ook is er dan geen ruimte voor een eventuele indexatie van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval moet het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten verminderen.

Pensioenfonds Schoonmaak berekent de gewenste solvabiliteit volgens het standaardmodel van DNB. Hierbij wordt naar verschillende risico's gekeken. Per risico wordt er een buffer aangehouden. De gewenste solvabiliteit wordt het vereist vermogen genoemd. De benodigde buffers worden vastgesteld op basis van de door het bestuur gewenste beleggingsmix in het komende jaar (strategische mix). Om risico's af te dekken heeft het fonds derivatencontracten afgesloten. Bij het bepalen van de vereiste buffers is hiermee rekening gehouden. De tabel toont het tekort op FTK-grondslagen:

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Technische voorzieningen (FTK-waardering)	5.194.454	5.966.571
Vereiste buffers:		
S1 Renterisico	322.040	271.204
S2 Risico zakelijke waarden	587.276	658.714
S3 Valutarisico	185.739	192.241
S4 Grondstoffenrisico	-	-
S5 Kredietrisico	263.295	206.816
S6 Verzekeringstechnisch risico	164.822	210.312
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
S10 Actief beheer	-	-
Diversificatie-effect	-546.774	-561.823
Totaal S (vereiste buffers)	976.399	977.465
Vereist vermogen (art. 132 Pensioenwet)	6.170.853	6.944.036
Aanwezig vermogen (totaal activa-schulden)	6.856.864	6.790.244
Overschot	686.011	-153.792

Beleid en risicobeheer

Het bestuur heeft beleid om risico's te beheersen:

- beleggingsbeleid;
- premiebeleid;
- toeslagbeleid.

Het bestuur baseert het beleid op uitvoerige analyses van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten.

Het bestuur onderzoekt elk jaar hoe de verplichtingen en de financiële markten zich gaan ontwikkelen, en past het beleid daarop aan. Dit komt terug in de beleggingsrichtlijnen die het bestuur ieder jaar vaststelt. Deze beleggingsrichtlijnen zijn de basis voor het beleggingsbeleid. De richtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet gebeuren. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Wij gebruiken derivaten om deze risico's te beperken.

Marktrisico (S1-S4)

Marktrisico is de kans op winst of verlies door een verandering van marktfactoren. Marktfactoren zijn bijvoorbeeld marktprijzen van aandelen, vastgoed en private equity (prijsrisico), maar ook valutakoersen (valutarisico) of rentes (renterisico).

De beleggingsdoelstellingen bepalen de beleggingsstrategie van het fonds. Door iedere dag de beleidskaders en richtlijnen voor de beleggingen te volgen probeert het fonds het marktrisico te beheersen. De complete marktposities worden iedere maand gerapporteerd aan het bestuur.

Renterisico (S1)

Het renterisico is het risico van de wijziging van de waarden van de vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen door veranderingen in de markrente. De rentegevoeligheid meten we met de 'duratie'. Dat is het gewogen gemiddelde van de looptijden van een verzameling vastrentende waarden. De duratie geeft aan hoeveel procent de reële waarde van een belegging of verplichting verandert als de rentecurve verschuift. Een hoge duratie betekent dat een beleggingsportefeuille erg gevoelig is voor veranderingen in de rente.

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025				31-12-2024	
	1% rentedaling	Waarde balanspost	1% rentestijging	Duratie (jaren)	Waarde balanspost	Duratie (jaren)
Duratie vastrentende waarden	4.038.540	3.611.335	3.247.647	10,3	3.739.767	11,8
Duratie beleggingsportefeuille (na derivaten)	7.137.802	6.437.981	5.851.389	9,7	6.675.463	12,9
Duratie pensioenverplichtingen	6.133.402	5.098.769	4.304.206	17,7	5.850.567	20,3

Op de balansdatum is de gemiddelde looptijd (duratie) van de beleggingen veel korter dan de gemiddelde looptijd van de verplichtingen. Dit heet een 'duratie mismatch'. Bij een rentestijging zal de waarde van de beleggingen minder snel dalen dan de waarde van de verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur). Daardoor stijgt de dekkingsgraad. Bij een rentedaling stijgt de waarde van beleggingen minder snel dan de waarde van de verplichtingen. Daardoor daalt de dekkingsgraad.

Pensioenfonds Schoonmaak probeert de duratie mismatch te verkleinen. Bijvoorbeeld door kortlopende obligaties te vervangen door langlopende obligaties. Het fonds doet dit ook door renteswaps te gebruiken. Zo'n renteswap zorgt wel voor andere risico's. Zoals het tegenpartijrisico en het liquiditeitsrisico. Hoe het fonds met deze risico's omgaat staat op pagina's 94 en 96.

De tabel toont de samenstelling van de vastrentende waarden naar resterende looptijd:

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025		31-12-2024	
Resterende looptijd < 1 jaar	264.845	7%	274.437	7%
Resterende looptijd > 1 jaar < 5 jaar	426.255	12%	453.584	12%
Resterende looptijd > 5 jaar	2.920.235	81%	3.011.746	81%
Totaal	3.611.335	100%	3.739.767	100%

Risico zakelijke waarden (S2)

Prijrisico is een verandering van waarde door de ontwikkeling van marktprijzen. Verschillende factoren hebben invloed op die ontwikkeling: bijvoorbeeld een individuele belegging, de uitgevende instelling of algemene factoren. Pensioenfonds Schoonmaak waardeert alle beleggingen tegen reële waarde. Veranderingen van waarde verwerken we direct in het beleggingsresultaat. Daardoor zijn wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar. Het fonds vangt het prijrisico op door beleggingen te spreiden.

Deze tabel geeft de verdeling van het belegd vermogen in vastgoed naar sectoren weer:

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025		31-12-2024	
Woningfondsen	630.451	74%	583.703	80%
Winkelfondsen	118.281	14%	118.117	16%
Zorgfondsen	53.862	6%	32.631	4%
Logistiekfondsen	50.200	6%	-	0%
Totaal	852.794	100%	734.451	100%

Net als in 2024 is al het vastgoed belegd binnen Europa.

Deze tabel toont de verdeling van de aandelenportefeuille naar sectoren:

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025		31-12-2024	
Technologie	601.712	31%	557.674	29%
Financiële instellingen (w.o. banken en verzekeraars)	317.271	17%	301.035	16%
Handel	267.600	14%	312.837	17%
Gezondheidszorg	224.911	12%	230.797	12%
Telecommunicatie	178.329	9%	162.838	9%
Industrie	152.423	8%	167.503	9%
Basismaterialen	51.037	3%	43.321	2%
Nutsbedrijven	46.999	2%	38.913	2%
Energie	6.855	0%	13.646	1%
Diversen	66.244	4%	61.916	3%
Totaal	1.913.381	100%	1.890.480	100%

In deze tabel ziet u hoe de aandelenportefeuille verdeeld is over regio's:

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025		31-12-2024	
Ontwikkelde markten:				
Noord-Amerika	1.125.966	59%	1.185.576	63%
Europa	286.273	15%	267.266	14%
Pacific	146.817	8%	137.879	7%
Totaal ontwikkelde markten	1.559.056	82%	1.590.721	84%
Opkomende markten	354.325	18%	299.759	16%
Totaal	1.913.381	100%	1.890.480	100%

De tabel toont de verdeling van de vastrentende waarden naar sectoren:

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025		31-12-2024	
Buitenlandse overheidsinstellingen	2.352.400	65%	2.330.286	62%
Nederlandse overheidsinstellingen	335.865	9%	543.353	15%
Financiële instellingen	739.387	21%	709.799	19%
Nutsbedrijven	88.253	3%	58.953	2%
Handel	36.613	1%	36.974	1%
Industrie	18.688	1%	19.926	1%
Telecommunicatie	13.540	0%	9.450	0%
Gezondheidszorg	7.531	0%	12.627	0%
Energie	8.798	0%	12.292	0%
Basismaterialen	5.841	0%	3.264	0%
Technologie	4.419	0%	2.843	0%
Totaal	3.611.335	100%	3.739.767	100%

In deze tabel ziet u de verdeling van vastrentende waarden naar regio:

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025		31-12-2024	
Ontwikkelde markten	3.151.865	87%	3.327.727	89%
Opkomende markten	459.470	13%	412.040	11%
Totaal	3.611.335	100%	3.739.767	100%

Pensioenfonds Schoonmaak belegt vooral in ontwikkelde markten, zoals Nederland, Duitsland en de Verenigde Staten.

We beleggen ook in de regio's Latijns-Amerika en Zuid-Afrika. Dit zijn de opkomende markten.

Valutarisico (S3)

Het fonds verkleint het valutarisico door valutatermijncontracten. Bij een aantal beleggingsfondsen wordt binnen het beleggingsfonds de vreemde-valutapositie volledig afgedekt. Daardoor loopt het fonds voor die beleggingen geen valutarisico. Deze beleggingen behandelen we als eurobeleggingen.

Een deel van de beleggingsportefeuille beleggen we buiten de euro in vreemde valuta. Eind 2025 is dat 32,6 procent (2024: 31,9 procent). Van de beleggingen in Amerikaanse dollar wil het fonds 75 procent van de posities afdekken. Eind 2025 is 78,1 procent (2024: 78,8 procent) van deze posities afgedekt. Valuta-afdekking (en de aanpassing daarop) doen we aan het begin van een kwartaal en niet tijdens een kwartaal.

Het fonds dekt het valutarisico van aandelenbeleggingen en obligaties in lokale valuta in opkomende markten niet af omdat dit meer kost dan dat het oplevert. Ook wordt het valutarisico van beleggingen in private equity niet afgedekt omdat hier maar weinig in belegd wordt.

Na afdekking heeft het fonds nog een valutarisico op 17,8 procent (2024: 16,4 procent) van de totale beleggingsportefeuille.

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025			31-12-2024	
	Voor valutaderivaten	Valutaderivaten	percentage afgedekt	Nettopositie na valutaderivaten	Nettopositie na valutaderivaten
Euro	4.566.138	1.007.114		5.573.252	5.610.488
Amerikaanse dollar	1.277.914	-997.658	78,1%	280.256	281.203
Overige	927.596	-1.231	0,1%	926.365	824.151
Totaal	6.771.648	8.225		6.779.873	6.715.842

In onderstaande tabel ziet u de (gemiddelde) koers van de belangrijkste vreemde valuta:

	31-12-2025	gemiddeld 2025	31-12-2024	gemiddeld 2024
Amerikaanse dollar	1,17	1,10	1,04	1,07
Britse pond	0,87	0,85	0,83	0,85
Japane yen	184,09	173,41	162,74	159,24

Grondstoffenrisico (S4)

Grondstoffenrisico is het risico van waardedalingen van de grondstofprijzen. Pensioenfonds Schoonmaak belegt niet in grondstoffen. Het fonds loopt hier dus geen risico.

Kredietrisico (S5)

Kredietrisico is het risico dat het fonds financiële verliezen heeft door bijvoorbeeld een faillissement of tegenpartijen die niet kunnen betalen, terwijl het fonds wel vorderingen heeft. Voorbeelden zijn partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar we deposito's plaatsen of marktpartijen waarmee we over the counter (OTC)-derivatenposities aangaan. Met beursgenoteerde derivaten lopen we bijna geen kredietrisico.

Dit risico verkleinen we door op totaalniveau limieten te stellen aan tegenpartijen.

Onder kredietrisico valt ook het 'settlementrisico'. Dit is het risico dat partijen, waarmee het fonds transacties is aangegaan, hun tegenprestatie niet meer kunnen verrichten. Daardoor lijdt het fonds financiële verliezen. Om het settlementrisico af te dekken belegt Pensioenfonds Schoonmaak alleen in markten met een betrouwbaar systeem voor de afhandeling van transacties. Voordat we in nieuwe markten beleggen, doen we hier onderzoek naar. Niet-beursgenoteerde beleggingen, vooral OTC-derivaten, doen we alleen met partijen die ISDA/CSA-overeenkomsten hebben. Dat betekent dat posities van het fonds goed worden afgedekt door onderpand.

In het overzicht ziet u de kredietwaardigheid van debiteuren van de vastrentende portefeuille:

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025		31-12-2024	
AAA	1.733.479	48%	2.158.222	58%
AA+	195.003	5%	17.170	0%
AA	323.768	9%	230.240	6%
AA-	149.523	4%	697.553	19%
A+	507.501	14%	52.586	1%
A	97.001	3%	78.709	2%
A-	78.706	2%	80.000	2%
BBB+	102.207	3%	71.193	2%
BBB	170.041	5%	158.134	4%
BBB-	84.678	2%	63.079	2%
Lager dan BBB-	168.817	5%	131.916	4%
Geen rating	611	0%	965	0%
Totaal	3.611.335	100%	3.739.767	100%

De kredietwaardigheid bepalen we op basis van een gemiddelde van de beoordelingen van kredietbeoordelaars Standard & Poor's, Moody's en Fitch.

De regel 'Geen rating' bevat vooral leningen.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's) (S6)

Langlevenrisico

Langlevenrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan verwacht. Bij het bepalen van de voorziening pensioenverplichtingen gaat het fonds uit van een gemiddelde levensverwachting. Als deelnemers langer leven dan verwacht is er onvoldoende pensioenvermogen opgebouwd voor de uitkering van de pensioenverplichtingen in de toekomst. Pensioenfonds Schoonmaak gebruikt de Prognosetafel AG2024. De sterftekansen hebben we aangepast, omdat de sterfte van alle deelnemers en pensioengerechtigden binnen het fonds afwijkt van de sterfte van de gehele Nederlandse bevolking. Dit is de zogenoemde ervaringssterfte.

Overlijdensrisico

Wanneer een deelnemer overlijdt, moet het fonds mogelijk een nabestaandenpensioen toekennen. Dit heet het overlijdensrisico. Om dit risico te dekken houden we hiermee rekening in de premie.

Arbeidsongeschiktheidsrisico

Wanneer een deelnemer arbeidsongeschikt wordt, hoeft hij voor het arbeidsongeschikte gedeelte geen pensioenpremie meer te betalen aan het fonds. De pensioenopbouw wordt dan voor dat deel voortgezet. Hij heeft mogelijk ook nog recht op arbeidsongeschiktheidspensioen. Dit is het arbeidsongeschiktheidsrisico. Hiervoor moeten we voorzieningen treffen en brengen we een risicopremie in rekening. Het verschil tussen

de risicopremie en de werkelijke kosten verwerken we in het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie herzien we regelmatig.

Het beleid van Pensioenfonds Schoonmaak is om het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico niet te herverzekeren.

Indexatierisico

Het bestuur van het fonds streeft ernaar het pensioen te indexeren. Dit kan alleen als het fonds genoeg geld heeft. Dat hangt af van de ontwikkelingen in inflatie, bevolkingsopbouw, de rente en het rendement. We houden hierbij rekening met de strategische beleggingsmix 2025. De indexatietoezegging is voorwaardelijk.

Het indexatiebeleid vindt u op pagina

Liquiditeitsrisico (S7)

Liquiditeitsrisico is het risico dat we beleggingen niet op tijd en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen omzetten in liquide middelen. Liquide middelen zijn de geldmiddelen waarover we onmiddellijk kunnen beschikken. Mogelijk kan het fonds hierdoor op korte termijn niet aan zijn verplichtingen voldoen. Liquiditeitsrisico is een kortetermijnrisico. De andere risico's zijn vooral langeretermijnrisico's (solvabiliteit).

Het liquiditeitsrisico beheersen we door voldoende ruimte te nemen voor liquiditeitsposities in het strategische en tactische beleggingsbeleid. Ook houden we rekening met de directe beleggingsopbrengsten en met andere inkomsten, zoals premies. Pensioenfonds Schoonmaak heeft genoeg obligaties die direct zonder waardeverlies kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Zo kunnen we een eventuele onvoorziene uitstroom van geldmiddelen financieren.

Concentratierisico (S8)

Concentratierisico's kunnen optreden als activa en passiva niet goed gespreid zijn over regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Wij beheersen dit risico doordat we er op letten dat binnen elke soort beleggingen niet te veel dezelfde beleggingen zijn. Elke maand kijken we in de risicorapportage of dit nog steeds klopt. Voor de staatsobligaties van Nederland, Frankrijk, Duitsland en de Europese Unie accepteren we het als daar grote posten zijn.

Grote posten kunnen een concentratierisico vormen. Eerst moeten we bepalen welke posten groot zijn. Daarvoor tellen we per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur op. Elke post die meer dan 5 procent van de totale beleggingsportefeuille of de beleggingscategorie is, is een grote post.

Dit zijn de grote posten op 31 december 2025:

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2025	31-12-2024
Staatsobligaties Duitsland	754.385	989.292
Staatsobligaties Frankrijk	424.957	605.168
Staatsobligaties Nederland	325.566	545.385
Staatsobligaties Europese Unie	248.512	225.237

Operationeel risico (S9)

Het fonds loopt operationeel risico als:

- transacties niet goed worden afgewikkeld;
- gegevens niet goed worden verwerkt;
- informatie verloren gaat;
- er fraude wordt gepleegd.

Het fonds probeert deze risico's onder controle te houden door hoge kwaliteitseisen aan de uitvoeringsorganisaties te stellen. Het bestuur controleert regelmatig of de uitvoeringsorganisaties zich houden aan deze kwaliteitseisen.

Actief beheer (S10)

Het actief beheer risico is het risico dat ontstaat als afwijkende posities in aandelen worden ingenomen ten opzichte van de strategische portefeuille. Pensioenfonds Schoonmaak maakt weinig gebruik van actief beheer. Hierdoor hoeft het fonds geen buffer voor actief beheer aan te houden.

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid gebruikt Pensioenfonds Schoonmaak ook financiële derivaten. Financiële derivaten zijn beleggingsinstrumenten waarvan de waarde gebaseerd is op de waarde van een ander goed.

Het andere goed heet ook wel de onderliggende waarde. Het fonds gebruikt derivaten alleen als dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. Het bestuur stelt grenzen (limieten) vast. Het risicoprofiel (inclusief de economische effecten van derivaten) en de samenstelling van de portefeuille moeten binnen deze grenzen blijven.

Pensioenfonds Schoonmaak gebruikt derivaten vooral om het valutarisico en het renterisico af te dekken. Een van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. We verkleinen dit risico door alleen transacties aan te gaan met betrouwbare partijen. Ook werken we zoveel mogelijk met onderpand.

Het fonds gebruikt de volgende financiële derivaten:

- *Futures*
Dit zijn standaard beursgenoteerde instrumenten waarmee het fonds snel posities kan wijzigen.
- *Valutatermijncontracten*
Dit zijn contracten die het fonds met individuele banken afsluit. De partijen spreken af om valuta te verkopen en andere valuta aan te kopen. De prijs en de datum zijn van tevoren vastgesteld. Met valutatermijncontracten kunnen we valutarisico's afdekken.
- *Renteswaps*
Dit zijn contracten met individuele banken. De partijen spreken af om rentebetalingen over een nominale hoofdsom uit te wisselen. Met swaps kan het fonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.

De tabel geeft inzicht in de posities van de renteswaps:

(bedragen in € 1.000)

	Contractomvang ontvangst vaste rente	Contractomvang betaling vaste rente	Reële waarde activa	Reële waarde passiva
Stand 31 december 2025	2.094.000	-	31.134	-303.536
Stand 31 december 2024	2.213.000	-	99.109	-73.426

Bij de renteswaps wordt een rente met een vast percentage geruild met een rente met een variabel percentage. Het fonds sluit swapcontracten af waarbij een vaste rente ontvangen wordt en een variabele rente betaald wordt (linkerkolom Contractomvang in de tabel). Het fonds sluit ook swapcontracten af waarbij een vaste rente betaald wordt en een variabele rente ontvangen wordt (rechterkolom Contractomvang in de tabel).

Op sommige derivaten ontvangen of betalen we tijdelijk onderpand. Dit is een zekerheid voor de waarde van de derivaten. Per eind 2025 hadden we 254,3 miljoen euro betaald (2024: 57,5 miljoen euro ontvangen) aan onderpand in geld. Hier stond een nettowaarde van de swaps van 303,5 miljoen euro negatief tegenover (2024: 73,4 miljoen euro negatief). Ook hadden we eind 2025 onderpand in stukken ontvangen voor 9,8 miljoen euro (2024: 270 duizend euro ontvangen).

De tabel geeft inzicht in de posities van de valutatermijncontracten en futures:

(bedragen in € 1.000)

Type contract	Contractomvang	Reële waarde activa	Reële waarde passiva
Stand per 31 december 2025			
Valutatermijncontracten	1.013.445	8.491	266
Futures	25.601	-	-
Stand per 31 december 2024			
Valutatermijncontracten	1.007.823	-	34.564
Futures	14.201	-	-

Systemrisico

Systemrisico is het risico dat het wereldwijde financiële systeem (de internationale markten) niet langer goed werkt. Hierdoor zijn beleggingen van het fonds niet langer te verkopen en verliezen ze zelfs (tijdelijk) hun waarde. Dit risico kan het fonds niet beheersen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(bedragen in € 1.000, tenzij anders aangegeven)

7 Premiebijdragen voor risico pensioenfonds

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Werknemersgedeelte	166.340	151.719
Werkgeversgedeelte	166.341	151.719
Totaal	332.681	303.438

De premiebijdrage van werkgevers en werknemers is 21,4 procent (2024: 21,4 procent) van de pensioengrondslag.

Volgens artikel 130 van de Pensioenwet moeten pensioenfondsen drie soorten premies in de jaarrekening opnemen:

- zuivere kostendekkende premie;
- feitelijke premie;
- gedempte kostendekkende premie, als deze van toepassing is. De gedempte kostendekkende premie wordt door het fonds niet gebruikt.

De omvang van deze premies is als volgt:

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Zuivere kostendekkende premie	341.671	336.795
Feitelijke premie	332.681	303.438

Voor inkoop van pensioen is een premie nodig. Deze premie is gelijk aan de zuivere kostendekkende premie. De zuivere kostendekkende premie is gebaseerd op de marktrente (nominale rentetermijnstructuur van 1 januari van het boekjaar, gepubliceerd door DNB). De zuivere kostendekkende premie is de minimale premie die het fonds nodig heeft om de pensioenregeling uit te voeren.

Door de deelnemers wordt een feitelijke premie betaald.

Het fonds past geen premiekortingen en/of premieopslagen toe.

De premie over het boekjaar is als bate verantwoord.

De tabel hieronder laat zien hoe de zuivere kostendekkende premie is samengesteld:

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Kosten pensioenopbouw	279.724	273.375
Pensioenuitvoeringskosten	18.490	18.699
Mutatie dekking voor excassokosten in Technische voorzieningen	-2.368	-2.300
Solvabiliteitsopslag	45.825	47.021
Totaal	341.671	336.795

De tabel hieronder laat de feitelijk ontvangen premies, de achterstallige premies en afboekingen uit voorgaande jaren zien. Achterstallige premies zijn premies die op de dag dat ze betaald hadden moeten zijn, nog niet waren betaald.

	2025	2024
Feitelijk ontvangen premies	330.068	295.808
Achterstallige premies	6.509	6.373
Afboekingen uit voorgaande jaren	1.992	873

8 Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds

De beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds over 2025 zijn:

(bedragen in € 1.000)

2025	Directe beleggingsopbrengsten	Indirecte beleggingsopbrengsten	Kosten vermogensbeheer	Totaal 2025
Vastgoedbeleggingen	10.579	61.034	-389	71.224
Aandelen	22.816	139.447	-1.109	161.154
Vastrentende waarden	103.065	-248.223	-3.067	-148.225
Derivaten	-388	-215.041	-1.261	-216.690
Overige beleggingen	2.951	6.027	-308	8.670
Valutakoersverschillen	139.023	-256.756	-6.134	-123.867
	-	342	-	342
Algemene kosten toegerekend vanuit pensioenuitvoeringskosten	139.023	-256.414	-6.134	-123.525
	-	-	-2.158	-2.158
	139.023	-256.414	-8.292	-125.683

De beleggingsresultaten voor risico pensioenfondsen over 2024 zijn:

(bedragen in € 1.000)

2024	Directe beleggingsopbrengsten	Indirecte beleggingsopbrengsten	Kosten vermogensbeheer	Totaal 2024
Vastgoedbeleggingen	-2.124	53.249	-331	50.794
Aandelen	23.289	395.181	-706	417.764
Vastrentende waarden	98.383	-115.623	-2.786	-20.026
Derivaten	-28.713	17.976	-1.270	-12.007
Overige beleggingen	2.104	9.653	-297	11.460
Valutakoersverschillen	92.939	360.436	-5.390	447.985
	-	405	-	405
Algemene kosten toegerekend vanuit pensioenuitvoeringskosten	92.939	360.841	-5.390	448.390
	-	-	-1.541	-1.541
	92.939	360.841	-6.931	446.849

De kosten van vermogensbeheer bedragen 8.292 (2024: 6.931). Deze kosten bestaan vooral uit vergoedingen voor het beheer en bewaarloon.

Transactiekosten (aan- en verkoopkosten) zijn gesaldeerd met de beleggingsopbrengsten. De transactiekosten voor de directe beleggingen (die door Pensioenfondsen Schoonmaak zelf worden betaald) zijn 1.214 (2024: 1.928). Deze transactiekosten zijn onderdeel van de totale transactiekosten van 2.360 (2024: 2.687) die we in het uitgebreide kostenoverzicht in het bestuursverslag laten zien. In dat totaal zijn ook schattingen opgenomen.

9 Saldo overdracht van rechten

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Inkomende waardeoverdrachten	14.916	15.364
Uitgaande waardeoverdrachten	-13.742	-20.350
Totaal	1.174	-4.986

Nieuwe deelnemers hebben vaak al pensioen opgebouwd bij een ander pensioenfonds. Ze kunnen dit pensioen meenemen. Ook kunnen ex-deelnemers het pensioen dat ze bij ons hebben opgebouwd meenemen naar een ander pensioenfonds. Dit heet waardeoverdracht. Bij een inkomende waardeoverdracht krijgen we geld: we ontvangen de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken, die deelnemers tot de ontslagdatum bij het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de vorige werkgever hebben opgebouwd. Met de ontvangen koopsommen kopen we pensioenaanspraken in. Bij een uitgaande waardeoverdracht gaat er geld uit: de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken die deelnemers tot de ontslagdatum hebben opgebouwd maken we over aan het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de nieuwe werkgever.

In de Pensioenwet staat dat deelnemers geen nieuwe waardeoverdrachten van meer dan 614 euro (2024: 593 euro) meer mogen doen als de dekkingsgraad van het fonds lager is dan 100 procent.

Als op de pensioendatum blijkt, dat het opgebouwde pensioen minder is dan 614 euro per jaar in 2025, dan kopen wij dat kleine pensioen af. Voor de pensioendatum mogen we van de wet het opgebouwde pensioen niet afkopen. Dan zorgen we ervoor dat het kleine pensioen wordt toegevoegd aan het pensioen van de gewezen deelnemer (die geen pensioen meer bij ons opbouwt), dat bij de nieuwe pensioenuitvoerder wordt opgebouwd.

10 Overige baten

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Rente	1.805	1.292
Overige baten	1.561	1.311
Totaal	3.366	2.603

11 Pensioenuitkeringen

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Ouderdomspensioen	94.425	86.587
Partnerpensioen	11.565	10.783
Arbeidsongeschiktheidspensioen	910	973
Wezenpensioen	474	393
Overig	1	2
Afkopen	10.825	15.331
Totaal	118.200	114.069

Afkopen is het in één keer uitbetalen van kleine pensioenen. Dat doen we als pensioenen lager zijn dan de wettelijke afkoopgrens van 614 euro per jaar (2024: 593 euro per jaar).

12 Pensioenuitvoeringskosten

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Administratiekosten regulier	17.061	15.943
Administratiekosten Wtp	6.250	3.171
Bestuurskosten	1.359	873
Contributies en bijdragen	1.038	835
Controle- en advieskosten (exclusief accountantskosten)	183	297
Advieskosten Wtp	494	181
Accountantskosten	84	81
TekstBuddy	424	-
Overig	38	55
	26.931	21.436
Hiervan toegerekend aan kosten vermogensbeheer	-2.158	-1.541
Totaal	24.773	19.895

Aantal personeelsleden

Het fonds heeft net als vorig boekjaar niemand in dienst. Pensioenfonds Schoonmaak besteedt de pensioenuitvoering volledig uit aan APG DWS en Fondsenbedrijf N.V.

Bestuurskosten

Bestuurskosten zijn de vergoedingen voor het werk dat hoort bij de bestuurs- en commissievergaderingen.

De vergoedingen bestaan uit:

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Kosten uitvoerende bestuurders	503	424
Bestuursondersteuning Wtp	351	-
Beloning niet uitvoerende bestuurders	271	258
Vacatiegelden verantwoordingsorgaan	43	52
Sleutelfunctiehouders	71	25
Kosten notuleerbureau	42	49
Opleidingskosten	25	46
Overige bestuurskosten	53	19
Totaal	1.359	873

Accountantskosten

De accountantskosten kunnen we onderverdelen in:

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Controle van de jaarrekening	76	73
Andere controleopdrachten	8	8
Fiscale advisering	-	-
Andere niet-controleopdrachten	-	-
Totaal	84	81

Verbonden partijen

Er zijn veel mensen die direct te maken hebben met het fonds, zoals bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan. Wij noemen deze mensen verbonden partijen. Alle transacties met deze verbonden partijen gebeuren onder normale marktomstandigheden.

13 Overige lasten

(bedragen in € 1.000)

	2025	2024
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	1.866	796
Overige lasten	79	74
Totaal	1.945	870

Belastingen

Pensioenfonds Schoonmaak hoeft geen vennootschapsbelasting te betalen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 juli 2023 is de Wet toekomst pensioenen (Wtp) van kracht. Pensioenfonds Schoonmaak is per 1 januari 2026 ingevaren.

Dit houdt in dat PF Schoonmaak per 1 januari 2026 alle opgebouwde aanspraken en rechten collectief via een interne waardoverdracht heeft overgedragen naar de Solidaire Pensioenregeling (SPR) onder het nieuwe pensioenstelsel. De pensioenverplichtingen en activa van PF Schoonmaak onder het Financieel Toetsingskader (FTK) zijn per 31 december 2025 opnieuw berekend aan de hand van de nieuwe rekenregels.

Het aanwezige pensioenvermogen is het totaal van het eigen vermogen en de voorziening pensioenverplichtingen per einde 2025. Het bedrag dat overblijft is het beschikbare vermogen dat verdeeld wordt over de pensioenvermogens van de individuele deelnemers binnen het fonds. Voor meer toelichting op de gevolgen van het invaren voor de deelnemers, verwijzen wij naar de 'waterval' (de financiële weergave van deze verdeling bij invaren):

Aanwezig pensioenvermogen van Pensioenfonds Schoonmaak	
Eigen vermogen per einde jaar 2025 (jaarrekening)	1.662.410
Voorziening pensioenverplichtingen op basis van FTK per einde 2025	5.194.454
Totaal "aanwezig pensioenvermogen op invaarmoment 1 januari 2026"	6.856.864
Verdeling van het pensioenvermogen op invaarmoment "waterval"	
"Aanwezig pensioenvermogen (eigen vermogen + technische voorzieningen) op Invaarmoment"	6.856.864
-/- Minimaal vereist vermogen (1)	-34.284
-/- Operationele reserve (2)	-79.543
-/- Solidariteitsreserve (3)	-316.198
-/- Compensatiedepot (4)	-132.352
-/- Voorziening operationele kosten (5)	-118.492
-/- Overige technische voorzieningen (6)	-258.589
Totaal beschikbaar vermogen	5.917.406

Toelichting op de posten:

Minimaal vereist vermogen (1): Het minimaal vereiste eigen vermogen is berekend op 34,3 miljoen euro. Dat is 0,5 procent van het aanwezig pensioenvermogen op invaarmoment.

Operationele reserve (2): Pensioenfonds Schoonmaak heeft bij invaren een operationele reserve gevormd van 1,15 procent van het totaal pensioenvermogen en deze bedraagt 79,5 miljoen euro. Hiermee wordt bij invaren eigen vermogen gevormd in aanvulling op het minimaal vereist eigen vermogen. Pensioenfonds Schoonmaak vormt de operationele reserve onder andere voor de volgende doelen:

- Opvangen resultaten op risicoverzekeringen (overlijden en arbeidsongeschiktheid)
- Opvangen inflatierisico (prijs en loon) op de collectieve voorzieningen
- Debiteurenrisico ('geen premie wel recht')

- Onvindbare pensioengerechtigden ('niet opgevraagd pensioen')
- Opvangen onvoorziene financiële resultaten (o.a. stroppenpot en terugwerkende-kracht-mutaties)

Solidariteitsreserve (3): De solidariteitsreserve is een collectieve vermogensreserve waarmee financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld in een solidaire premieovereenkomst. De bij invaren gevormde solidariteitsreserve bedraagt 316,2 miljoen euro. Dit is 4,6 procent van het aanwezig pensioenvermogen op het invaarmoment.

Compensatiedepot (4): Dit is geoormerkt vermogen voor het compenseren van actieve deelnemers vanwege de afschaffing van de doorsneesystematiek. Het voor compensatie beschikbare vermogen bedraagt 132,4 miljoen euro (2,5 procent van de Technische voorzieningen op het invaarmoment). Het voor compensatie beschikbare vermogen wordt over leeftijdscohorten verdeeld volgens een leeftijdsafhankelijke staffel. Deze staffel is afgeleid van de berekende impact van de afschaffing van de doorsneesystematiek.

Voorziening operationele kosten (5): Dit betreft de voorziening voor operationele toekomstige uitvoeringskosten in een afwikkelingscenario, die gepaard gaan met de uitvoering van de pensioenregeling. Deze wordt separaat gepresenteerd onder de Technische voorzieningen.

Overige technische voorzieningen (6): Dit betreft voorzieningen voor andere collectieve verplichtingen, zoals:

- Voorziening premievrije opbouw arbeidsongeschikten
- IBNR voorziening premievrije opbouw arbeidsongeschikten
- Voorziening latent wezenpensioen

Vaststelling van de jaarrekening door het bestuur

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf heeft de jaarrekening 2025 in de vergadering op 21 mei 2026 vastgesteld.

Overige gegevens

Statutaire regeling voor de bestemming van het saldo van baten en lasten

De statuten van het fonds zeggen niets over de bestemming van het saldo van baten en lasten.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het schoonmaak- en glazenwassersbedrijf te Amsterdam is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2025.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het schoonmaak- en glazenwassersbedrijf, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 33.900.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 1.700.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het schoonmaak- en glazenwassersbedrijf is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Amsterdam, 21 mei 2026

drs. J.J.M. Tol AAG RBA
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2025 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2025;
- de staat van baten en lasten over 2025;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie *Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening*.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in het pensioenfonds

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijven voert als bedrijfstakpensioenfonds de pensioenregeling uit voor schoonmakers en glazenwassers. Vermogensbeheer en pensioenbeheer zijn uitbesteed aan respectievelijk Achmea Investment Management B.V. en APG DWS en Fondsenbedrijf N.V. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan deze onderwerpen op basis van de activiteiten van het pensioenfonds en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 34 miljoen (2024: € 51 miljoen)
Toegepaste benchmark	0,5% van het pensioenvermogen per 31 december 2025, zijnde het totaal van de voorziening voor pensioenverplichtingen en de vrije reserves.
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat de basis vormt voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Gelet op de overgang naar de vernieuwde pensioenregeling op 1 januari 2026 is de controle uitgevoerd met een lagere materialiteitsgrens ten opzichte van voorgaand jaar. Dit is consistent met het beleid waar we de onderkant van de range kiezen indien sprake is van een belangrijk event. De 0,5%-punt van het pensioenvermogen in het jaar voorafgaand aan het invaren is gebruikelijk in de branche.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 1,7 miljoen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de controle

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf kent een aantal activiteiten, welke grotendeels zijn uitbesteed aan externe serviceorganisaties. De financiële informatie van het geheel van deze activiteiten is opgenomen in de jaarrekening van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de financiële informatie van de activiteiten van het pensioenfonds als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op, de beoordeling en de evaluatie van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Op basis van ons inzicht in het pensioenfonds en zijn omgeving, het van toepassing zijnde verslaggevingsstelsel en het interne beheersingssysteem van het pensioenfonds, hebben wij risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening en de belangrijke posten en toelichtingen geïdentificeerd en ingeschat. Op basis van deze risico-inschatting hebben wij de aard, timing en omvang van de uitgevoerde controlewerkzaamheden bepaald, inclusief de activiteiten (onderdelen) waar controlewerkzaamheden worden uitgevoerd. Daarbij hebben wij rekening gehouden met de aard van de relevante gebeurtenissen en omstandigheden die aanleiding gaven tot de geïdentificeerde risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening, het verband dat deze risico's hebben met de activiteiten alsmede de materialiteit of de financiële omvang van de activiteiten ten opzichte van het pensioenfonds als geheel.

Wij hebben de controlewerkzaamheden zelf uitgevoerd of de uit te voeren controlewerkzaamheden en geïdentificeerde risico's gecommuniceerd middels instructies aan (huis)accountants van de externe serviceorganisaties waaraan de activiteiten zijn uitbesteed. Wij hebben deze accountants verzocht om aangelegenheden te communiceren met betrekking tot de financiële informatie van activiteiten die relevant zijn voor het identificeren en inschatten van risico's.

De controle heeft zich met name gericht op de significante activiteiten:

- beleggingsactiviteiten bij Achmea Investment Management B.V.;
- pensioenactiviteiten en actuaariaat bij APG DWS en Fondsenbedrijf N.V.;

- de financiële administratie door APG Groep N.V.;
- de activiteiten van bestuur en toezicht.

Dit resulteerde in een dekking van 100% van de opbrengsten en 100% van het pensioenvermogen.

Wij hebben de toereikendheid van de rapportages van accountants van de activiteiten beoordeeld en geëvalueerd en waar nodig belangrijke werkdocumenten beoordeeld om risico's op een afwijking van materieel belang te adresseren. Eventueel verdere controlewerkzaamheden die nodig werden geacht, zijn bepaald en vervolgens uitgevoerd.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij de activiteiten, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op het totaalniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de activiteiten van het pensioenfonds verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een bedrijfstakpensioenfonds. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en diens omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar het onderdeel 'Risicobeheer' van het jaarverslag, waarin het bestuur zijn risicoanalyse heeft opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door het pensioenfonds en met name voor subjectieve waarderingsvraagstukken, waaronder de subjectieve elementen in de waardering van de technische voorzieningen en complexe transacties zoals toegelicht in het onderdeel 'Technische Voorzieningen' van de Algemene Toelichting in de jaarrekening, een indicatie vormen voor frauduleuze financiële verslaggeving. Wij verwijzen in dit kader verder naar het kernpunt 'Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen'.

Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen, evenals andere aanpassingen gemaakt in het proces van financiële verslaggeving. Wij hebben de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording in aanvulling op het risico dat het bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur, sleutelfunctionarissen (waaronder sleutelfunctiehouders, de compliance officer, medewerkers van het bestuursbureau en de uitvoeringsorganisatie(s)).

Uit onze evaluatie van het risico op mogelijke doorbreking van interne beheersmaatregelen of andere ongeoorloofde vormen van beïnvloeding van het proces van financiële verslaggeving, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1144 *Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen*, is onze inschatting gebaseerd op onze ervaring in de sector, afstemming met het bestuur, het kennismaken van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA), het lezen van notulen, het kennismaken van rapporten van de functiehouder interne audit en compliance officer en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

Wij hebben verder kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben wij schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel 'algemene toelichting' van de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft het bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van het pensioenfonds om zijn continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met het bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van het bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten en in hoeverre het pensioenfonds voldoet aan de vereisten rondom solvabiliteit en liquiditeit. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op

de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit of het hanteren van de continuïteitsveronderstelling door het bestuur geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een pensioenfonds zijn continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Ontwikkeling en toelichting van de (beleids)dekkingsgraad	
Risico	<p>De solvabiliteit van een pensioenfonds wordt gemeten aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad brengt de verhouding tussen de (netto) activa en pensioenverplichtingen tot uitdrukking en is daarmee een graadmeter voor de financiële positie van een pensioenfonds. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling.</p> <p>Het pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te hanteren als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld inzake indexatie en kortingen. Daarnaast is de beleidsdekkingsgraad onder meer van belang om te bepalen of het pensioenfonds voldoende buffers heeft.</p> <p>De dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad zijn toegelicht in toelichting 4 'Stichtingskapitaal en reserves' van de jaarrekening.</p> <p>Wij wijzen op de in de jaarrekening opgenomen toelichting op de gebeurtenissen na balansdatum waar is toegelicht dat het pensioenfonds op 1 januari 2026 de bestaande pensioenaanspraken en het eigen vermogen heeft overgezet ('ingevaren') naar het nieuwe pensioenstelsel. De regels daarvan zijn vastgelegd in de Pensioenwet na het in werking treden van de Wet toekomst pensioenen. Zoals toegelicht in betreffende paragraaf heeft dit impact op het eigen vermogen per 1 januari 2026.</p> <p>Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de (beleids)dekkingsgraad niet juist wordt vastgesteld.</p>
Onze controleaanpak	<p>Door controle van de balans onderzoeken wij de samenstellende delen van de dekkingsgraad. De balans en daarmee de dekkingsgraad per 31 december 2025 hebben wij mede met gebruikmaking van de werkzaamheden van de certificerende actuaris gecontroleerd. Wij hebben de ontwikkelingen in de financiële positie van het pensioenfonds beoordeeld op basis van het actuariële rapport van de certificerende actuaris en onze controle van de jaarcijfers. Vanwege de gevoeligheid van schattingselementen hebben wij specifiek aandacht besteed aan de waardering van de (illiquide) beleggingen en de waardering van de technische voorzieningen. De werkzaamheden die wij in dit kader hebben uitgevoerd zijn in de kernpunten hierna beschreven.</p>

	<p>Wij controleren geen andere maandelijkse dekkingsgraden dan de dekkingsgraad ultimo boekjaar. Ten aanzien van andere maandelijkse dekkingsgraden hebben wij de navolgende toetsingswerkzaamheden verricht, die minder zekerheid geven dan een controle van twaalf maands-dekkingsgraden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij hebben de opzet van het totstandkomingsproces van de berekening van de maandelijkse dekkingsgraad onderzocht alsmede de juiste maandtoerekening van zogenaamde key items vastgesteld. Omdat alle schattingswijzigingen per 31 december 2025 zijn doorgevoerd hebben wij voor 2025 geen key items geïdentificeerd. • Daarnaast heeft de certificerende actuaire een plausibiliteitstoets uitgevoerd op de ontwikkeling van de dekkingsgraad gedurende het jaar in relatie tot de ontwikkelingen in de belangrijkste factoren, zoals de rentecurve. Wij hebben kennisgenomen van de uitkomst van deze werkzaamheden van de certificerende actuaire. <p>Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de (beleids)dekkingsgraad geëvalueerd.</p>
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd in de vaststelling van de dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2025 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering en toelichting van beleggingen zonder genoteerde marktprijzen

Risico	<p>De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds. Alle beleggingen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De gerealiseerde en ongerealiseerde waardeontwikkeling van beleggingen dienen in de staat van baten en lasten te worden verwerkt als indirecte beleggingsopbrengsten. Voor een groot deel van de beleggingen is deze marktwaarde te verifiëren aan transacties die tot stand zijn gekomen op de financiële markten (marktprijzen). Er zijn ook beleggingen die worden gewaardeerd op basis van onafhankelijke taxaties, netto contante waardeberekeningen of een andere geschikte methode, waaronder de intrinsieke waarde per participatie voor posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen.</p> <p>De waarderingsonzekerheid neemt inherent toe bij (onafhankelijke) taxaties en netto contante waardeberekeningen en hangt samen met de beschikbaarheid en toepasbaarheid van marktgegevens. Bij het pensioenfonds betreffen dit de posities in derivaten. De posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen, met name private equity, hypotheek, infrastructuur en (indirect) vastgoed kennen eveneens inherent relatief veel waarderingsonzekerheid doordat de waarde wordt ontleend aan de meest recente rapportages van de fondsmanagers, waar nodig gecorrigeerd voor kasstromen tot aan balansdatum.</p> <p>Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de beleggingen beschreven in hoofdstuk 'Algemene toelichting' onder toelichting 1 en een nadere toelichting opgenomen in hoofdstuk 'Toelichting op de balans' onder toelichting 1. Uit deze toelichting blijkt dat per 31 december 2025 €2.091 miljoen is belegd in niet-(beurs)genoteerde fondsen en dat per saldo € 264 miljoen negatief is belegd in derivaten. Dit betreft 28% van de totale beleggingen.</p> <p>Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen niet juist gewaardeerd zijn en dat de toelichting niet voldoet aan relevante verslaggevingsvereisten.</p>
Onze controleaanpak	Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden, waaronder het evalueren van de juiste werking van de interne beheersmaatregelen, uitgevoerd op de waardering van de beleggingen per 31 december 2025.

	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen hebben wij de waardering gecontroleerd op basis van de gecontroleerde jaarrekeningen van de betreffende fondsen met daarin opgenomen de gecontroleerde waarde per aandeel of participatie per 31 december 2025. Verder hebben wij vastgesteld of de gekozen waarderingsgrondslagen en de belangrijkste uitgangspunten daarbij aansluiten op de grondslagen van het pensioenfonds. Voor zover wij geen zekerheid kunnen verkrijgen uit een jaarrekening per 31 december 2025, omdat deze niet tijdig beschikbaar is of omdat het boekjaar van de betreffende fondsen niet gelijk is aan het boekjaar van het pensioenfonds, hebben wij aanvullende werkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden bestonden uit het onderzoeken van eerdere jaarrekeningen (back-testing) en het vaststellen van de aansluiting met de meeste recente (niet gecontroleerde) rapportages van de fondsmanagers, waar van toepassing gecorrigeerd voor kasstromen en marktontwikkelingen tot aan balansdatum. Als onderdeel van de genoemde werkzaamheden hebben wij de impact van nieuwe informatie tot de datum van onze controleverklaring gemonitord en vastgesteld dat significante ontwikkelingen op adequate wijze zijn verwerkt. • Voor de waardering van de derivaten hebben wij een controle uitgevoerd op het gehanteerde waarderingsmodel en op de gehanteerde input waaronder de uit de markt afgeleide gegevens zoals valuta(termijn)koersen, rentevolatiliteit en rentecurves. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij eigen waarderingsspecialisten betrokken. <p>Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de beleggingen geëvalueerd.</p>
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen per 31 december 2025, de indirecte beleggingsopbrengsten en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen

Risico	<p>De technische voorzieningen waaronder de voorziening pensioenverplichtingen betreffen een significante post in de balans van het pensioenfonds. De technische voorzieningen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De waardering is gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen. Hier ligt een aantal belangrijke conventies aan ten grondslag namelijk dat voor de waardering uitgegaan wordt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur alsmede de meest recente informatie (tafels) omtrent de levensverwachting, zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). In aanvulling op de tafels wordt gecorrigeerd voor de ingeschatte ervaringssterfte bij het pensioenfonds, zijnde de fondsspecifieke ervaringssterfte. Deze veronderstellingen hebben tezamen met de hoogte van de voorziening operationele kosten, waaraan eveneens schattingen ten grondslag liggen, bijzondere aandacht gehad in onze controle. Wij hebben aan de subjectieve elementen ervaringssterfte en operationele kosten van de bepaling van de technische voorziening een frauderisico gekoppeld en de waardering en de toelichting daarop als kernpunt van onze controle aangemerkt.</p> <p>Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de voorziening pensioenverplichtingen beschreven in hoofdstuk 'Algemene toelichting', en een nadere toelichting opgenomen in hoofdstuk 'Toelichting op de balans' onder toelichting 5. Uit de 'Algemene toelichting' blijkt dat (schattings)wijzigingen hebben plaatsgevonden door de aanpassing van diverse grondslagen. Volgens deze toelichting is de voorziening pensioenverplichtingen hierdoor per saldo € 47,7 miljoen hoger uitgekomen.</p> <p>Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de technische voorzieningen niet toereikend gewaardeerd en toegelicht zijn.</p>
--------	---

Onze controleaanpak	<p>Bij de controle van de technische voorzieningen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de certificerend actuaire van het pensioenfonds. De certificerend actuaire onderzoekt onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De certificerend actuaire heeft daarbij gebruikgemaakt van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens, waaronder de pensioenaanspraken van deelnemers. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij met de certificerend actuaire onze planning, werkzaamheden, verwachtingen en uitkomsten afgestemd voor de controle van boekjaar 2025. Hierbij hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor de toets van de ervaringssterfte op basis van de toegepaste prognosetafels, de toereikendheid van de voorziening operationele kosten alsmede de toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.</p> <p>Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daartoe hebben wij ons een beeld gevormd van de redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen actuariële grondslagen, alsmede de uitkomsten van het actuariële grondslagenonderzoek en de gehanteerde waarderingsgrondslagen besproken met de certificerend actuaire. • Hierbij hebben wij met inachtneming van het oordeel van de certificerend actuaire gelet op de besluitvorming van het bestuur, de recentheid van beschikbaar grondslagenonderzoek, de toetsing op de onderbouwing van de daarin opgenomen veronderstellingen, de uitkomsten van beschikbare tussentijdse evaluaties, de uitkomsten van de actuariële analyse over meerdere jaren en de aanwezigheid van een consistente gedragslijn. • Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd om de gehanteerde basisgegevens te toetsen, waaronder het evalueren van de juiste werking van de interne beheersmaatregelen bij de pensioenuitvoeringsorganisatie, het verrichten van aansluitwerkzaamheden met de pensioenadministratie voor wat betreft de aantallen en de aanspraken en het beoordelen van het verloop en de uitkomsten van de actuariële analyse. <p>Tevens hebben wij de toelichtingen ten aanzien van de technische voorzieningen geëvalueerd.</p>
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering per 31 december 2025 of de toelichting van de technische voorzieningen.

Naleving vereisten van SBR Regelgevende Technische Standaard, inclusief XBRL-markering, niet gecontroleerd

Wij hebben de naleving van de vereisten van de Regelgevende Technische Standaard van het SBR-domein Handelsregister, waaronder de aangebrachte eXtensible Business Reporting Language (XBRL) markeringen, niet onderzocht en brengen daarover geen oordeel tot uitdrukking.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om zijn werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 21 mei 2026

EY Accountants B.V.

w.g. E.J. Hogervorst MSc RA

Bijlage

Relevante nevenfuncties per 31 december 2025

Gertrude Wallens (uitvoerende bestuurder)

- Bestuurder Philips Pensioenfonds
- Adviseur Audit Commissie Pensioenfonds ING

Walther Schapendonk (uitvoerende bestuurder)

- Secretaris beleggingsadviescommissie Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen
- Lid beleggingsadviescommissie Pensioenfonds Rockwool
- Bestuurder Pensioenfonds Openbare Bibliotheken

Tarik Uçar (uitvoerende bestuurder)

- Lid Raad van Toezicht Molenaarspensioenfonds
- Bestuurder Stichting Derdengelden APG
- (Plv) Lid Werkgroep Pensioenen, Stichting van de Arbeid
- Lid Raad van Commissarissen Wassenaarsche Bouwstichting
- Lid Taskforce Diversiteit, Gelijkwaardigheid en Inclusie

Cathrin van der Werf (onafhankelijk voorzitter)

- Geen nevenfuncties

Daan Muusers (niet uitvoerende bestuurder namens pensioengerechtigden)

- Voorzitter Bedrijfstakpensioenfonds Levensmiddelen
- Bestuurder Bedrijfstakpensioenfonds voor Vlees, Vleeswaren, Gemaksvoeding en Pluimveevlees

Anne Vermeulen (niet uitvoerende bestuurder namens FNV, werknemers)

- Voorzitter Pensioenlab
- Bestuurder Pensioenfonds Koopvaardij
- (Plv)Lid Verantwoordingsorgaan Pensioenfonds Zorg en Welzijn(namens FNV)
- Lid Werkgroep Pensioenen, Stichting van de Arbeid
- Lid Taskforce Diversiteit, Gelijkwaardigheid en Inclusie

Semih Eski (niet uitvoerende bestuurder namens CNV)

- Bestuurder Pensioenfonds Werk en (re)Integratie (PWRI)
- Bestuurder Pensioenfonds Metaal en Techniek (PMT)

Gerrie Westenbrink (niet uitvoerende bestuurder namens Schoonmakend Nederland)

- Geen nevenfuncties

Esli Demirel (niet uitvoerende bestuurder namens Schoonmakend Nederland)

- Bestuurder Master Group Beheer B.V.
- Bestuurder Ondernemersvereniging Westpoort

Rob van Dijk (niet uitvoerende bestuurder namens Schoonmakend Nederland)

- Directeur-groootaandeelhouder Wevers GMBH
- Directeur-groootaandeelhouder Holding Rob van Dijk bv

BIJLAGE IV

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: Pensioenregeling Pensioenfonds Schoonmaak

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI):

724500E14K55TDHR8C26

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

- Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: %
- in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden
- Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: %

Nee

- Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S-) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het 29,32% duurzame beleggingen
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden
- met een sociale doelstelling
- Dit product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Dit financiële product (hierna: deze Pensioenregeling) promoot de volgende ecologische en sociale kenmerken:
- ESG-integratie.

De Pensioenregeling integreert ESG-risico's en ESG-factoren in het beleggingsproces. Het pensioenfonds bepaalt per beleggingscategorie hoe en in welke mate ESG-integratie strategieën het meest effectief in praktijk toegepast kunnen worden. Het pensioenfonds past ESG integratie toe binnen aandelen via een aangepaste klimaatbenchmark. Hierin worden, aan de hand van klimaatdata, ondernemingen met grootste transitierisico's uitgesloten en daarnaast herweging toegepast naar ondernemingen die goed gepositioneerd zijn voor de energietransitie.

- CO₂-reductie.

Specifiek streeft het pensioenfonds binnen de aandelen en credit portefeuille naar een portefeuille waar minimaal 50% reductie van de gefinancierde CO₂-emissies in het jaar 2030 is behaald ten opzichte van de standaard marktbenchmark ultimo 2020. Dit wordt gerealiseerd door de emissies in één keer met 30% te verlagen gevolgd door een gemiddelde reductie van 7% per jaar tot 2030. De lange termijn doelstelling is om uiterlijk in 2050 een klimaat neutrale portefeuille te hebben. Dat betekent dat de netto -uitstoot van broeikasgassen gelijk is aan nul. Eventuele rest (moeilijk te vermijden) emissies dienen volledig gecompenseerd te worden door verwijdering van CO₂. Wij maken wij nu nog geen gebruik van compensatie. Hoe het reductiepad vormgegeven wordt voor de periode na 2030 en welke middelen ingezet worden ten behoeve van CO₂-compensatie richting 2050 wordt in de toekomst nader bepaald.

- Uitsluitingsbeleid.

De volgende investeringen zijn uitgesloten, zie voor meer detail het uitsluitingsbeleid van Bpf Schoonmaak:

- ondernemingen die controversiële wapens produceren;
- ondernemingen die met hun gedrag de normen schenden van de VN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten (UN Guiding Principles on Business & Human Rights), zoals mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anti-corruptie;
- ondernemingen die betrokken zijn bij teelt en productie van tabak;
- ondernemingen die omzet behalen uit de winning en/of elektriciteitsopwekking van fossiele brandstoffen;
- landuitsluitingsbeleid en bijbehorende staatsbedrijven;
- ondernemingen die niet voldoen aan goed bestuur vereisten.

- Doelinvestering duurzame aandelen:

De Pensioenregeling heeft als doelstelling om 21% te beleggen in wereldwijde aandelen die passief de Climate Transition Benchmark (CTB) volgen.

Overige opmerkingen bij de ecologische of sociale kenmerken van deze Pensioenregeling:

- Doelinvesteringen Green Bonds:

De Pensioenregeling heeft als doelstelling om 2% groene obligaties (Green Bonds) te beleggen. Dit percentage is eind 2024 verhoogd naar 3,5%. Green Bonds zijn obligaties waarvan de opbrengsten uitsluitend gebruikt worden om projecten of activiteiten met een aantoonbaar positief effect op het milieu of klimaat te financieren. Deze Green Bonds worden zoveel mogelijk in deze rapportage meegenomen als duurzame belegging, maar kunnen we door de andere databronnen van de externe vermogensbeheerder ten opzichte van de ESG-dienstverlener niet rapporteren als doelinvestering.

Naast de 3,5% allocatie bij het externe mandaat kunnen ook Green Bonds in de portefeuille opgenomen worden in overige interne mandaten, hier wordt alleen niet expliciet op gestuurd. Deze Green Bonds worden getoetst door onze ESG-dienstverlener aan de hand van het Achmea IM Green Bond raamwerk en kunnen daarmee als duurzame belegging beoordeeld worden. In de annex 4 wordt over deze duurzame beleggingen gerapporteerd.

● *Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?*

Om te bepalen of de Pensioenregeling voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken, wordt gekeken naar de volgende duurzaamheidsindicatoren:

- CO₂-voetafdruk: De CO₂-voetafdruk laat de door de portefeuille gefinancierde broeikasgasemissies zien. Om deze CO₂-voetafdruk te bepalen, wordt eerst van elke onderneming in de portefeuille de totale uitstoot van broeikasgassen per jaar berekend. Er wordt daarbij zowel

gekeken naar de uitstoot die de onderneming zelf veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten (scope 1 volgens het Greenhouse Gas Protocol), als naar de uitstoot die samenhangt met de productie van energie die de onderneming inkoopt (scope 2 volgens het Greenhouse Gas Protocol). CO₂(e) staat voor CO₂-equivalenten. Dit is een maatstaf die de klimaatimpact van de zes broeikasgassen onder het Kyoto-protocol inzake klimaatverandering uitdrukt als de hoeveelheid koolstofdioxide (CO₂) die over een bepaalde periode (meestal 100 jaar) hetzelfde opwarmings-effect zou hebben. Dit wordt gedeeld door de ondernemingswaarde inclusief contanten (EVIC). De uitkomst hiervan geeft weer hoeveel broeikasgassen een onderneming uitstoot voor elke euro aan financiering. Om tot de CO₂-voetafdruk van de hele portefeuille te komen, wordt het gewogen gemiddelde van de CO₂-voetafdrukken berekend van alle ondernemingen waarin wordt belegd. De ondernemingen waarin veel wordt belegd wegen dus zwaarder mee.

Over 2025 bedragen de gefinancierde broeikasgasemissies 24,60 tCO₂ per miljoen euro belegd vermogen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de reductiedoelstelling die geldt voor de relevante onderliggende mandaten van het pensioenfonds.

- Uitsluitingsbeleid. Het percentage beleggingen dat op de lijst van uit te sluiten ondernemingen en/of landen staat ten behoeve van het uitsluitingsbeleid. Met het uitsluitingsbeleid streeft het pensioenfonds na dat er geen investeringen plaatsvinden in ondernemingen en/of landen die niet aan de vooraf vastgestelde normgrenzen voldoen. In 2022 en 2023 en 2025 hebben er zich geen breaches voorgedaan in de beleggingsfondsen van Achmea IM en de discretionair beheerde mandaten. In 2024 heeft er zich een breach voorgedaan in de beleggingsfondsen van Achmea IM en de discretionaire mandaten. Op 8 februari is een bedrijfsobligatie van een uitgevende instelling die op de uitsluitingslijst staat gekocht. Na constatering is deze positie op dezelfde dag van aankoop weer verkocht. Binnen andere beleggingsfondsen kan exposure zijn geweest naar het uitsluitingsbeleid van het pensioenfonds, omdat beleggingsfondsen eigen uitsluitingscriteria toepassen.

- ESG-profiel. Dit geeft aan hoe ondernemingen scoren op de verschillende aspecten van Ecologisch, Sociaal en Governance. Na iedere herbalancering was het ESG-profiel van de Pensioenregeling. Gedurende 2025 beter dan dat van de benchmark. Door marktbevingen kan dit op kwartaaleinde afwijken.

- Percentage Green Bonds: Green Bonds zijn obligaties die zijn uitgegeven door overheden, internationale instellingen of ondernemingen, waarbij de opbrengsten expliciet worden gebruikt voor financiering van duurzame of 'groene' projecten. Deze projecten zijn gericht op het opwekken van hernieuwbare energie, het verbeteren van energie-efficiëntie, duurzaam transport, duurzaam waterbeheer en afvalbeheer. Onze ESG-dienstverlener Achmea IM (hierna: ESG-dienstverlener) gebruikt haar eigen onafhankelijke raamwerk om te beoordelen of groene obligaties voldoen aan de definitie van 'duurzame beleggingen' volgens de SFDR en de kwaliteits- en duurzaamheidscriteria. Dit raamwerk is gebaseerd op de Green Bond Principles van de International Capital Market Association en de taxonomie van het Climate Bonds Initiative. Ook tijdens de investeringsperiode wordt de kwaliteit van de Green Bonds gemonitord. Op basis van de impactrapportages volgen we of de beoogde doelen worden gefinancierd en of er adequaat over impact wordt gerapporteerd.

Gemiddeld bedroeg het percentage Green Bonds in 2025 6,11%. Deze obligaties hebben een bijdrage geleverd aan onder andere investeringen in hernieuwbare energie, energie efficiëntie en duurzaam transport.

- Percentage duurzame aandelen: Dit zijn beleggingen in wereldwijde aandelen die passief de Climate Transition (CTB) volgen.

Gemiddeld bedroeg het percentage duurzame aandelen in 2025 22,1. Deze index heeft als doel het verminderen van de broeikasgas-uitstoot in lijn met het klimaatakkoord van Parijs.

Indicator	2025	2024	2023	2022
ESG Profiel Portfolio (*)	6,61	6,69	6,66	6,44
ESG Profiel Benchmark	6,57	6,66	6,64	6,40
Exposure naar normschenders (%)	0,00	0,04	0,00	0,00
Exposure naar tabaksproducenten (%)	0,02	0,01	0,00	0,00
Exposure naar controversiële wapens (%)	0,00	0,01	0,00	0,00
Exposure naar hoogrisicolanden en staatsbedrijven (%)	0,38	0,48	0,00	0,00
Exposure naar bedrijven met omzet naar de meest vervuilende sectoren in de fossiele industrie (%)	0,00	0,00	0,00	0,00
Gefinancierde broeikasgasemissie	24,60	25,54	25,58	46,60
Duurzame beleggingen (green bonds) (%)	6,11	4,11	4,05	3,51
Duurzame beleggingen (Aandelen) (%)	22,12	22,40	22,41	
Vermeden CO2 emissie (**)	143.354	105.855	37.283	32

(*) Dit is een score tussen [0, 10]. De score kijkt zowel naar het niveau van blootstelling aan financieel relevante ESG-risico's en kansen als naar hoe deze risico's beheerst worden. De bron voor deze data is dataprovider MSCI ESG.

(**) In 2023 is de wijze waarop de jaarlijkse vermeden CO2-emissies per miljoen geïnvesteerde euro berekend wordt, gewijzigd.

● ... en in vergelijking tot voorafgaande perioden?

In de afgelopen jaren zijn er geen significante wijzigingen geweest. De volgende indicatoren zijn veranderd:

- Het ESG-profiel is verslechterd, maar is wel hoger dan de benchmark.
- De CO2-voetafdruk is verder gedaald.
- Uitsluitingsbeleid. Sinds 2023 worden ook beleggingsfondsen van andere vermogensbeheerders worden meegenomen. De exposures naar de eigen uitsluitingscriteria zijn beperkt.
- Het gemiddelde percentage green bonds is gestegen.
- = Het gemiddelde percentage duurzame aandelen is gedaald.

● **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Green Bonds

Zoals opgenomen in de relevante precontractuele informatieverzorging, heeft de pensioenregeling geen minimum commitment afgegeven naar duurzame beleggingen voor aandelen en bedrijfsobligaties, maar wel voor Green Bonds. Het fonds heeft in de gegeven referentieperiode wel belegd in duurzame beleggingen voor aandelen en bedrijfsobligaties.

De belangrijkste doelstellingen van de Green Bonds van Achmea IM, hebben betrekking op:

- Mitigatie van klimaatverandering. Het proces om de stijging van de gemiddelde mondiale temperatuur te beperken tot beduidend minder dan 2 °C en de inspanningen voort te zetten om de temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau, zoals vastgelegd in de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering. Vermeden CO2-emissies is de meest relevante en gangbare kwantitatieve indicator voor het meten van de bijdrage van de duurzame beleggingen aan klimaatmitigatie. Dit is gebaseerd op de gerapporteerde informatie, inclusief impact cijfers van de uitgevende instelling. Wanneer de impactrapportage niet volledig is of onduidelijk is, proberen wij meer informatie te verkrijgen van de uitgevende instelling. De totale vermeden CO2-emissie van het Fonds bedroeg over 2025 143.354 ton.

In de EU-taxonomie is bepaald welke investeringen in economische activiteiten op basis van zes milieudoelstellingen, als ecologisch duurzaam kunnen worden bestempeld. In onze beoordeling van de uitgegeven green bond toetsen we in hoeverre deze overeenkomt met de criteria zoals opgenomen in de EU-taxonomie.

Aandelen en bedrijfsobligaties

De belangrijkste doelstellingen van de duurzame beleggingen aandelen en/of obligaties hebben betrekking op:

- Mitigatie van klimaatverandering. Het proces om de stijging van de gemiddelde mondiale temperatuur te beperken tot beduidend minder dan 2 °C en de inspanningen voort te zetten om de temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau, zoals vastgelegd in de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering. Voor de beleggingen in beursgenoteerde aandelen wordt een passieve beleggingstrategie gevolgd die een CTB benchmark volgt. Deze index heeft als doel het verminderen van de broeikasgas-uitstoot in lijn met het klimaatakkoord van Parijs.

- Adaptatie aan klimaatverandering. Het proces van aanpassing aan de daadwerkelijke en verwachte klimaatverandering en de gevolgen daarvan. In de EU-taxonomie is bepaald welke investeringen in economische activiteiten op basis van zes milieudoelstellingen, waaronder klimaatadaptatie, als ecologisch duurzaam kunnen worden bestempeld. Investerings in bedrijven waarvan minimaal 20% van de omzet voldoet aan de criteria zoals opgenomen in de EU taxonomie, worden als duurzame belegging gezien.

- Sociale thema's. Onder deze categorie vallen ondernemingen die substantieel bijdragen aan één of meerdere sociale doelstellingen. Daarbij wordt aangesloten bij internationaal erkende thema's, waaronder: toegang tot voeding, toegang tot sanitaire voorzieningen, behandeling van ernstige ziekten, betaalbare huisvesting, onderwijs, financiering van het midden- en kleinbedrijf, digitale en fysieke connectiviteit. Ondernemingen waarvan minimaal 50% van de omzet voortkomt uit activiteiten die binnen deze zeven sociale-impactthema's vallen en ondernemingen die tot de top 5 behoren op het gebied van toegang tot voeding (Access to Nutrition) en toegang tot medicijnen (Access to Medicine), worden aangemerkt als duurzame belegging.

Momenteel is er, gezien de grote diversiteit van activiteiten, nog geen vergelijkbare en aggregereerbare indicator beschikbaar voor het meten van de bijdrage van de duurzame beleggingen van dit Fonds aan de verschillende doelstellingen.

● ***Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologisch of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?***

De duurzame beleggingen mogen geen significante schade toebrengen aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen. Dit is gewaarborgd door alle potentieel duurzame beleggingen, Green Bonds en aandelen en/of bedrijfsobligaties te beoordelen aan de hand van het Achmea IM beoordelingsraamwerk waaronder het Achmea IM Green Bond raamwerk (hierna: raamwerk) en de EU-criteria voor duurzame beleggingen. Daar bovenop is een screening op controverses uitgevoerd. Bedrijven die een significant deel van de omzet halen uit gambling en alcohol zien wij niet als duurzame belegging.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De duurzame beleggingen van deze pensioenregeling hebben als doel een positieve impact te realiseren door middel van doelinvesteringen in Green Bonds of via beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties. De ESG-dienstverlener beoordeelt de uitgegeven Green Bonds, de aandelen en bedrijfsobligaties voldoen aan het raamwerk. De duurzame beleggingen voldoen aan de uitsluitingen voor de 'op de Overeenkomst van Parijs afgestemde' EU-benchmark de Paris Aligned Benchmark (hierna: PAB).

Daarnaast is via het uitsluitings- en engagementbeleid rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten, zoals hieronder beschreven wordt.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja. Het pensioenfonds heeft ondernemingen uitgesloten die met hun gedrag de normen schenden van de UN Global Compact, OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights, zoals mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anti-corruptie.

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgesteld. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het pensioenfonds houdt rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren, zoals gedefinieerd in de EU-regelgeving. Deze ongunstige effecten en de ondernomen acties worden in de tabel hieronder toegelicht. Het pensioenfonds heeft zich gecommitteerd aan het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB)-convenant en daarmee aan de OESO-richtlijnen en de United Nations Guiding Principles (UNGP). We gebruiken het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad bij de selectie, engagement en monitoring van onze beleggingen. Onze ESG-dienstverlener screent de portefeuille op de eventuele negatieve impact van beleggingen en prioriteren vervolgens de meest ernstige impacts (op basis van zwaarte, reikwijdte en onomkeerbaarheid en waarschijnlijkheid). Zie voor meer informatie ook het MVB-beleid van het pensioenfonds. Op de website en in het jaarverslag wordt gerapporteerd over de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Belangrijkste ongunstige effecten (PAI-indicatoren)	Toelichting	Genomen maatregelen
BKG-Emissies scope 1	Monitoren en sturen van de Scope 1 BKG-emissies in de portefeuille om te voldoen aan de Klimaatdoelen van Parijs en het beperken van 1,5 graden Celsius opwarming in 2050	ESG-integratie (ESG-informatie systematisch en consistent integreren in de beleggingsprocessen. Hieronder vallen het CO2 reductiepad en het inzichtelijk maken van ESG-risico's. Deze laatste heeft als doel beter geïnformeerde beleggingsbeslissingen te nemen.)
BKG-Emissies scope 2	Monitoren en sturen van de Scope 2 BKG-emissies in de portefeuille om te voldoen aan de Klimaatdoelen van Parijs en het beperken van 1,5 graden Celsius opwarming in 2050	ESG-integratie (ESG-informatie systematisch en consistent integreren in de beleggingsprocessen. Hieronder vallen het CO2 reductiepad en het inzichtelijk maken van ESG-risico's. Deze laatste heeft als doel beter geïnformeerde beleggingsbeslissingen te nemen.)

Koolstofvoetafdruk	CO2/EVIC	ESG-integratie
Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Teerzanden, schalieolie en -gas, arctische olie en-gas met een omzetsgrens van >5%. De winning van thermische steenkool (inclusief bruinkool, bitumineuze, antraciet en stoomkolen) met een omzetsgrens van >1%. De omzet van een onderneming voor meer dan 10% afkomstig is van elektriciteitsopwekking uit thermische steenkool.	Uitsluiten
Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Uitsluiten van normschenders	Uitsluiten (Het op voorhand identificeren van bepaalde sectoren en producten of specifieke landen waar de Beheerder niet in wil beleggen.) en Normatief engagement (de dialoog aangegaan met ondernemingen die de UN Global Compact, OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen en UN Guiding Principles on Business and Human Rights (dreigen te) schenden.)
Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Uitsluiten van producenten van controversiële wapens	Uitsluiten (Het op voorhand identificeren van bepaalde sectoren en producten of specifieke landen waar de Beheerder niet in wil beleggen.)
Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Betrokkenheid bij landen waarin schendingen plaatsvinden op het gebied van arbeidsnormen	Uitsluiten

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Grootste beleggingen	Sector	% Activa	Land
Stichting PVF Particuliere Hypotheekfonds	Overig	4,4	Nederland
Achmea Dutch Residential Fund	Overig	4,2	Nederland
De Munt Nederlands Hypotheken Fonds SGB	Overig	3,2	Nederland
CBRE Dutch Residential Fund	Overig	2,8	Nederland
Amvest Residential Core Fund	Overig	2,2	Nederland
Bundesrepublik Deutschland 4,75% 04/07/2040	Overheden	2,1	Duitsland
Bundesrepub. Deutschland 2.500% 15/08/2046	Overheden	1,7	Duitsland
Bundesrepub. deutschland 1.800% 15/08/2053	Overheden	1,6	Duitsland
France Government Bond OAT 4% 25/04/2060	Overheden	1,5	Frankrijk
Netherlands Government Bond 3,75% 15/01/2042	Overheden	1,3	Nederland

De lijst bevat de beleggingen die het grootste aandeel beleggingen van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2025

Bundesrepub. Deutschland 2.500% 04/07/2044	Overheden	1,2	Duitsland
Netherlands government 2.000% 15/01/2054	Overheden	1,2	Nederland
Netherlands Government 2.750% 15/01/2047	Overheden	1,2	Nederland
Bundesrepub. deutschland 0% 15/08/2050	Overheden	1,2	Duitsland
Bundesrepub. Deutschland 1.250% 15/08/2048	Overheden	1,0	Duitsland

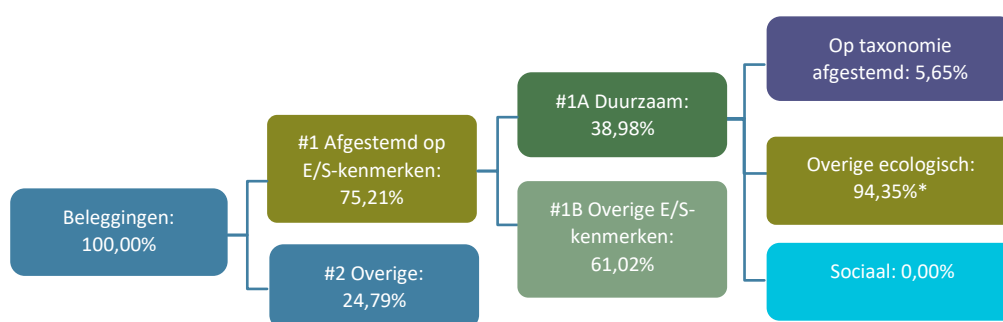

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen was 29,32% van de totale beleggingsportefeuille. In het stroomschema hieronder wordt het percentage duurzame beleggingen uitgedrukt t.o.v. #1 Afgestemd op E/S-kenmerken waardoor het percentage kan afwijken. Hetzelfde principe wordt toegepast voor het percentage afgestemd op de taxonomie.

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

● Hoe zag de activa-allocatie eruit?

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar die niet als duurzame belegging gelden.

* Vooralnog is het niet mogelijk om voor de duurzame beleggingen onderscheid te maken naar duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.

● In welke economische sectoren werd belegd?

Sector	% van portefeuille
Overheden	34,2
Supranationalen	4,4
Halfgeleiders en halfgeleiderapparatuur	3,4
Software & Diensten	2,8
Farmaceutica, biotechnologie en levenswetenschappen	2,5
Banken	2,2
Technologie Hardware & Apparatuur	2,1
Nutsvoorzieningen	2,0
Media & Vermaak	2,0
Overig	44,4

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Van de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling was 5,65% afgestemd op de EU-taxonomie.

Voor de Green Bonds die beoordeeld zijn door de ESG-dienstverlener is het percentage afgestemd op de EU-taxonomie volledig gebaseerd op de doelstelling klimaatmitigatie

Voor aandelen en/of bedrijfsobligaties is:

- 0,75% afgestemd op de doelstelling klimaatmitigatie
- 0,00% afgestemd op de doelstelling klimaatadaptatie
- 0,00% afgestemd op de doelstelling duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen
- 0,01% afgestemd op de doelstelling transitie naar een circulaire economie
- 0,00% afgestemd op de doelstelling preventie en bestrijding verontreiniging
- 0,00% afgestemd op de doelstelling bescherming en het herstel van biodiversiteit en ecosystemen.

Voor het vaststellen van de afstemming op de EU-taxonomie wordt voor de aandelen en bedrijfsobligaties gekeken naar MSCI en voor Green Bonds die via het Achmea IM green bond raamwerk beoordeeld zijn naar de Green Bond data van de dataleverancier. Zij beoordelen de beschikbare, publieke informatie op de website van de uitgevende instelling, zoals de Second Party Opinion, het Green Bond Framework en het Impact report. Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de SFDR (Level 2) verwachten wij dat er steeds meer informatie beschikbaar zal komen.

De gerapporteerde percentages zijn op bovenstaande wijze vastgesteld of afkomstig van een onafhankelijke dataverstrekker, in dit geval de dataprovider die uitgaat van door de ondernemingen gerapporteerde data op taxonomie alignment. Hierop is geen aanvullende betrouwbaarheidsverklaring van een accountant afgegeven of een toetsing uitgevoerd.

● Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie¹ voldoen?

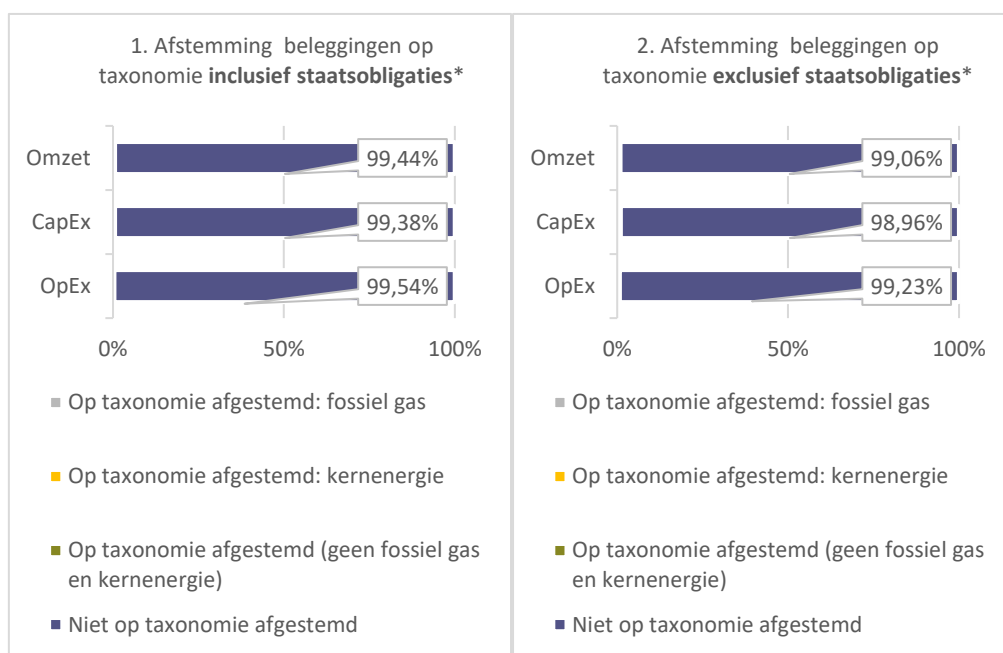
Ja:

In fossiel gas In kernenergie

¹ Activiteiten in de sectoren fossiel gas- en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie -zie de toelichting in de linker marge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgelegd in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Nee

De onderstaande diagrammen geven in het grijs, oranje en groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties weer, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

***In deze diagrammen omvat "staatsobligaties" alle blootstellingen aan overheden.**

Data over Taxonomy alignment voor Green Bonds van het Achmea IM universum:

Dit is gebaseerd op documentatie van de uitgevende partij en de Second Party Opinion. Een onderverdeling naar Omzet, CapEx, OpEx wordt voor de Green Bonds van het Achmea IM universum niet gemaakt in:

- Rapportages van de uitgevende organisatie,
- Second Party Opinion (dit document wordt gebruikt om vast te stellen of iets een green bond is in combinatie met het Achmea IM Greenbond Raamwerk)
- Bloomberg

Aangezien Achmea IM zich baseert op onafhankelijke informatie, welke niet beschikbaar is op dit moment, tonen bovenstaande grafieken dan ook 100% niet op taxonomie afgestemd en niet een uitsplitsing naar Omzet, CapEx of OpEx.

Data over Taxonomy alignment en de uitsplitsing naar Omzet, CapEx of Opex voor overige duurzame beleggingen:

Dit is afkomstig van de onafhankelijke dataprovider.

● **Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?**

Het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten was 0,32%.

● **Hoe verhiel het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?**

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten waarin is belegd, weergeeft;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissie-niveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Ten opzichte van de voorgaande periode is dit percentage gestegen.

 zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de Verordening (EU) 2020/852.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet waren afgestemd op de EU-Taxonomie, was 94,35%. Hieronder vallen ook duurzame beleggingen met een sociale doelstelling.

Er wordt ook belegd in duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet zijn afgestemd op de taxonomie. Ondernemingen kunnen duurzame doelstellingen hebben, maar niet verplicht en/of in staat zijn om te voldoen aan de rapportageverplichtingen van de taxonomie.

Het raamwerk neemt, naast EU Taxonomie alignment, meerdere criteria in acht om een aandeel en een bedrijfsobligatie te beoordelen. Het raamwerk voor aandelen en bedrijfsobligaties gebruikt ook vereisten tot wetenschappelijk aantoonbare emissiereductiedoelstellingen en tot een lagere CO₂-uitstoot dan het sub industrie gemiddelde.

Het raamwerk op Green Bonds neemt, naast EU Taxonomie alignment, meerdere criteria in acht om een green bond te beoordelen. Het raamwerk volgt de ICMA Green Bond Principles. Daarnaast gebruikt het raamwerk de richtlijnen (taxonomie) van het Climate Bonds Initiative voor het beoordelen van de duurzaamheid van te financieren activiteiten. Zo wordt de kwaliteit van Green Bonds beoordeeld.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het aandeel van sociaal duurzame beleggingen was 0%. Vooralnog is het niet mogelijk om voor de duurzame beleggingen onderscheid te maken naar duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.

Welke beleggingen zijn opgenomen in 'overige'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen die onder '#2 overige' zijn opgenomen bestaan voor het grootste deel uit beleggingen in beleggingsfondsen. Over deze beleggingsfondsen kan de ESG-dienstverlener geen e/s kenmerken meten. Daarnaast zijn onder 'overige' liquiditeiten opgenomen. Het streven is om het percentage liquide middelen zo klein mogelijk te houden. De beleggingen zijn bedoeld om de portefeuille efficiënt te beheren of rendement te behalen. Er bestaan geen ecologische of sociale minimumwaarborgen.

Een overzicht van alle type beleggingen onder overige is opgenomen in onderstaande tabel.

Type belegging	% van "overige"
Alternatieve beleggingen	49,2
Fondsen	30,6
Liquiditeiten	29,7
Overig	0,3
Derivaten	-9,9

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Gedurende 2025 zijn onderstaande maatregelen getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken:

Engagement: Het pensioenfonds is in gesprek gegaan met ondernemingen waarin wordt belegd middels normatief en thematisch engagement. Het doel van het normatieve engagementprogramma is controverses van internationale normen te stoppen of te voorkomen. Bij thematisch engagement staan niet de ondernemingen centraal die normen schenden, maar juist ondernemingen die zowel financieel als maatschappelijk op bepaalde thema's hun prestaties kunnen verbeteren.

Stemmen: Daarnaast heeft het pensioenfonds actief gebruik gemaakt van aandeelhoudersrechten om lange termijn waarde creatie te bevorderen bij de ondernemingen waarin wordt belegd. Zie voor meer informatie de MVB documentatie op de website.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing. Met dit financieel product wordt de gehele Pensioenregeling bedoeld. Er is geen alomvattende referentiebenchmark op het niveau van de Pensioenregeling om te bepalen of de Pensioenregeling is afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken die het promoot.

Referentie-benchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.